

van der **AA**
1345-1385

Tysk släkt, sannolikt från Aa i Westfalen. Släkten inkommen till Visby senast omkring 1345.

AUROF: Visbyköpman(?) 1369 då han exporterade en till innehållet obestämd tunna till Lübeck (Pfb 1369 p 323v), värd 81 ½ mark. Utflyttad från Visby till en vendisk-sachsisk stad, Brüggehandlare 1367/1377, ålderman för den vendisk-sachsiska dritteln 1373 och 1377 (HKB III s 1). Bror(?):

HINSE: Visbyköpman 1378 då han betalade pundtull i Reval för gods värt 230 mark lübskt (RevPfb II 29). 1379 på samma trad, med varor för 150 mark (RevPfb II 482).

RYDBERT: Visbys ålderman i Novgorod ca 1385, jämte Lübecks Hinse Hafman (HUB III 565).

ABRAM
1485-1486

Av ett patronymikon, Abra(ha)ms(son). Endast känt från Visborg slott.

CLAUS: Erhöll svenlön på Visborg slott 1485 18/6 (C 9 p 19), 1485 23/12 (C 9 p 46), 1486 14/5 (C 9 p 58v) och 1487 2/2 (C 9 p 95). Samtliga gånger med 10 mark i vita.

ÅBY
1468

Gotländsk släkt, med härstamning från Åby (stora eller lilla) i Bro socken.

LAURENS: Förde 1468 sitt tullvärderade 12-marksskepp mellan Visby och Danzig med 28 hästar (DanPfb 1468 p 4v).

ADAM
1399

Obestämbart nationalitet. Namnet av ett patronymikon Adams(son).

JACOB: Förde 1399 ospecificerade varor mellan Visby och Lübeck (Pfb 1399 p 142).

ADÉ
1350-1407

Gotländsk släkt(?), vars namn sannolikt går tillbaka på en kortnamnsform, Ad(d)e.

ADÉ: Visbyborgare på 1300-talet. Barn:

Johannes: Präst som avlidit något före 1407 då det tvistades om hans dödsbo (DS IV 3130).

Jacob: 1406/1407 gjorde han genom brev anspråk på brodern Johannes' kvarlåtenskap (DS IV 3130).

AFVENHAGEN
1584

JACOB: Visbyborgare 1584 22/6 då han var medutfärdare av en fullmakt för fem ombud att resa till Lund för att hylla hertig Christian som kung (ViLa papbr).

AHUSEN

1350-1393

Tysk släkt, härstammandes från något av flera Ahaus/Ahausen/Ahsen på tyskt område. Senast i Visby omkring 1350.

BERTOLD: Förde 1381 sitt 100-marksskepp mellan Visby och Lübeck med varor för åtta befraktare (Pfb 1381). Son(?):

JOHANNES: 1393 15/7 vittnade han i Dominikanerkonventet om kyrkoherden vid S:t Olof, *Heines* utfall i prediksstolen (RA pergbr 1393 16/7 / SRAP II 2679).

van AKEN

1225-1592

Tysk släkt, ursprungligen från staden Aachen i Rhenlandet. Inkommen till Visby omkring 1225. Sannolikt samma släkt som ännu i slutet av 1500-talet fanns i staden. Alla kända Visbybor med binamnet Aken bär dopnamnet Henrik/Heine, utom de första och sista kända medlemmarna, Ludolf och Håkan. Andra Henrik van Aken finns bla i Stettin 1350 (StettStb 2092), Soest 1307 (BürgBSoest s 91) och 1392 (BürgBSoest s 184) och Greifswald 1311 (GreifswFamNam s 107), utan att det finns anledning att förmoda att de tillhörde samma släkt som Visbyborna. Jmf också kyrkoherden i Åker i Småland, Henrik van Akan 1307 13/2 (DS II s 489).

Släkten kan inte visats ha tillhört stadens högsta sociala skikt förrän med rådmannen Heine (tabell 5). Dock var tydligen redan Ludolf (tabell 1) en framstående köpman, varför familjen därmed från början torde ha tillhört stadens övre del.

Tabell 1

LUDOLF: Född omkring 1195. Inflyttad till Visby omkring 1225. "Köpman från Tyskland" 1252 8/4, då han, jämte Henrik *Cosvelt*, Johannes *Brilon* och *Bertold*, erhöll 62 pund, 13 skilling och 4 penningar för 4000 gråverk, samt 72 pund för 3000 vax (Lib rolls IV s 37).

HENRIK: Född omkring 1225. (Visby)köpman 1273, då han bedrev handel på England (HUB III s 406). Barn(?):

Henrik: Tabell 2.

Andreas: Visbyborgare(?) 1294, då han var ombud för Alwin *Gotland* att uppbära pengar åt denne i Stralsund (ÅSS s 146).

Tabell 2

HENRIK: Son till Henrik, tabell 1. Född omkring 1255. 1291 22/4 hade han ett skeppspund smält vax att fordra av Rigaborgaren Engelbert *Kruse* (RS 347). 1306 20/12 testamenterade den Riga- och Gotlandshandlande Albert mit der Isernhant (cum ferra manu) 10 mark silver till Henriks barn (LBM I 24). Barn:

Henrik: Tabell 3.

Al: Gavs 1306 20/2 jämte syskon 10 mark silver av Albert mit der Isernhant (LBM I 24).

Tabell 3

HENRIK: Son till Henrik, tabell 2. 1306 20/2 gavs han med syskon 10 mark silver av Albert mit der Isernhant (LBM I 24). Troligen identisk med den Henrik van Aken som 1328 10/8 lånade 98 mark och 13 skilling av Lübeckborgaren Gotfrid van Brakel (NStB I 158:8) och 1334 frändömdes ett hus på Herzengrube i Lübeck (Mar-Q s 670). Detta hus såldes genast av hans kreditorer. Troligen var han på något sätt besläktad med Johannes *Kruse* då Lübeckshuset tidigare tillhört denne. Son:

HENRIK: Son till Henrik(?), tabell 2. Borgare i Visby omkring 1330-1365. Barn(?):

Henrik: Tabell 4.

Johannes: Född omkring 1340. 1381 13/6 i Stralsund (SLM I 657). Död före 1384, då hans änka gifte om sig med Bertram van *Rentelen* (Mar-Q s 115). Tydligtvis var hustrun från Lübeck och förde med sig

fastigheten Fischstrasse 9 i äktenskapet.

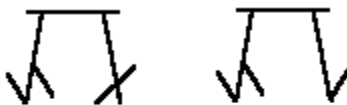
Tabell 4

HENRIK: Son till Henrik(?), tabell 3. Född omkring 1335. Känd enligt sitt sigill från omkring 1350/1360 (Personsigill 1355, Gotl arkiv 1940 s 52). Hans gravsten, från omkring 1390/1400, finns i Vårfrukyrkan och är identifierad genom bomärket (GGW 219). Sigill: "SIGILLUM] HINRICK VAN AKEN" (Personsigill 1355, Gotl arkiv 1940 s 52), funnet 1933 i Vallstena socken. Son(?):

HENRIK: Född omkring 1365. Rådman i Visby 1412 då han jämte hustrun 25/9 var fadder vid invigningen av S:ta Katarinas kor i Visby (B 99 p 54). oo **ELISABET** N 1412. Son(?):

HENRIK: Född omkring 1390. Före 1422 17/5 stod han inför Stralsundsrådet jämte *Gudwaste* och Henrik *Flederman*, angående en den frakt som han och *Flederman* och två Revalborgare köpt av *Gudwaste* för leverans i Stralsund och Reval, men som tydligen uteblivit. Sedan pengarna återställts var saken uppklarad (SLM II 658). 1426 ägde han ett halvt hus i samma stad jämte Stralsundsborgaren Peter Wilde (SLM III 275). Han torde väl vara identisk med den Henrik van Aken som 1444 köpte fastigheten Grosse Gröpelgrube 21 i Lübeck, vilken 1446 såldes vidare av Akens testamentsverkställare (Jac-Q p 403). Han var alltså avliden då. Hans ättling fem(?) generationer senare var väl:

HENRIK: Rådman i Visby 1586 9/5 då han var med och utfärdade ett fastebrev på en hage vid Diuels kulle, Bergheåkern och en äng i Tunqvie (ViLa pergbr 1586 9/5). S å, 13/10, var han med och utfärdade skötebrev för Thomas *Skreders* köp från Signe *Lauritsdotter* av ett stenhus norr om Vårfrukyrkan (VDB 1586 13/10). S å i Visby domkapitels protokoll (VDP 2f 37v, 2f 41h). S å också 1590 6/8 (VDP 2f 37v, 2f 41h). 1591 30/12 åter utfärdare av brev (ViLa pergbr 1591 30/12). 1592 19/7 utfärdade han fastebrev för Peter Tingdarve (ViLa pergbr 1592 19/7). S å, 4/12, slutligen var han med om att å rådets vägnar sälja stenhuset "Lilla Kompaniet", med gårdsrum och trästuga, liggande vid Köttorget till Skomakarelaget (ViLa pergbr 1592 4/12).

Bomärke för Henrik van Aken, tabell 4
omkring 1355 resp ca 1390.

ÅLAND

1255-1306

Av dopnamnen att döma sannolikt en gutnisk Visbysläkt, med härstamning från Ahlands i Burs, Hogrän eller Sanda. Jämför dock Åland och floden Aland vid Wittenberg. Uppträdandet i en Lübeckköpmans testamente borgar för status som köpmän.

Tabell 1

N: Borgare i Visby omkring 1255-1285? Barn:

Sigfrid: Tabell 2.

Mathias: Tabell 3.

Tabell 2

SIGFRID: Son till NN, tabell I. Känd 1306 20/2 då Riga- och Gotlandsköpmannen, Lübeckborgaren Albert mit der Isernhant testamenterade 10 mark silver till Sigfrids barn (LBM I 24).

Tabell 3

MATHIAS: Son till NN, tabell 1. Känd 1306 20/2 då hans söner fick 10 mark silver av Lübeckborgaren Albert mit der Isernhant (LBM I 24). Av samme man fick även hans dotter 5 mark silver (LBM I 24).

ALBÖGEN

1381-1387

Tysk, med namn av Malmö/Elbogh. Endast en person känd i Visby.

MILDEBRAND: Visbyköpman 1381 då han förde ospecificerade varor mellan Visby och Lübeck, värda 27 mark (PzfB 1381). Även 1387 handlade han mellan Visby och Lübeck (AGM II s 504).

ALBY
1235

Gutnisk släkt, med härstamning från Alby gård i Rute socken. Endast en person känd i källmaterialet.

JACOB: Gutnisk (Visby)köpman 1235 2/12, då han jämte Botulf *Berking*, Peter *Galwe* och Sigfrid *Bonde* andra erhöll 3 års handelsleid i England (HUB I 270).

upem ALE
1435-1469

Gutnisk släkt, troligen från gården Ala i Rute socken. Jämför dock även Ala socken. I staden senast omkring 1435.

OLOF: Känd 145(8), då hans skepp uppbringades av uteliggare från Danzig när det var på väg till Riga med 9 hästar, 42 handskar, 15 tunnor tjära och kalksten (LECUB XII 64 (§7)). Son(?):

HEINRIC: Förde 1469 sitt skepp mellan Visby och Danzig två gånger, då det dels ges tullvärde 30 (DanPfb II p 57), dels 40 (DanPfb II p 111) mark.

Bomärke för Olof Ale 145(8).

van ALEN
1325-1388

Tysk släkt från Ahlen i Westfalen. Till Visby kom sannolikt Henrik (tabell 10) kort efter 1321 från Lübeck. I sistnämnda stad tillhörde slakten rådmannaskiktet, men oklart om den gjorde så i Visby. Förbindelser med slakten *Gildehus* antyder dock att så var fallet. Efter 1390 kan medlemmar inte påvisas på Gotland.

Tabell 1

HEINRIC: Inflyttad från Ahlen till Lübeck omkring 1230. Borgare där, avliden före 1267 (StBRost s 60, 164, 168). oo 1 *Lutborg* N, 2 *Alfheid* N, änka 1267 (StBRost s 60, 164, 168). Barn:

1 **Everhard:** Tabell 2.

Herman: Tabell 17.

Johannes: Född ca 1240.

2 **Gevehard:** Född omkring 1265. 1267 i Rostock med modern (StBRost s 60, 164, 168).

Tabell 2

EVERHARD: Son till Herman, tabell 1. Borgare i Lübeck omkring 1260-1290. Barn:

Everhard: Tabell 3.

Tideman: Tabell 5.

Herman: Omtalad som borgare i Lübeck 1307-1317 (Joh-Q s 586).

Henrik: Tabell 14.

Tabell 3

EVERHARD: Son till Everhard, tabell 2. Född omkring 1255. Borgare i Lübeck 1296-1305. Död före 1315 (Mar-Q s 81, 97, Jac-Q s 33). Barn:

Everhard: Tabell 4.

(?)**Johannes:** Präst i Lübeck 1350-1352, 1363 munk i Reinfeld (LBM I 406, 415, II 479, 997).

(?)**Elisabet:** Begginer i Lübeck 1355-13(60) (LBM II 556, 859).

Tabell 4

EVERHARD: Son till Everhard, tabell 3. Född omkring 1285. I Lübeck 1315. Rådman där 1327, borgmästare 1340-1342 (RL 337, Joh-Q 838, Mar-Q s 81, 97, 239, Jac-Q s 586, LBM I 286). oo Gertrud *Warendorp*. Barn:

Henrik: Blev borgare i Lübeck 1336 (Civilitates 1336:55). Troligen död kort därefter.

Wendelborg: I Lübeck 1349-1360 (LBM I 286, II 859, Joh-Q s 838). oo Tideman *Warendorp*.

Helmborg: I Lübeck 1349 (LBM I 286, Joh-Q s 838). oo Johannes *Pleskow*.

Tabell 5

TIDEMAN: Son till Everhard, tabell 2. Född omkring 1260. Borgare i Lübeck 1293 (Mar-Q s 247). Rådman där 1301-1325 (RL 295). oo **Rikmod** N (RL 295). Barn:

Everhard: Tabell 6.

Henrik: Tabell 10.

Nicolaus: Tabell 14.

(?)**Dotter:** oo Henrik *Dapper*.

Tabell 6

EVERHARD: Son till Tideman, tabell 5. Borgare i Lübeck 1326-1342. Död före 1351 (Joh-Q s 12, 727, Mar-Q s 247, Mag-Q s 519, Jac-Q s 313, 383, Civilitates 1328:102). oo N Holt, omgift med Lübeckborgaren Gotskalk Atendern. Barn:

Holt: Tabell 7.

Tidrik: Borgare i Lübeck 1342-1388 (Jac-Q s 313, 384, LBM I 352, II 519, 574, 969).

Rikmod: I Lübeck 1342-1388. oo Johannes *Alen* (Tabell 21) (Mar-Q s 661, Mag-Q s 6, 519, Jac-Q s 313, LBM II 519, 574, 810).

Tabell 7

HOLT: Son till Everhard, tabell 6. 1342 borgare i Lübeck (Jac-Q s 313). Rådman 1356-1367 (RL 379). oo Gertrud, dotter till Lübeckborgaren Conrad Westfal. Barn:

Conrad: Tabell 8.

Tideman: Tabell 9.

Holt: Omtalad i Lübeck 1376 (Jac-Q s 384).

Margareta: oo 1369 Lübeckborgaren Herman *Dulmen* (Joh-Q s 12).

Geseke: oo Olrik van *Nienstadt* (HKB II s 551 ff).

Tabell 8

CONRAD: Son till Holt, tabell 7. Lübeckrådman 1387-1408 (RL 422). oo N, dotter till Lübeckborgaren Everhard Morman. Barn:

Everhard: I Lübeck 1412 (Jac-Q s 313).

Conrad: I Lübeck 1412 (Jac-Q s 313).

Holt: I Lübeck 1412 (Jac-Q s 313).

Dorothea: I Lübeck 1412 (Jac-Q s 313).

Tabell 9

TIDEMAN/TIDRIK: Son till Holt, tabell 7. Borgare i Lübeck 1366-1411 (Mag-Q s 516, 611, 612, Jac-Q s 313, 384). Död före 1417. oo **Alheid** N. Barn:

Gertrud: 1437 gift med Lübeckborgaren Bertram Luneborch (Mag-Q s 611, 612).

Tabell 10

HENRIK: Son till Tideman, tabell 5. Född omkring 1295. Uppträder i Lübeck endast 1321 (Mar-Q s 54, 246),

då han jämte fadern sålde hus. Sannolikt överflyttade han senare till Visby, där han bör ha varit borgare omkring 1325-1355. Möjligen rådmann ca 1345-1355. oo 1(?) N, dotter till Albert *Gildehus*. oo 2 N, änka efter Heine van *Munster* och omgift med Andreas *Westfal*. Barn(?):

1Everhard: Tabell 11.

Werner: Tabell 13.

2Johannes: Född i Visby omkring 1345. 1370 erhöill han hus i Lübeck, vilket han omedelbart sålde (Jac-Q s 532). Anges som kusin (avunculus) till Henrik *Dapper*. 1390 var han i Stralsund, jämte brodern Heine van *Munster* och som ombud för brodern Andreas *Westfal*, då de gjorde slutlig uppgörelse med borgaren där, Jörgen Brunswik, vilken mördat deras bror Arnold van *Munster* (SLM I 850).

Tabell 11

EVERHARD: Son till Henrik, tabell 10. Född i Visby omkring 1325. Borgare i Visby 1363 då han vittnade för Johannes *Krukener* i Ribnitz (HR III 278). 1364 löftesman för mester Johannes *Hegeweder* i Lübeck8 (NStB II 39:5 (DS VIII 7069 har felaktigt Hogheweder)). 1368, före 8/5, exporterade han sten, värd 102 mark, till Lübeck (HPZ 93). Något senare s å seglade hans redan förtullade skepp till Lübeck (HPZ 98). S å, före 30/9, gick hans till 300 mark värderade skepp först mellan Stockholm och Lübeck (HPZ 631) och sedan i retur (HPZ 647). 1369 15/6 utfärdades pundtullskvitto i Reval för halva hans skepp, med 66 mark rigiskt i värde, vilket han betalat 11 öre för (RevPzf I 31), varefter han seglade till Lübeck (PzfB 1369 p 244). S å, före 19/7, gick hans 300-marksskepp åter mellan Visby och Lübeck (PzfB 1369 p 262). Före 30/10 detta år samma trad med redan betald tull (PzfB 1369 p 323v) och sedan igen (PzfB 1369 p 325). Dessemellan han han gå i motsatt riktning med samma 300-marksskepp (PzfB 1369 p 326). Före 25/12 1369 seglade han åter på Reval (PzfB 1369 p 383) och en gång till mellan Visby och Lübeck med sitt skepp (PzfB 1369 p 391v). 1370, före 15/4, seglade han åter mellan Reval och Lübeck (PzfB 1370 p p 487v. 41). Barn(?):

Everhard: Född i Visby omkring 1355. Gotlandsdritteln's ålderman i Bergen 1388 28/9 (HUB IV 946).

Werner: Tabell 12.

Herman: Född i Visby omkring 1360. Köpman där 1384, då han förde gods till/från Reval, värt 40 pund grote (RevPzf II 2614).

Johan: Född omkring 1365. Borgare i Stralsund 1420-1421 (SLM II 439, 458, 541, 543).

Tabell 12

WERNER: Son till Everhard(?), tabell 11. Född i Visby omkring 1360. Borgare i Stralsund 1397 (SLM I 920). Rådmann där 1405-1421 (SLM I 1016, 1024, II 6, 29, 40, 119, 123, 128, 196, 223, 264, 265, 268, 288b, 322, 331, 430, 433, 439, 442, 451, 458, 541, 543), vilket sista år han också avled omkring 29/6 (SLM II 581). 1413 i förbindelse med Tobias *Gildehus* (SLM II 119). oo 1(?) N, dotter till Werner van *Alen*. oo 2 N, änka efter en Vogdehagen i Stralsund (SLM II 288b). Barn:

1Werner: Född omkring 1390.

Everhard: Född omkring 1395. I Stralsund 1420-1426 (SLM II 513, III 260).

Magnus: Född omkring 1400. I Stralsund 1420-1440 (SLM II 513, III 260, V 84).

Dorotea: Född omkring 1390. 1415 änka efter Stralsundsborgaren Zacharias Stubbeköping, med vilken hon hade dottern Alheid (SLM II 196, 307).

2Werner: Född omkring 1415. Minderårig 1421 (SLM II 581). I Stralsund 1426-1470 (SLM III 261, V 725). oo N, syster till Henrik Swarte i Stralsund.

Conrad: Född omkring 1420. Minderårig 1421 (SLM II 581). I Stralsund 1426 (SLM III 261).

Katarina: Född omkring 1415/1420. Minderårig 1421 (SLM II 581). Avliden före 1426 (SLM III 261).

Tabell 13

WERNER: Son till Henrik, tabell 10. Född i Visby omkring 1330. Borgare i Stralsund 1361-1397 (SLM I 276, 277, 319, 609, 740, 742, 920 (indirekt känd genom Werner iunior), von Bohlen s 49). 1367 30/4 vittne i Werner *Gildehus'* köp av ett gods (von Bohlen s 49) och 1384 i förbindelse med Albert *Gildehus* (SLM I 742). Barn(?):

Magnus: Född omkring 1355. 1385 fogde på Viborg (Sundqvist 1957 s 81), 1395 Stralsunds hövitsman i Stockholm (Sundqvist 1957 s 81), riddare 1406, hövitsman på Lindholms slott (Sundqvist 1957 s 81). 1420 25/11 föranstaltade han om sin överlåtelse av en 20 marks ränta, av "helig jord", till sin kusin (patruus) Werner van *Alen* (SLM II 517).

Ord: Född omkring 1360. 1385 vid Riseberga där han var fogde 1418 (Sundqvist 1957 s 81).

Dotter: Född omkring 1370. oo(?) Werner van *Alen*.

Tabell 14

MICHAEL: Son till Tideman, tabell 5. Borgare i Lübeck 1326-1349 (Mar-Q s 247, Mag-Q s 479, 513, 519, Jac-Q s 383). Barn:

Rikmod: I Lübeck 1349-1365 (Mag-Q s 479, 513, 519, LBM II 519, 574). oo Lübeckborgaren Tideman Blomenrod.

(?)**Margareta:** Nunna i Ribnitz 1359 (LBM II 810).

Tabell 15

HENRIK: Son till Everhard, tabell 2. Borgare i Lübeck 1289-1324 (Mar-Q s 241, Mag-Q s 32, 513, 589, 590, Jac-Q s 496, 586). Barn:

Herman: Tabell 16.

Nicolaus: I Lübeck 1332-1333 (Mar-Q s 241, Mag-Q s 590).

Tidrik: I Lübeck 1332. Blev borgare där 1334 (Mar-Q s 241, Mag-Q s 590, Civilitates 1334:134).

Tabell 16

HENRIK: Son till Henrik, tabell 15. Borgare i Lübeck 1325-1354 (Mar-Q s 241, Mag-Q s 32, 381, 590, Joh-Q s 762, LBM I 160, 265). oo N Doreman. Barn:

Bertrud: I Lübeck 1352-1377 (Mag-Q s 32, 381). oo Lübeckrådmannen Albert *Junge*.

Sofia: I Lübeck 1358-1363 (LBM II 728, 1003). oo borgaren i Lübeck, Wenemar van Essen d y , vilken förmodligen på något sätt var befreundad med den yngre Visbyslåkten van *Essen*.

Tabell 17

HENRIK: Son till Herman, tabell 1. Född omkring 1235. Borgare i Lübeck 1264-1291 (StALüb kortregister, Mar-Q s 42). oo N, syster till Hugo van *Alen* (se nedan). Barn:

Johannes: Tabell 18.

Henrik: Tabell 22.

Tideman/Tidrik: I Lübeck 1317-1318. Död före 1351 (Joh-Q s 863, LBM II 626). oo Walborg, dotter till Lübeckborgaren Nicolaus Rikolfs.

Arnold: Tabell 23.

(?)**Dotter:** oo Johannes *Olefer*.

Tabell 18

JOHANNES: Son till Herman, tabell 17. Lübeckborgare 1308, död före 1324 (Mar-Q s 42, 52, Jac-Q s 657). oo N, dotter till Lübeckborgaren Tideman Holt. Barn:

Henrik: Tabell 19.

Herman: Tabell 20.

(?)**Berhard:** Konventsbroder i Lübeck 1337-1340 (LBM I 162, 184).

Johannes: Tabell 21.

Bertrud: 1327 gift med Lübeckrådmannen Markward *Cosvelt* (Mar-Q s 42, 52).

Elisabet: 1324-1327 i Lübeck (Mar-Q s 42, 52, Jac-Q s 657). oo 1 Lübeckrådmannen Arnold Pape, oo 2 Lübeckborgaren Bernhard Oldenburg.

Tabell 19

HENRIK: Son till Johannes, tabell 18. Rådman i Lübeck 1332-1350 (RL 343, Joh-Q s 102, 158, 762, 775, Mar-Q s 42, 52, 456, Mag-Q s 48, 49). oo 1 N, dotter till Lübeckrådmannen Nicolaus Schoneke, oo 2 *Mecstid*, änka efter Lübeckborgaren Godeke Dortmund, omgift Brand van Stockum. 1345 hade han ett handelsbolag med Johannes *Olefer*, i vilket de satte in 70 mark vardera (NStB I Societates p 80). Barn:

1 **Johannes:** Borgare i Lübeck 1350-1363 (LBM II 810, Joh-Q s 102, 158, 775, Mag-Q s 48, 49).

Dotter: 1347 förlovad med Jacob *Pleskow*. Sannolikt gift med honom kort därpå och död 1350 (LBM I 249, NStB I 842:4. Jacob *Pleskow* omgift 1356 med Herdeke *Warendorp*, LBM II 612).

2 **Bertrud:** I Lübeck 1353-1359 (Joh-Q s 762, 775, Mar-Q s 456).

Tabell 20

HENRIK: Son till Johannes, tabell 18. Borgare i Lübeck 1327-1332, död före 1340 (Mar-Q s 42, 52, LBM I 184). oo före 1339 29/8 en syster till Lübeckborgaren Henneke Wesseler (NStB I 376:2). Barn:

Johannes: Blev borgare i Lübeck 1349 (Civilitates 1349:66, LBM I 184).

Tabell 21

JOHANNES: Son till Johannes, tabell 16. Lübeckborgare 1324-1361, död före 1363 (Mar-Q s 42, 52, 661, Mag-Q s 6, 519, LBM II 574, 810, Civilitates 1324:178). oo Rikmod *Alen* (under tabell 6). Barn:

Everhard: Borgare i Lübeck 1354-1369, död före 1375 (Joh-Q s 642, Mag-Q s 6, LBM II 519, 574). oo

Alheid, dotter till Lübeckborgaren Tidrik Bruggemaker.

Tabell 22

Herman: Son till Herman, tabell 17. Rådman i Lübeck 1322-1327 (RL 321). oo kusinen Alheid, dotter till Lübeckborgaren Hugo van *Alen*. Barn:

Hugo: 1327 och 1328 ännu ung i Lübeck (Mag-Q s 10, Jac-Q s 92). 1350 14/3 dominikanerbroder i Lübeck och "avunculus" till Henrik *Kruse* (LBM I 307).

Herman: 1327 och 1328 ung i Lübeck (Mag-Q s 10, Jac-Q s 92). Troligen utflyttad till Stockholm, där han hade egendom 1370 (RA pergbr 1370 8/10).

Henneke/Johannes: 1327 och 1328 ung i Lübeck (Mag-Q s 10, Jac-Q s 92). 1332 22/2 blev han borgare där (Civilitates 1332:7).

Dotter: 1327 i Lübeck, mor till Arnold van Sost (Mag-Q s 10).

Tabell 23

Arnold: Son till Herman, tabell 17. Död före 1343 (Mar-Q s 7). Barn:

Tidrik: Präst i Lübeck 1340 (LBM I 184, Civilitates 1340:81).

Henrik: Tabell 24.

Tabell 24

Herman: Son till Arnold, tabell 23. Borgare i Lübeck 1343-1384 (Joh-Q s 151, 806, Mar-Q s 7, 456, 320, 327, Mag-Q s 615, LBM I 365, II 556, 859). oo 1 N, dotter till Lübeckborgaren Martin Longe, 2 efter 1350 Mechtild, dotter till Lübeckrådmannen Henrik Buk. Barn:

2 **Herman:** Lübeckborgmästare 1408-1411 (Mar-Q s 320, 327, RL 446).

van **ALEN**

Tysk släkt från staden Ahlen i Westfalen. Den är inte känd med någon medlem i Visby, men med äktenskap befryndad med Lübeck-Visbysläkten. Dessutom så är sannolik en medlem gift med en person ur släkten *Kuringe*, varför den på något vis bör ha haft bindning till Visby.

Tabell 1

Arnold: Borgare i Lübeck ca 1245-1275? Barn(?):

Henrik: Född ca 1245.

Hugo: Tabell 2.

Wasmod: Sålde 1296 hus i Lübeck, till Everhard van *Alen* (ovan tabell 11) och Johannes *Dantske* (Jac-Q s 33).

Dotter: oo Herman van *Alen* (ovan tabell 15, Jmf att Hugo 1315 kallar Henrik (tabell 20) för systerson, LBM I 50).

Bertrad: 1315 i Ahlen i Westfalen med sina barn (WUB VIII 940). oo Alabiern *Kuringe*.

Tabell 2

Hugo: Son till Arnold(?), tabell 1. 1313-1332⁴. oo **Alheid** N. Barn:

Henrik: Tabell 3.

Alheid: 1332 änka efter kusinen Henrik van *Alen* (ovan tabell 21), (Mar-Q s 57).

Dotter: Född omkring 1285. oo Henrik *Kruse* (Jmf att Henrik *Kruse* 1350 14/3 kallar Hugo van *Alen* sin avunculus, LBM I 307).

Dotter: Född omkring 1290. oo Lübeckborgaren Johannes Stofregen (Jmf Civilitates 1327:44, 1349:131, LBM II 718).

Tabell 3

Herman: Son till Hugo, tabell 2. Borgare i Lübeck 1322 (Civilitates 1322:1). Förmodligen är det hans änka och barn som omtalas 1335 (NStB I 297:5). Barn:

Hugo: Blev 1349 borgare i Lübeck (Civilitates 1349:131). Där ännu 1358 (LBM I 718).

Alheid: I Lübeck 1358 1/10 (LBM I 718).

ALF

1460

Säkerligen en gotländsk Visbysläkt, vilket dopnamnets form tyder på hos den ende kände medlemmen. Namnet kan komma dels av dopnamnet Alf, dels av alf, mystiskt övernaturligt väsen. Jämför dock även den tyska släkten Alf, känd genom bla Henrik i Stettin 1326 (StettStb 1188), Johannes i samma stad 1344 (StettStb 1406, 1411) och skepparen Claus i Danzig 1368 (HPZ 267, 296).

JON: Gotländsk Visbyköpman 1460, då han exporterade 4 tunnor fläsk, 1 tunna talg, 2 tunnor ost och 1 tunna handskinn (handskar) och ½ tunna smör (DanPfb I p 5).

van **ALLEN**
1355-1389

Tysk släkt, ursprungligen från Allen, en församling i Westfalen, kreis Unna. Visbyborgarna med detta namn tillhörde sannolikt Lübecksläkten, vars mest kända medlem var rådmannen Tideman 1327-1354 (RL 334).

HEMMAN: Sannolikt densamme som 1352 blev borgare i Lübeck (Civilitates 1352:248) och som 1364 jämte Everhard *Alen* var löftesman i Lübeck för mester Johannes *Hegeweder* (NStB II 39:5 [DS VIII 7069 har felaktigt Hogheweder]). Han var troligen redan då överflyttad till Visby. Han avled i pesten 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 68). Son:

HEMMAN: Unge Herman van Allen. Avled i pesten 1389 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 68).

ALSTEDDE
1368

Från ett Alstätte i Westfalen (kreis Ahaus eller Tecklenburg).

ALSTEDDE: Exporterade 1368 tjära, värt 12 mark, till Lübeck (HPZ 400).

ALTEN
1371-1420

Tysk släkt, från Altena i Westfalen. Möjligen befryndad med den Herman van Altena som 1393 var hauscomptur i Reval (DESR 320).

HEMMAN: 1371 hade han varor på Wineke *Arntssons* skepp mellan Visby och Lübeck, men hade redan betalat pundtull (PfbZ 1369 p 693v).

HEMMAN: 1420 abbot i Roma kloster (LECUB V 2497).

van **ANGERN**
1290-1376

Tysk släkt, sannolikt med ursprung i Angern i Kurland, och vars första kända medlemmar är Henrik och Gerhard van Anger, vilka i mitten av 1200-talet hade jordförläningar i Estland (Liber cencius Danie pp 42a, 45b. Johansen). En son till den förstrnämnde var troligen Henrik (tabell 1). Genom gifte med en gotländska kom två medlemmar av släkten att etablera sig som lokalhandlande köpmän på gotlands landsbygd. En av dessa, Hartwik, har möjligen namngivit gården Hartviks i Ganthem socken på Gotland, vilken gård han i så fall haft som salumansgård.

Tabell 1

HEMMAN: Troligen en son till vasallen Henrik i Estland. Blev 1259 borgare i Lübeck (UBL II s 26). son(?):

HARTWIK: Inflyttad till Visby från Lübeck omkring 1290? Barn:

Henrik: Tabell 2

(?)**Tethard:** Blev 1346 borgare i Stralsund (ÅSB 3222).

Tabell 2

HENRIK: Son till Henrik, tabell 1. Född ca 1290. Borgare i Visby omkring 1315-1325. oo N *Bekendorpe*, omgift med Johannes *Gote* (Jmf under sonen Hartwik). Barn:

Henrik: Tabell 3.

Hartwik: Född ca 1320. 1374 11/5 var han i Lübeck för att lyfta arv efter halvbrodern Jacob *Gote* (DS X 320). S å, 8/7, överantvordade han 410 mark lübskt och *Gotes* gods i Werner Cosvelts omsorg, för dennes testamentsverkställare att fördela enligt testamentet (NStB II 255:5). S å, 12/7, utsåg han, å sin och broderns vägnar, Jacob *Pleskow* och Werrner Cosvelt som sina ombud, och så angavs att *Gote* i sitt testamente givit sönerna Nicolaus och Henneke 40 pund sterling, sitt halva badhus och sitt hus med allt fast och löst som han ägt i Bergen (StALüb Urkunden interna Svecia nr 277). 1375 8/11 överlämnade Werner Cosvelt till Johannes Duddeman 57 mark penningar att överantvordas till Hartwik och Leifhard van *Angeren* (NStB II 308:1). 1376 ca 6/6 avstod Hartwik vidare fordringar på arvet (NStB II 399:1). Han anges som från "terra Gotlandie", vilket utvisar att han hade sin verksamhet på Gotlands landsbygd. Möjligen innehade och namngav han gården Hartviks i Ganthem.

Leifhard: Född ca 1320. 1374 11/5 var brodern Hartwik i Lübeck för att lyfta deras arv efter halvbrodern Jacob *Gote* (DS X 320). S å, 8/7, överantvordade denne 410 mark lübskt och *Gotes* gods i Werner Cosvelts omsorg, för *Gotes* testamentsverkställare att fördela enligt testamentet (NStB II 255:5). S å, 12/7, utsåg Hartwik, å sin och Leifhards vägnar, Jacob *Pleskow* och Werrner Cosvelt som sina ombud, och så angavs att *Gote* i sitt testamente givit sönerna Nicolaus och Henneke 40 pund sterling, sitt halva badhus och sitt hus med allt fast och löst som han ägt i Bergen (StALüb Urkunden interna Svecia nr 277). 1375 8/11 överlämnade Werner Cosvelt till Johannes Duddeman 57 mark penningar att överantvordas till Hartwik och Leifhard van *Angeren* (NStB II 308:1). Även Leifhard var köpman på Gotlands landsbygd.

Tabell 3

HENRIK: Son till Henrik, tabell 2. Född ca 1315. 1368 fraktade han järn från Stockholm till Lübeck till ett värde av 40 mark lübskt (HPZ 374). 1369 fraktade han på nytt järn för 40 mark till Lübeck, men nu från Visby (PzfB 1369 p 261v). Barn:

(?)**Johannes:** Skeppsägare 1383 som seglade mellan Reval och Lübeck (PzfB 1383 Reval, RevPzf II 2124).

ANGEXMUNDE

1584

Tysk, med namn av mynningen på någon av de tyska Anger-floderna.

MATS: Underskrev som borgare i Visby 1584 22/6 en fullmakt för fem ombud att resa till Lund och hylla hertig Christian som kung (ViLa papbr 1584 22/6).

met der **ARKE**

1335-1372

Släkt med namn av substantivet "ark" (blad att skriva på). Hemmahörigheten i Visby styrks av Peters nära samhörighet med andra Visbybor och mönstret med namnformerna "met der" faller in i mönstret av visbygotländska släkter.

PETER: 1363, 2:a kvartalet, betalade han förbrukningsavgifter i Brügge för vin, 15 (30) sexter 4(8) stop vin (HKB I s 34) och för 6 (12) tunnor mjöd i samma stad (HKB I s 36). 1363 3:e kvartalet betalade han för 8 tunnor mjöd (HKB I s 37) och 4:e kvartalet, betalade han för 4 stop vin (HKB I s 34). 1366, 1:a kvartalet, samma avgift för vin, 22 ½ sexter i sällskap med Albert *Buckhorn* (HKB I s 39), samt öl, 17 tunnor i sällskap med Gerhard van *Wedderen* (HKB I s 43). 1366, 2:a kvartalet, betalade han för 10 tunnor mjöd i sällskap med Gerhard van *Wedderen* och Nicolaus *Wikav* (HKB I s 45) och 4:e kvartalet för 1 tunna mjöd med Gerhard *Vinke* och Albreky *Buckhorn* (HKB I s 48). 1367, 1:a kvartalet, betalade han i Brügge förbrukningsavgift för 3 tunnor mjöd i sällskap med Ludeke *Warendorp* (HKB I s 54) och 2:a kvartalet för 28 tunnor mjöd i sällskap med Hans van *Lenep* och Ludeke *Warendorp* (HKB I s 56). 1368, 2:a kvartalet, betalade han i Brügge förbrukningsavgift för 10 tunnor mjöd (HKB I s 67). Son(?):

Jan/Johannes: 1368, 1:a kvartalet, betalade han förbrukningsavgift i Brügge för 8 tunnor mjöd i sällskap med Gerhard van *Wedderen* (HKB I s 64). 1369, 2:a kvartalet, med samma avgift för mjöd, 8 tunnor (HKB I s 79) och 2:a kvartalet för 24 tunnor mjöd i sällskap med Albert *Buckhorn* och Bertold *Langermunt* (HKB I s 81). 1370, 1:a kvartalet, betalade han för för 8 tunnor mjöd i sällskap med Johannes *Krowel*,

Tidrik van der *Smede* och Gotfrid *Stur* (HKB I s 91) och 2:a kvartalet för 13 tunnor i sällskap med Otto *Dikman*, Gotskalk *Duseborch* och Gotfrid *Stur* (HKB I s 94) och 1372, 2:a kvartalet, för 10 tunnor öl jämte Johannes *Polle* och revalköpmannen Ludeke Vorkenbeke (HKB I s 123).

Peter: 1377/1378 hade han del i en fastighet på Ziegengasse i Danzig (Keyser s 75).

ARXØ

Denna släkt har aldrig varit representerad i Visby, men är medtagen här då den är ingift i kretsen kring släkten *Geismar-Swarte* II. Denna släktkrets är befreundad med Visbysläkterna *Kastell*, *Pleskow* och *Swarte*. Släkten Arxø torde ursprungligen ha varit en rent svensk släkt (Jmf Sundqvist 1957 s 26, Brieskorn I s 166), härstammandes från Hargsö i Stockholms skärgård. Genom ingifte i tidiga tyska släkter har dock en förtyskning skett och tyska dopnamn har anammats.

Tabell 1

CONRAD: Storköpmann och borgare i Stockholm 1328-1336 (DS IV 2660, 2680, 2995, 3217, 3540). Han avled före 1341 7/2 (DS V 3540, 4631). Vid flera tillfällen kallas han "discretus vir", vilket antyder att han - trots att han endast kallas "ciuis" - varit medlem av den (svenska) delen av rådet i Stockholm. oo ? N *Brakel*. Barn:

Henrik: Borgare i Stockholm(?) 1345 (Brieskorn I s 166).

Volkwin: Tabell 2.

Dotter: Född omkring 1310. oo Simon *Skelhorn* (Jmf att Simon *Skelhorn* tillsammans med Volkwin Arxø 1350 ansvarade för Conrad Arxø's instiftade prebenda, till S:t Olof, i Bykyrkan i Stockholm och att sonen Johannes *Skelhorn* stod närmast i ordning, efter Johannes *Schrifer*, att bli prästerlig innehavare av detsamma).

Tabell 2

VOIKWIN: Son till Conrad, tabell 1. Borgare i Stockholm 1350 (DS V 4631, 4632). Även han kallas "discretus vir", men det är mer tveksamt om han varit medlem av rådet. oo Alheid *Swarte* II. Barn:

Johannes: Stockholmsköpman 1379-1385 (Koppe 1933 s 114).

ASCHHORN

1345-1375

Ursprungligen från Aschhorn eller Aschern, bägge i Hannover.

JOHANNES: Sannolikt identisk med den Johannes Aschhorn som 1343 24/6 erhöll burskap i Lübeck (Civilitates 1343:48). Han verkade dock som borgare i Visby, där han avled 1375 6/10 (GG I 148).

van ASKØ

1368

Släkt från Askö i Kalmar eller Sörmlands län. Att den var av rent svenskt ursprung är helt klart genom att den ende kände medlemmen bar den nordiska namnformen Jon. Hemmahörigheten i Visby är sannolikt därför att Jon de Askö uppträder tillsammans med Jon *Galwe*.

JON: (Visby)köpman 1368 då han jämte Jon *Galwe* lät föra ett stycke kläde, värt 225 mark, mellan Oldesloe och Lübeck (HPZ 853).

ASSELE

1369

Tysk släkt, med namn av kvinnonamnet Asselle, som är en diminutivform för A(de)lheid. Ursprungligen troligen ett metronymika.

HEINRIK: (Visby)köpman 1369, då han förde kläde mellan Lübeck och Visby värt 34 mark (PzfB 1369 p 264).

van ATENDORN

Tysk släkt med härstamning från staden Attendorn i Westfalen. I Lübeck fanns en omfattande släkt med detta namn, varav flera var medlemmar i rådet där. Denna släkt är intressant ur Gotlands-synpunkt därför att Simon *Swerting* var gift med Helwig, en dotter till Lübeckrådmannen Everhard van Atendern. Troligen var dock Visbyslätten inte befryndad med densamma släkten. Till Visby torde senast Tideman (tabell 1) inkommit omkring ca 1260.

Till Lübeckslätten hör däremot Kalmarköpmannen Cort van Atendern 1368 (HPZ 377, 380, 658, jmf Lübeckrådmannen Conrad 1306-1339, Fehling 300).

Tabell 1

TIDEMAN: Född omkring 1230. Borgare i Visby senast omkring 1260 och — av sonsönernas vapensköld att döma — rådman omkring 1280-1290. Barn(?):

Lodwig: Tabell 2.

Henrik: Tabell 6.

Herman: Tabell 8.

Tabell 2

LODWIG: Son till Tideman(?), tabell 1. Född omkring 1260. Troligen borgare i Visby 1312, då han i Lübeck omtalas som pälshandlare (Koppe 1933 s 108). Möjligen identisk med den Lodwig från Gotland som 1304 11/11 hade en fordran om 30 mark gotländskt på Rigaborgaren Johannes Keyghe, vilken fordran skulle levereras i Visby (RS 901). Sannolikt rådman omkring 1310-1320. Barn(?):

Tideman: Tabell 3.

Werner: Född omkring 1290. 1339 köpte han ett halvt hus på Vranckenstrate i Stralsund (ZSS 3310). 1341 sålde han samma hus till Elisabet, dotter till Stralsundsborgaren Bertold Witte och nunna i Cromin (ZSS 1504).

Herman: Född omkring 1295. Flyttade från Visby till Lübeck, i vilken stad han 1328 6/7 blev borgare då Lübeckborgmästaren Henrik *Pleskow* borgade (Civilitates 1328:115). 1350 var han gift med *Wendele N* (LBM I 320) och han levde ännu 1356 (LBM II 606).

Egbert: Tabell 5.

Osanna: Född omkring 1290. Hon avled före ca 1342 som fru Osanna, hustru till herr Henrik van *Vlanderer* och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 63). oo Henrik van *Vlanderer*. Hennes son Werner *Vlanderer* kallas också Atendern.

Dotter: Född omkring 1295. oo(?) N *Runsten*.

Tabell 3

TIDEMAN: Son till Lodwig(?), tabell 2. Född omkring 1285. Borgare i Visby då han avled omkring 1340 22/6 och begravdes i S:ta Katarina (GG II 486, binamnet bestämt efter vapenskölden). Barn(?):

Herman: Tabell 4.

Tideman: Född omkring 1315. 1342 25/11 erhöll han burskap i Lübeck (Civilitates 1342:92).

Tabell 4

HERMAN: Son till Tideman(?), tabell 3. Född omkring 1310. 1340 11/11 erhöll han burskap i Lübeck (Civilitates 1340:149). Barn(?)

Tidrik/Tideke: Född omkring 1345. 1375 hade han omfattande handel på Malmö (HGBI 1997 s 28, 33, 38, 59, 68, 86).

Tabell 5

EGBERT: Son till Lodwig(?), tabell 2. Född omkring 1295. Han avled 1350 10/8 och begravdes under samma sten som dottern (GG I 182). Barn:

Egbert: Född omkring 1325. Borgare i Dorpat 1367 (Krüger s 140).

Katarina: Född omkring 1325. Hon avled 1350 10/8 och begravdes tillsammans med fadern (GG I 182). oo Everhard Sarf.

Tabell 6

HENRIK: Son till Tideman(?), tabell 1. Född omkring 1265. Inflyttad till Stockholm ca 1295. Barn(?):

Olrik: Tabell 7.

Lodwig: Född omkring 1300. Borgare i Stockholm 1351 (DS VI 4725. SRR II s 86 har felaktigt Lodwig som den som är Stockholmsrådman).

Tabell 7

Olrik: Son till Henrik(?), tabell 6. Född omkring 1295. Rådman i Stockholm 1351 (DS VI 4725. SRR II s 86 har felaktigt brodern Lodwig som den som är Stockholmsrådman). Barn(?):

Henrik: Född omkring 1325. Rådman i Stockholm 1376 (SRAP I 1204).

Tabell 8

HERMAN: Son till Tideman(?), tabell 1. Född omkring 1270. Utflyttad till Lübeck omkring 1295. Barn(?):

Henrik: Född omkring 1300. Borgare i Lübeck 1336-1342 (Civilitates 1336:133, 1342:42).

ATROKSE

1280-1340

Gotländsk släkt(?), sannolikt ett lokalitetsnamn i Visbytrakten.

FINREF ATROKSE: Född omkring 1250. Känd enligt sonens patronymikon (GGW 239). Son:

LAWID FINREFSSON DE ATROKSE: Född omkring 1280. Han avled, troligen som rådman, 1339 20/12 (GGW 239) och begravdes i någon av de övervägande gotländska församlingskyrkorna i Visby (S:t Lars eller S:t Clemens?). Stenen senare överförd till Vårfrukyrkan. Barn(?):

Hans Atrockse: Född omkring 1315. Hans sigillstamp, från omkring 1340, återfanns vid Brännkyrkagatan 66 i Stockholm (Personsigill 1340, Statens historiska museum, inventarie nr 19342). Text: *SIGILLUM HANS ATROCKSE*. Möjligen har han överflyttat till denna stad.

Bomärke för Finref 1339. Bomärke för Hans ca 1340.

AVE

1421

Gotländsk släkt, från Ava på Fårö(?).

PETER: 1421 stod han för sin del, jämte Henrik *Runge* och Cort *Knorre* i en gåva om 25 mark preussiskt till Danzigborgaren Hartwik Boleman, förutsatt att inga pengar senare skulle bryts ut ur godset som tillhörde änkan efter Peter *Jurien* (SLM II 619).

AXE

1240-1422

Gutnisk släkt, med namn av ordet ax (strå). Inkommen till Visby senast med farfadern till Henrik (Tabell 1) omkring 1240. Av ingiften kan vi se att släkten stod högt på den sociala rangskalan, och enda anledningen till att man inte återfinner några medlemmar av släkten i rådet torde vara, att de tidigast kända två medlemmarna dog förhållandevis unga. Att dock fadern till Johannes (tabell 1) suttit i rådet görs troligt av att sistnämnde för vapensköld med bild.

Tabell 1

RODOLPH: Född i Visby omkring 1240. Borgare i Visby omkring 1265-1300. Efter 1288 lokalhandlande köpman i Lärbro, där han begravdes (GGW 442a). oo? N *Vridach* (jmf att sonsonen har en vapensköld snarlik familjen *Vridachs*). Son(?):

HENRIK: Född i Visby omkring 1275. Sannolikt rådman omkring 1325-1335, då sonen förde vapensköld. Hustruns eller ett gemensamt barns gravsten i S:t Hans' kyrka funnen 1986 (Gravstensfynd i S:t Hans 1986, RAGU). Måkan torde av bomärket att döma ha varit en syster till Johannes *Kregenskock*. Son:

JOHANNES: Född i Visby omkring 1305. Dog ung 1342 23/2 och begravdes i S:t Hans (GG II 532). oo N, dotter till Gerhard *Munter* (Jmf bomärke *Munter*). Barn:

Laurens: Född i Visby ca 1335. Hans existens utvisas av att brodern Herman för bomärke från moderns sida. Alltså bör en äldre bror till Herman ha ärvt faderns.

Herman: Tabell 2.

Tabell 2

RODOLPH: Son till Johannes, tabell 1. Född i Visby omkring 1340. Han avled ung i pesten 1377, 31/8, och begravdes under samma sten som fadern i S:t Hans (GG II 532). Barn(?):

Lasse: Född omkring 1370(?). 1422 10/5 hade han i Stralsund gjort upp med svågern, prästen Johannes van *Rode*, om arvet efter svärfadern (SLM II 656). oo N, dotter till Tidrik van *Rode*.

Bomärke för Henrik Axe, tabell 1, ca 1310.

Bomärke för hustrun till Henrik Axe, tabell 1, ca 1310 och Johannes Axe, tabell 2, 1342.

Bomärke för Herman Axe, tabell 2, 1377.

AYTIZ

Denna släkt, som egentligen först är känd med Lippold 1328 (tabell 3), har sitt namn av Aiz socken i Estland. I denna hade en Henrik förläningar i mitten av 1200-talet. Tack vare detta har det ansetts att han var anfader för släkten Aytiz.

Då denna släkt hade identisk vapensköld med Lübeckmedlemmarna av släkten *Pleskow* (Johansen s 789, 841) ger det vid handen, att någon av sistnämnda släkt gift sig med en medlem av familjen Aytiz. Denne måste ha varit Johannes *Pleskow* (Jmf *Pleskow*) och tidsmässigt bör det ha varit med en syster till ovannämnde

Henrik. Då också Aytizsläkten förde ett "rysshuvud" som hjälmprydnad, bör detta ha varit upptaget från *Pleskowsläkten*, och alltså nämnde Henrik ha varit gift med en syster till Johannes *Pleskow*. Detta innebär i sin tur, att Aytiz-släkten måste ha funnits tidigast i Visby och att Henrik flyttat därifrån till *Balticum*. Därför förefaller det rimligt att sistnämndes far kommit till Visby omkring 1200, som en av de tidigare tyska bosättarna, och att Henrik lockats av svärdsbrödraordens kampanj 1230, som resulterade i att 200 köpmän överflyttade från Visby till Reval och *Balticum* (Hildebrand 1887 nr 21:11). Det är väl också i samband med det man ska se innehavet av jord i Aiz. Då också släkten redan förde den vapenbild som senare upptogs av Henriks (tabell 1) systemsonson bör hans fader ha varit medlem i det tyska Visbyrådet.

Av *Pleskowsläktens* senare äktenskap med kvinnor från Dortmundområdet förefaller det troligt att ursprunget för släkten varit i dessa trakter. Av dopnamn att döma borde det vara släkten *Dortmunde* som är den ursprungliga.

Tabell 1

MARKWARD van DORTMUNDE: Se *Dortmunde*. Son:

~~HEINRIK~~: Född omkring 1200. 1230(?) utflyttad från Visby till *Balticum*, där han belönades med 3 hakar land i Aiz socken (Liber Cencius Daniae p 53r). Sannolikt identisk med den *Heinricus de Tremonia* som 1246 27/5 omtalas i Riga (LECUB I 192). 1248 fogde eller borgmästare i Dorpat (Johansen s 789, LECUB III sp 200a). oo(?) N *Pleskow*. Son:

TIDRIK: Levde i *Balticum* omkring 1230-1290. Son:

HENRIK: Levde i *Balticum* omkring 1255-1315. Barn:

Tidrik: Prästerlig? ordensridhare?

Lippold: Tabell 2.

Tabell 2

~~LIPPOLD~~: Son till Henrik, tabell 1. 1328 pantbesittare i Reval. 1343 vasall i Estland (Johansen s 842). Barn:

Tile: Tabell 3.

Tuve: Fick 1371 handelslejd i Reval (Johansen s 842).

(?)**Dotter:** oo Tile van *Brema*.

Tabell 3

Tile: Son till Lippold, tabell 2. 1372 fick han handelslejd i Reval (Johansen s 842). Barn:

Lippold: Ägde 1373 godset Aitz med brodern. Även 1405 (Johansen s 842).

Henneke: Ägde 1373 godset Aitz med brodern. 1391 och 1396 ägde han ett gods "Wier". Senast 1405 (Johansen s 842).

BADER

före 1262

Gotländsk släkt, badare, badhusägare. Känd endast i Rostock.

~~OLDFER~~: 1262 hyrde han och hans hustru hus och badhus, med 3 fot till gränsen, i Rostock av Rostockrådet Engelbert van Pommeren för 4 mark årligen (StBRost s 94). oo Gertruð N.

BAGER

Ingen släkt är känd med detta yrkesnamn, "Bagare", endast arbetsfolk på Visborg slott.

~~PEDER~~: 1485 30/5 fick han ½ viertung i lön (C 9 p 14) för arbete på Visborg slott. S å 7/10 fick han 1 mark och 1 viertung i ny lön (C 9 p 34v). 1486 11/10 erhöill han 1 ½ mark (C 9 p 86v) och 1487 9/4 slutligen, erhöill han i lön 2 mark (C 9 p 105v).

~~JACOB~~: Erhöill 1486 5/4 ½ mark i lön (C 9 p 53) för arbete på Visborg slott och 1487 9/4 1 viertung (C 9 p 105v).

Långe ~~PEDER~~: Erhöill 1486 27/5 1 mark i lön för arbete på Visborg slott (C 9 p 67).

~~ARNOLD~~: 1486 9/9 erhöill han 1 ½ mark i lön för att han bakat 4 veckor på Visborg slott (C 9 p 84v, lönen var 1 skilling/dag, vilket alltså innebär att han haft sexdagarsvecka, med söndagen ledig).

BAGGE

1215-efter 1600

Gutnisk släkt med namnet Bagge i betydelsen bock/vädur. Släkten i Visby troligen senast omkring 1215, då Jacob (tabell 1) bör ha varit uppvuxen i staden för att bli gift med en tyska. (Det verkar mindre troligt att en relativt nyinflyttad gotlänning skulle knyta äktenskapsband med en kvinna av en annan tunga. Det verkar rimligt att en längre tids "kulturblandning" krävdes innan detta steg togs). Från Visby spreds medlemmar till Riga, Reval och Stockholm. Troligen är det denna släkts vapensköld som återfinns på en inskriftlös gravsten i domkyrkan med bilden av en bagge (jmf tabell 4). Vapenskölden utvisar att man haft medlemmar i Visbyrådet.

Släkten i Visby ännu på 1600-talet (jmf tabell 12).

Tabell 1

TORDEL: Född omkring 1185. Borgare i Visby ca 1215-1245. Son:

JACOB (TORDELSSON): Född i Visby(?) omkring 1215. Borgare där ca 1240-1275. oo NN av tysk härkomst. Son(?):

~~BERNHARD~~: Född omkring 1245. 1285 omtalas "Bacghen" med sitt skepp i Stralsund (ÅSS VII 80). Tydligt ägde han hus i samma stad, vilket sönerna ärvde varsin fjärdedel i (jämför sönerna Jacob och Johannes). Han var 1293 11/11 skyldig Rigarådmannen Volmar Dovink 7 viertung med ränta (RS 161). Omnämmandet som "Baggen" kan antyda att han satt i rådet. Så också förekomsten av vapenskölden. oo(?) N, syster till Bertold Kruse. Barn(?):

Torkel: Tabell 2.

Bertold: Född omkring 1275. 1302 var han, jämte ryssen (och kompanjonen?) Dimitri skyldig Rigaborgaren Tethard van Beveren 6 mark silver, minus 18 öre (RS 192).

Jacob: Född omkring 1280. Kring årsskiftet 1312/1313 sålde han sin fjärdedel i det gemensamma huset i Stralsund till brodern Johannes (ZSS 153).

Johannes: Född omkring 1285. Vid årsskiftet 1312/1313 köpte han brodern Jacobs fjärdedel i det gemensamma huset i Stralsund (ZSS 153).

Tabell 2

~~TORDEL~~: Son till Bernhard(?), tabell 1. Född omkring 1270. Utan tvekan borgare (och rådman?) i Visby då Revalborgaren Albert Kale 1317 pantsatte hus för 8 mark silver och upplät 4 fots utrymme för honom att ständigt besitta (WSR 100). Så pantsatte Helge för 3 mark silver sitt hus i samma stad till honom (WSR 107). Änkan levde ännu 1349 (WSR 743). Hon var tyska. Barn:

(?)**Bernhard**: Tabell 3.

(?)**Peter**: Tabell 13.

(?)**Johannes**: Tabell 16.

(?)**Henrik**: Tabell 17.

Dotter: Död kort före 1329, då hennes make överlät hennes halva av ett hus i Reval till deras dotter (WSR 305). Hon omtalas också 1341 (WSR 514). oo Revalborgaren(?) Johannes Base.

(?)**Dotter**: Född omkring 1300. oo(?) Henrik *Bickinchus*.

Tabell 3

BERNHARD: Son till Torkel, tabell 2. Född omkring 1295. Borgare i Visby omkring 1325-1350. oo(?) N dotter till Enfaeste *Skreder*. Barn(?):

Henrik: Född i Visby omkring 1325. 1350 31/7 var han dominikanerbroder - förmodligen i Visby - då han blev ihågkommen med ½ mark svenskt av Johannes *Kastell* (LBM I 353).

Torkel: Tabell 4.

Herman: Född i Visby omkring 1330. Borgare i Reval 1355-1380 (WSR 920, 962, ZESR 725, Kaplinski s 7).

Claus: Tabell 11.

Dotter: Född omkring 1325. oo 1(?) Tideman van dem *Berghe*. oo 2(?) Henrik van der *Beke*.

Dotter: Född omkring 1330. oo(?) Tideman van der *Beke*.

Tabell 4

TORDEL: Son till Bernhard(?), tabell 3. Född omkring 1330. Omtalad i Västerås 1361 17/3, där han uppges ha begått ett brott vid besök (SRAP I 496). Troligen borgare i Stockholm och gift med den Margareta som 1380 var moder till den avlidne Åboprästen Henrik Holste (SLM I 652). Hennes make uppges vara "Baggen". Son(?):

JOHANNES: Född omkring 1360. Borgare i Stockholm(?) ca 1385-1420. Barn(?):

Torkel: Tabell 5.

Jacob: Tabell 7.

Gunnar: Tabell 9.

Lasse: Tabell 10.

Tabell 5

TORDEL: Son till Johannes(?), tabell 4. Född omkring 1390. Borgare i Stockholm ca 1415-1430. Barn(?):

Hans: Tabell 6.

Peder: Född omkring 1425. Borgare och kopparslagare i Stockholm 1475-1484 (SStB 2:I s 39, SStB 2:II s 39, 42, 45). Avliden före 1488 31/5 (SStB 2:II s 256). oo *Ingeborg* N (SStB 2:II s 256).

Dotter: Född omkring 1425. 1488 31/5 omnämnd i Stockholm, gift i Norge (SStB 2:II s 256). oo Bard Bergsveinsson i Løtens socken i Hedemarken, Norge (SStB 2:II s 256).

Tabell 6

HANS: Son till Torkel(?), tabell 5. Född omkring 1420. Borgare i Stockholm ca 1445-1460. Barn(?):

Torkel: Född omkring 1450. 1485 12/4 stod han inför rådhusrätten i Stockholm anklagad för att ha mördat sin husbonde och stulit 300 mark av denne (SStB 2:II s 135).

Olof: Född omkring 1455. 1479 20/11 i Stockholm dömd att saka 160 mark för att han befriat horan Katerina Papegojna från stadsvakterna (SStB 2:I s 220). I samma ärende borgade en person för honom samma år 24/11 (SStB 2:I s 221). 1481 25/8 dömd att saka 6 mark som Mickel Govsmeds dräng (SStB 2:I s 310). 1492 skeppare på ett litet skepp (PzfB 1492-1496 IV s 1754). 1494 sakade han med brodern(?) Hans 6 mark till Erik Johansson för att svärd dragits mot denne, utan att skada (SStB 2:III s 186).

Hans: Född omkring 1460. 1483 17/5 blev han i Stockholms rådhusrätt dömd att saka 12 mark för att ha slagit Peder Östensson, 12 mark för att ha slagit Herman Remmare, samt 6 mark för att ha slagit Enköpingsborgaren Laurens Hemmingsson (SStB 2:II s 4). 1494 6/9 sven hos her Svante Nilsson (SStB 2:III s 185) och samma datum med brodern(?) Olof dömd att saka 6 mark till Erik Johansson för att svärd dragits mot denne, utan att skada (SStB 2:III s 186).

Tabell 7

JACOB: Son till Johannes(?), tabell 4. Född omkring 1395. Borgare i Åbo(?) ca 1425-1455. Barn(?):

Jacob: Född omkring 1425. Borgare i Åbo 1489 24/10 då hans hustru i Stockholm hade mål mot herr Ragwald, kyrkopräst i Pojo och Dirik Hansson, borgare i Åbo (SStB 2:II s 389). oo *Agnes* N.

Olof: Tabell 8.

Tabell 8

Olof: Son till Jacob(?), tabell 6. Född omkring 1430. 1486 19/6 boende på Mattnas i Finnströms socken på Åland, då han hade arv efter sin son (SStB II s 151f).

Henrik Olofsson: Född omkring 1460. Avliden 1486 19/6 då fadern hade arv efter honom (SStB II s 151f).

Tabell 9

GUNNAR: Son till Johannes(?), tabell 4. Född omkring 1400. Borgare i Stockholm ca 1425-1460. Barn(?):

Gunnar: Född omkring 1430. Borgare i Stockholm 1460-1500 (SStB I:II s 18, 99, 169,235, 267, SStB

2:I s 99, SStB 2:III s 476). Ca 1470 landsfogde i Nyköping då han fick sig jord frändömd i Mellösa socken, Sörmland (Brev UUB). oo *Birgitta* N.

Nils: Född omkring 1435. Borgare i Stockholm, "Östantill", 1475-1493 (SStB 2:I s 38, II s 47, 254, 454, 382, 520, 545, 527, III s 44, 131). oo *Katarina* N, som från ett tidigare äktenskap var mor till broder Hans Philippi.

Lasse: Född omkring 1440. Borgare i Stockholm, syllsättare och dragareåldermand, omtalad 1476-1495 (SStB 2:I s 51, II s 8, 14, 21, 27anm, 32, 34, 38, 50, 65, 78, 163, 166, 178, III s 94, 113, 246). oo *Katarina* Östensdotter, avliden 1493 10/6 då hennes arvingar var brodern Michel Östensson i Svartmara by i Ulfby socken, system Margit Östensdotter i Rorsnäs by i samma socken, systersonen Laurens Andersson i Pedersnäs by i samma socken och Olef Alsson i Enköping på hustrun Kristina Jensdotters, Katarinas systerdotter, vägnar (SStB 2:III s 94).

Erik: Född omkring 1445. 1490 28/8 återfick han sitt harnesk inför rådhusrätten i Stockholm (SStB 2:II s 474).

Tabell 10

LASSE: Son till Johannes(?), tabell 4. Född omkring 1405. Borgare i Stockholm, avliden före 1437 13/6 då Anders Junkare anklagades för mordet på honom inför Stockholms rådhusrätt (SStB 2:I s 4).

Tabell 11

CLAUS: Son till Bernhard(?), tabell 3. Född omkring 1335. (Visby)köpman 1368, då han förde smör för 11 mark löbskt mellan Lübeck och Rostock (HPZ 130). Barn(?):

Torkel: Tabell 12.

Johannes: Född i Visby omkring 1365. Borgare i Visby(?) 1389 då han var i Stralsund och lovade att hålla denna stad fordringsfri för fast och löst gods som tillhört den avlidne Conrad *Skarpe*, vilken avlidit i Kolbergh, och vilket han med faderns tillstånd tog hand om (SLM I 837).

Tabell 12

TOURÆL: Son till Claus(?), tabell 11. Född omkring 1360. Borgare i Visby. Han avled i pesten 1409 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 69).

CLAUS: Född omkring 1390. Skeppare 1426, då hans skepp anlände till Reval före 15/5 (RevSchiff s 20). Begravd i mitten av 1400-talet under en inskriftslös sten. Mitt på stenen en vapensköld med bilden av en bagge (GG I 29). Son(?):

ROLF: Född omkring 1420. Borgare i Visby ca 1445-1480. Barn(?):

Johan: Född omkring 1450. Troligen Visbyborgare då han 1491 22/8 i rådhusrätten i Stockholm uppträdde som god man för Henrik Andersson (SStB 2:II s 567). Från honom härstammade troligen [Rassmu]s Bagge som avled i Visby i mitten av 1600-talet (GG I 140).

Rolf: Född omkring 1455. Visbyborgare(?) då han 1490 22/11 var intygare i ett tredje i rådhusrätten i Stockholm (SStB 2:II s 502).

Sven: Född omkring 1460. Sven hos Ivar Axelsson på Visborg slott då han 1485 23/12 (C 9 p 47) och 1486 14/5 (C 9 p 59) erhöll svenlön. Bägge gångerna med 10 mark vita.

Tabell 13

PETER: Son till Torkel(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1300. Utflyttad till Lund, där han dog som borgare före 1360 28/3, då rådet där rekommenderade Evert *Skreder* för att hämta arv efter honom i Lübeck (DS VII 6257). 1354 ägde han jord i Småland (DS VI 5035). Barn(?):

Peter: Tabell 14.

Nicolaus: Tabell 15.

Dotter: Född i Lund omkring 1340. oo(?) Arne Toresson som 1360 28/3 uppges som närmaste arvinge efter Peter Bagge (DS VII 6257).

Tabell 14

PETER: Son till Peter(?), tabell 13. Född i Lund omkring 1330. Ägde 1380 jord i Småland (UUB pergbr 1380 6/6) och 1386 i Östergötland (SRAP II 2239 f). 1391 häradshövding i Södra Møre i Småland (DRA pergbr 1391 26/2) och han levde ännu 1403 (SD I 309). Barn:

Dotter: Född i Småland omkring 1365. oo före 1403 med Nils Tyrgilsson (Bagge) (SD I 309).

Tabell 15

NICOLAUS: Son till Peter(?), tabell 13. Född i Lund omkring 1335. Barn(?):

Nicolaus: Född omkring 1360. Avliden före 1421 22/5, då hans bröder hade gods efter honom i Trelleborg (SLM II 566).

Henning: Född omkring 1365. 1421 22/5 hade han arv efter brodern i Stralsund (SLM II 566).

Johannes: Född omkring 1370. 1421 22/5 hade han arv efter brodern i Stralsund (SLM II 566).

Tabell 16

JOHANNES: Son till Torkel(?), tabell 2. Född omkring 1305. Borgare i Söderköping ca 1335-1365. Barn(?):

Peter: Född omkring 1335. Söderköpingsköpman 1368 (HPZ 386).

Sven: Född omkring 1340. Söderköpingsköpman 1368 (HPZ 666, 674).

Jon: Född omkring 1340. Söderköpingsköpman 1368 (HPZ 662, 674, 675).

Tabell 17

HEINRIK: Son till Torkel, tabell 2. Född omkring 1310. Borgare i Riga 1353 (NStB I 617:5). Död före 1361 25/7 (NStB I 940:1). oo Lutgard *Heidebu*. Barn:

(?)**Ludolf:** Tabell 18.

Margareta: I Riga 1361 (NStB I 940:1).

Tabell 18

LUDOLF: Son till Henrik(?), tabell 17. Född omkring 1340. 1379 höll han Stralsund skadelöst för 6 pund grote, flamsk valuta, som han skulle utfå i Rotterdam (SLM I 616). Barn(?):

Tideke: Född omkring 1370. Borgare i Stralsund 1413-1421 (SLM II 108, 404, 566).

BALKE

1255

JOHANNES: 1255 12/1 erhöll han 15 pund för 1000 bisamskinn och 8 pund 4 skilling för 400 pund vax som köpts till engelska hovet vid julen (Lib Rolls IV s 190).

BALSE

1440-1506

Gotländsk släkt, möjligen med namn av verbet balsamera. Dvs att den ursprunglige bäraren "balsamerat" eller haft sin verksamhet med oljor/parfymer. De kända medlemmarna var sannolikt syskon, varför deras far måste ha funnits i Visby senast omkring 1440.

NICKE: 1451 erhöll han del i ett hus i Stralsund efter sin hustru, vilket i övrigt ägdes av hennes bror, Henneke Britzkow. Genom sitt ombud, Cleis *Qwast*, betalade han svågern 10 mark och kvittade ut denne (SLM V 398). Barn:

Olof: Borgare i Visby?

Hans: Utflyttad till Borch på Fehmarn, där han avled före 1506 20/6 - kallad Hans Gote - då hans syster och systerson(?), Olof *Kastell*, hade arv efter honom (DRAP 2:VI 10641, har felaktigt "Balte" istället för "Balce").

Peter: Kyrkoherde i Vamlingbo då han avled 1499 (AGM II s 111).

(?)**Dotter:** oo Johannes *Kastell*.

Birgitta: 1506 20/6 hade hon arv efter brodern Hans i Borch på Fehmarn (DRAP 2:VI 10641, har felaktigt "Balte" istället för "Balce").

BANDEIN

1345-efter 1600

Gutnisk släkt med namn av okänt ursprung. Än idag finns personer på Gotland som bär detta namn.

PETER: Visbyköpman 1370 då han betalade 2 skilling 11 penningar i tull i Heusden för 35 hot havre (Niermeijer s 692 nr 10). Son(?):

ERIK: Visbyköpman 1383, då han förde varor för 22 ½ mark löbskt till Lübeck (Pfb 1383). Sonsons son(?):

~~HERIA~~: 1468 20/9 var han intygare i Stralsund (SLM V 701).

van **BARÉ**
1275-1460

Gutnisk släkt, sannolikt med ursprung från Bara socken. Jmf dock även gården Bara i Etelhem socken.

~~JACOB~~: Lekbroder hos Visbyfranciskanerna. Han avled omkring 1340 (99 p 58).

~~JOHANNES~~: (Visby)köpman 1380, då han hade varor för 36 pund grote i Reval (RevPzf II 1535).

(?)~~PETER~~: Borgare i Kalmar(?) 1402 (KST s 132).

(?)~~CLAUS~~: 1439 hade han vid två tillfällen berövats varor av holländare och zeeländare i kriget mellan dessa och de baltiska och preussiska städerna. Det rörde sig om värden för 18 engelska nobler respektive 80 pund (HUB VII ss 430, 445). Möjligen var han borgare i Danzig.

~~BOUCE~~: 1460 exporterade han kött, smör och handskar till Danzig (DanPfb I p 9).

~~OLOF~~: 1503 30/9 guldsmed i Reval (KämRev II 2636).

BARDLOD
1531

Gotländsk släkt med namn som betyder ungefär "den skäggludne". Att tidigare medlemmar än den kände Ludeke funnits i Visby är troligt av den anledningen att han bär ett tyskt dopnamn. Åtminstone en generation måste ha funnits tidigare, varför släkten funnits i staden senast omkring 1480.

~~LUDEKE~~: Rådman och Visbygotlänningarnas procurator för Helgeands 1531 (AGM II s 394).

BARDSKERER

Barberare. Förmodligen rör det sig om utövande yrkesmän i samtliga fall.

~~PETER/PER~~: 1485 27/5 fick han åter 7 fiertung som han tidigare lånat till Ivar Axelsson (Tott) på sjön mellan Borgholm och Visby (C 9 p 13). 1485 29/5 gick han med 1 mark till gamle lectorn i S:t Nicolai (C 9 p 13v). 1485 18/6 fick han 8 mark i småsvenlön (C 9 p 21). 1485 17/8 fick han 1 ½ mark för att betala två glasfönster till gamle lectorns härbärke i S:t Nicolai (C 9 p 28v). 1485 18/8 sade han till om att Anders *Eggersson* skulle erhålla 2 mark (C 9 p 29). 1486 14/5 erhöll han 8 mark i småsvenlön (C 9 p 61). 1486 3/7 betalade han 10 mark för två fat prissing (öl) som han hämtade hos Henrik *Bardskerer* (C 9 p 78). 1486 29/8 köpte han en tunna öl för 1 mark och lämnade denna till Voleke *Burges* bröllop å Ivar Axelssons (Tott) vägnar (C 9 p 82).

~~KRISTIAN~~: 1485 26/7 fick han en tunna öl enligt Ivar Axelssons (Tott) order (C 9 p 27). 1485 31/12 fick han 2 mark för två tunnor öl som han forslat till Visborg slott (C 9 p 48).

~~OLOF~~: 1486 2/5 fick han 2 mark för att han mälat två läster malt för Visborg slotts räkning (C 9 p 54v).

~~HERIA~~: 1486 14/5 fick han 7 mark i svenlön (C 9 p 60v). 1486 3/7 fick han 10 mark för två fat prissing (öl) till Visborg slott, vilka Per *Bardskerer* hämtade (C 9 p 78).

~~HANS~~: 1485 14/5 fick han 7 mark i svenlön (C 9 p 60v).

~~MICHAEL~~: 1486 29/11 var han tjänare hos Claus (Åkesson Tott) och erhöll 10 mark för uteblivna kläder (C 9 p 88v). 1487 2/2 fick han 8 mark i svenlön (C 9 p 96).

~~EVERT~~: Se *Dørink*.

BARDSKERSVÉN

Den ende kände var sannolikt en "yrkesman".

STAFFEN: 1589 i Visby domkapitels protokoll (VDP 2f 35h).

BARRE

1570-efter 1600

Gotländsk släkt?

JOHAN: Född omkring 1570. Borgare i Visby 1599. Barn:

LAURICZ: Född 1600. Borgare i Visby då han avled 1628 9/1 (GG I 322). oo ca 1620 Jeanne Jacobsdotter, *Briant*. Barn:

Johan: Född omkring 1620. Han avled 1660 (GG I 294). Hans dotter var troligen den Botla Schoug som avled 1724 och var gift med Christian Schoug (GG I 294).

Jacob: Född omkring 1620/1625. Hans dotter, Bo(t)el, avled 1660 (GG I 294).

Botild: Dotter 1628 9/1 (GG I 322).

Li: Dotter 1628 9/1 (GG I 322).

BARRE

1270-1365

Gutnisk släkt, troligen från den nu försvunna gården Barkare i Lärbro socken (Ersson 1985 s 193). Möjligen kan yrkesnamnet barkare (garvare) också tänkas. Även detta är av nordiskt ursprung (Hellichius s 95 f). Släkten bör ha funnits i Visby senast omkring 1245, då Amelungs far, som var gift med en tyska, bör ha varit född eller uppvuxen där (Jmf *Bagge* ovan).

ROTGER: Född omkring 1245. Borgare i Visby ca 1270-1305. Gift med en tyska. Son(?):

AMELUNG: Född ca 1275. Rådman, samt kyrkvård vid Vårfrukyrkan 1319-1322 (DS III 2211, 2362). Hans son(?):

ROTCER: Född ca 1305. Avled före 1369 4/12, då hans änka Kristina - systerdotter till Revalborgaren Volkwin *Duppen* - ägde att utfå arv i Reval (DS IX 8014).

BARCKHUSEN

1330-1372

Tysk släkt, från Barkhausen utanför Minden. Inkommen till Visby från Lemgo ca 1330.

N: Född i Lemgo ca 1300. Borgare i Visby ca 1330-1360. oo Elsebe *Schedingen*. Barn:

Arnold: Född omkring 1330. 1369 17/4 försäkrade han och (svågern?) Johannes Bruninch, borgare i Lemgo, att de skulle hålla Lemgo stad skadelösa för alla framtida anspråk utifall det brev samma stad sänt till Arnolds moder, Elsebe på Gotland, gjorde så att de fick sin egendom och kvarlåtenskapen efter (morbrodern) utlämnat (HUB IV 302).

Serman: Född omkring 1335. 1372, andra kvartalet, betalade han avgift för 9 tunnor mjöd i Brügge jämte Radeke *Spegeler* (HKB I s 123). S å, fjärde kvartalet, betalade han jämte Conrad van *Kampen*, Albrekt *Buckhorn* och Hans *Skarpe* samma avgift för 36 tunnor (HKB I s 130).

Dotter: Född omkring 1330. oo(?) Johannes Bruninch i Lemgo (HUB IV 302).

BARSBARTZ

1265-1334

Tysk(?) släkt, med namn av skeppet "bartz". Släkten fanns ursprungligen i Rostock.

Tabell 1

HERMANN: Född omkring 1205. Borgare i Rostock 1263-1270 (StBRost s 116, 132, 139, 144, 168, 171, 175).
Barn:

Gerhard: Tabell 2.

Wilmod: Född omkring 1235. 1263 överlät fadern till henne och hennes make halva sitt hus i Rostock, att verkställas vid hans död (StBRost s 116). oo Herman *Engelen*.

Tabell 2

GERHARD: Son till Herman(?), tabell 1. Född omkring 1235. Utflyttad till Visby(?) omkring 1265. Son(?):

TOMAS: Född ca 1270. Omkring 1320 förde han gods för Håkan från Norge, Marcus och Werneke Bole från Danzig på sitt skepp till Lynn (Avskrift ur Close rolls i London av Jurgen Wiegandt erhållen av honom vid besök i Lübeck 1986). Barn(?):

Gerhard: Född omkring 1300. 1334 23/4 erhöill han burskap i Lübeck, då Wilf Hudekopere var borgensman (Civilitates 1334:46).

BARTOLOMEUS

1476-1486

Gotländsk släkt, troligen med namn efter gården Bertelmässa i Hamra socken. Ett ursprungligt patronymikon, Bertolomeus(son) kan dock också tänkas.

PETER: 1476 förde han sitt tullvärderade 8-marksskepp till Danzig, lastat med två hästar, två läster kalk, tio stenstycken och tvåhundra handskar (DanPfb III p 109v). 1486 10/3 fick han 1 mark för att han på sitt skepp fraktat torsk från Hoburgen till Visborg slott (C 9 p 50v).

BASEDOW

1370-1371

Tysk släkt, med ursprung i Basedow i Mecklenburg.

JOHANNES: 1370 förde han ett 100-marksskepp mellan Visby och Lübeck två gånger (Pfb 1370 p 505v, 576). Första vändan förde han dessutom själv kalk för 21 ½ mark på sitt skepp. 1371 seglade han på annan rutt (Pfb 1371 p 653). Möjligen var han borgare i annan stad än Visby.

BASENER

1400-1439

Gutnisk eller dansk(?) släkt. Senast i Visby omkring 1400 med fadern(?) till de två kända medlemmarna, vilka möjligen varit bröder.

JORGE: Borgare i Visby då han 1438, eller något före, varit med och misshandlat köpmannen Hans Kolke på Visby rådhus (HUB VII 351).

LAURENS: 1439 antecknades han för förlust av två tunnor mjöl, värda vardera 9 pund grote, orsakade av holländare och zeeländare i kriget mellan dessa och de baltiska och preussiska städerna (HUB VII s 429).

Bomärke för Laurens Basener 1439.

BASSELER

1290-1357

Tysk släkt, med ursprung i staden Basele i Nederländerna.

HENRIK: Han avled 1321 20/4 och begravdes i S:t Hans (GG II 466). Hans ättling(?):

ROLF: 1353 5/4 var han skyldig Margareta *Stalbiter* 9 ½ mark silver och skulle för detta årligen betala till henne 4 mark penningar (WSR 863). När Margareta dog skulle pengarna övergå till Gotskalk *Stalbiter* och hans arvingar. I säkerhet satte Rolo huset han köpt av Albert Crach. Samma skuld hade 1357 17/4 övergått i Johannes *Hamers* ägo (WSR 991).

Bomärke för Henrik
Basseler 1321.

BASUNER

Samtliga tre kända bärare av detta binamn yrkesmän på Visborg slott. Dvs Basunerare/blåsare/utropare.

HENRIK: 1485 18/6 fick han 8 mark vita i svenlön (C 9 p 19v). 1487 2/2 fick han 6 mark vita i svenlön (C 9 p 96).

GERDT: 1485 18/6 fick han 7 mark vita i svenlön (C 9 p 21). 1485 17/8 fick han 1 mark för att köpa en tunna öl till Ivar Axelsson (Tott) (C 9 p 28v). 1485 16/9 fick han tillbaks ½ mark som Ivar Axelsson lånat av honom när han hade spelat vartavel med Arvid Trolle i Frustugan på Visborg slott (C 9 p 28v). 1485 6/10 fick han 4 vita för att betala två drängar som lyst Arvid Trolle till skepps (C 9 p 34). 1485 14/10 bar han ½ mark till S:t Hans kyrka som offerpenningar för Ivar Axelsson (Tott) (C 9 p 35). 1486 14/5 fick han 8 mark i vita i svenlön (C 9 p 59v). 1486 22/5 fick han 11 mark för att köpa ½ åm rhenskt vin till Ivar Axelsson (Tott) (C 9 p 66). 1486 30/7 gick han med ½ mark till herr Ivar, då denne satt till bords med herr *Magnus* (kyrkoherde vid Vårfrukyrkan) (C 9 p 80v). 1486 9/9 köpte han päron för ½ mark till herr Ivars behov (C 9 p 84v). 1486 5/10 fick han 1 mark för att köpa en tunna öl till Örtegården vid Visborg slott, att finnas där för herr Ivar (C 9 p 86).

HANS: 1486 14/5 fick han 6 mark i vita i svenlön (C 9 p 60v).

BECKER

1165-1391

Tysk släkt, "bagare", möjligen med ursprung i staden Lüneburg, dit Nicholaus (tabell 3) kan ha "återflyttat" på 1200-talet. Till Visby kom tidigast Gerhard (tabell 1) omkring 1165 och från Visby utgick förmodligen medlemmar till Wismar och Stockholm.

I Visby kan ingen medlem påvisas efter 1391(?), men möjligen har släkten fortlevat och den Nicolaus Becker som 1445 29/5 skrevs in vid universitetet i Rostock (UnivRo I s 74b) kommit från Gotland. En Hans Becker svor 1616 7/2 borgared i Visby (RRprot 1630 31/10).

Tabell 1

GERHARD: Född omkring 1135. Inflyttad till Visby omkring 1165? Son:?

HENRIK: Född omkring 1165. Borgare i Visby(?) ca 1190-1225. Barn(?):

Gerhard: Tabell 3.

Dotter: Född omkring 1200. oo(?) Botulf van *Strande*.

Tabell 2

GERHARD: Född omkring 1195. Troligen identisk med den Gerhard, köpman från Gotland, som nämns 1237 20/4, då kung Henrik III av England befallde sin skattmästare att till Botulf (*Strande*) och Gerhard utbetala 59 pund, 10 skilling och 9 penningar (Lib rolls I s 263). S å, 22/4, utfärdade samme kung en ny befallning, om utbetalning av 54 pund 6 skilling och 8 penningar för gråverk som Wilhelm de Havenhill köpt för kungligt bruk (HUB I 283), och 28/4 om betalning av 54 pund, 3 skilling och 8 penningar till samma män (Lib rolls I s 265). 1246 4/6 kallas han Gerhard den tyske då han erhöll 22 skilling för pälsverk som engelska hovet köpte av honom (LibRolls III s 56). oo ? N, dotter till Johannes *Silkentopp*. Barn(?):

Henrik: Född omkring 1225. Prästerlig?

Nicolaus: Tabell 3.

Gerhard: Tabell 4.

Tabell 3

NICOLAUS: Son till Gerhard, tabell 2. Född omkring 1230. Utflyttad till Lüneburg. Känd genom notisen om sonens död 1291 (LünStB s 27). Son:

GERHARD: Borgare i Lüneburg. Han avled 1291 (LünStB s 27). Barn(?):

Nicolaus: Borgare i Lüneburg 1346 (LünStB s 121).

Tabell 4

GERHARD: Son till Gerhard, tabell 2. Född omkring 1230. Möjligen identisk med den Gereke Pistor som 1256 ställde borgen med 8 skilling i Rostock (StBRost s 55). Rådman då han själv avled omkring 1295, troligen identisk med den Pistor som vid denna tid begravits vid S:t Per (GG II 444, GGW 444). Annars är han känd från sonens och hustruns gemensamma gravsten, från 1307, där han anges som "Domini Gehrardi Pistoris (GG I 228, GGW 228). Barn:

Henrik: Född omkring 1260. Borgare i Visby. Avled 1312 21/5 och begravdes vid Vårfrukyrkan (GG I 378).

Nicolaus: Tabell 5.

Kotger: Tabell 11.

Hildebrand: Född omkring 1275. Avled som yngling omkring 1285 och begravdes vid Vårfrukyrkan (GG I 228, GGW 228). Hans gravsten är gemensam med moderns.

Dotter: Född i Visby omkring 1260. oo Simon *Røde*.

Dotter: Född omkring 1265. oo(?) Copeke *Eiste*.

Dotter: Född i Visby omkring 1275. oo(?) Peter Jonsson, *Petri*.

Tabell 5

NICOLAUS: Son till Gerhard, tabell 4. Född i Visby omkring 1260. Känd enligt hustruns gravsten i Vårfrukyrkan från omkring 1310-1320 (GG I 115, GGW 115). Hans egen gravsten är från 1319 och finns i samma kyrka (GG I 233, GGW 233). oo(?) Hildeborg *Kattlund*. Barn(?):

Gerhard: Född omkring 1290.

Erik: Tabell 6.

Hildebrand: Han blev 1333 borgare i Lüneburg (LünStB s 20).

Johannes: Tabell 8.

Peter: Tabell 9.

Dotter: Född omkring 1290. oo(?) Gerhard *Eiste*.

Tabell 6

ERIK: Son till Nicolaus(?), tabell 5. Född omkring 1295. Borgare i Visby 1327 17/9, då han jämte sex andra hade en fordran i Lübeck om 110 mark (NStB I 143:9). oo(?) N, dotter till Benedict *Susse*. Barn(?):

Nicolaus: Född ca 1320.

Benedikt: Tabell 7.

Tabell 7

BENEDIKT: Son till Erik(?), tabell 6. Född omkring 1325. Han avled 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna med hustrun (B 99 p 68). oo *Margareta* N, som dog 1385 (B 99 p 68). Barn(?):

Nicolaus: Borgare i Visby(?) 1391 då han först köpte ett hus på Weberstrasse i Lübeck och sedan sålde det till Lydeke *Holthusen* (Joh-Q s 558).

Tabell 8

JOHANNES: Son till Nicolaus, tabell 5. Född omkring 1300. Borgare i Wismar 1342 (UBL III 100). Barn:
Claus: Wismarköpmann 1368 (HPZ 1162, 1426).
Stefan: Handlade på Skåne 1368 (HPZ 1393).

Tabell 9

PETER: Son till Nicolaus(?), tabell 5. Född omkring 1305. Borgare i Stockholm ca 1335-1365. Barn(?):
Henning: Född omkring 1330. Stockholmsköpmann 1368 (HPZ 369).
Bernhard: Född omkring 1335. Stockholmsborgare 1375 6/10 (B 38 NStB 6/10).
Peter: Född omkring 1335. Hans hus i Stockholm omtalas 1392 (B 38 test Wilhelm Stenking 1392 19/11).
Tideke: Född omkring 1340. Stockholmsköpmann 1368 (HPZ 836, 1119).

Tabell 11

RODGER: Son till Gerhard, tabell 4. Född omkring 1265. Borgare i Visby 1314 då hustrun avled (GG I 275, GGW 275). oo Gertrud van *Strande*. Barn:

Henrik: Född omkring 1295. Av moderns frutitel att döma var han präst. Möjligen identisk med den troligen unga son som begravts under moderns gravsten i Vårfrukyrkan (GG I 275, GGW 275) och inom vilkens ringformiga tomma textband en blomsterliknande figur inhuggits.

Gerhard: Född omkring 1300.

Fredrik: Född omkring 1305.

Walborg: Född omkring 1290. Hon avled 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 66). oo Nicolaus *Smede*.

Hildeborg: Född omkring 1295. 1341 var maken i Lübeck för att uppbära arv efter mostern, Walborg van *Strande* (DS V 3552, 3592, Mag-Q s 621), vilket arv bestod av ett hus på Breite strasse. Detta hus sålde maken till Lübeckborgaren Henrik Rikbode. oo Henrik *Rekelinkhusen*.

Bomärke, resp hustrubomärke(?) för Nicolaus Becker, tabell 4, 1319.

Bomärke för Hildebrand Becker, under tabell 3, ca 1280.

BEFFER

1485-1520

Tysk släkt, ursprungligen från staden Bevern i Westfalen. Till Visby kom Asmus från Brackel i samma trakt av Tyskland. Det torde även gälla kusinen Hans.

ASSMUS: Född i Brackel i Westfalen (VDB 1515 10/2). Troligen inflyttad till Visby omkring 1490/1500. Han gjorde sitt testamente 1515 10/2 och var troligen redan rådman då (VDB 1515 10/2). Definitivt rådman 1518, då han omtalas på en lapp med räkenskaper av kyrkoherden vid Vårfrukyrkan som givit Hans Beffer 30 mark och 7 skilling (ViLa: Domkapitlets inkomna handlingar V p 1). Sista gången omtalas han 1520, då han utställt en fullmakt för Jacob *Swert* att utfå 68 mark och 1 skilling från samme kyrkoherde (ViLa: Domkapitlets inkomna handlingar V p 1).

HANS: Inflyttad till Visby före 1515 10/2 då han i kusinen Assmus' testamente gavs huset vid (Stora) torget (VDB 1515 10/2). 1518 fick han 30 mark och 7 skilling av kyrkvärden vid Vårfrukyrkan Hans *Remensnider* (ViLa: Domkapitlets inkomna handlingar V p 1).

BEGERMARKER

1485-1486

Ett yrkesbinamn, tillverkare av bägare.

~~JACOB/JEHO~~: 1485 24/8 fick han 1 mark i lön (för arbete vid Visborg slott) (C 9 p 29v). 1485 22/11 fick han återigen 1 mark i lön för arbete (C 9 p 40). 1486 14/5 fick han 3 mark vita i svenlön (C 9 p 60v).

van der **BEKE**
1285-1410

Tysk släkt, sannolikt med ursprung i godset Beke vid Lippstadt i Westfalen. Sannolikt har släkten funnits tidigast i Visby, även om dess representation där är bristfällig under 1300-talet. Men de starka Visbykontakter som såväl Reval- som Danzigrenen har förutsätter detta.

Tabell 1

HENRIK: Född omkring 1255. Borgare i Visby(?) ca 1285-1315. Barn(?):

Johannes: Tabell 2.

?**Adolf**: Tabell 9.

Tideman: Tabell 11.

Tabell 2

~~JOHANNES~~: Son till Henrik(?), tabell 1. Född omkring 1285. Borgare i Visby(?) ca 1310-1330. Han erhöll 1333 22/2 burskap i Lübeck (Civilitates 1333:12). oo 1 NN, oo 2 NN. Barn(?):

1**Henrik**: Tabell 3.

Tideman: Tabell 6.

Gerhard: Född omkring 1325.

2**Johannes**: Tabell 8.

Matheus: Född omkring 1340.

Tabell 3

~~HENRIK~~: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1315. Rådman i Reval 1344, borgmästare 1359-1383 (HKB III s 23). Nära anförvant (styvfar?) till Gotfrid van dem *Berghe* (HKB III s 23f). oo(?) N *Bagge*, änka efter Tideman van dem *Berghe*. Barn:

Henrik: Född omkring 1350/1355. Präst vid domen i Reval 1393-1430 (HKB III s 22).

Gerdt: Tabell 4.

Herman: Tabell 5.

Gertrud: Född omkring 1355. Död 1377 (ZESR 625). oo Johannes *Hamer* (HKB III s 23, 25).

Wendese: Född omkring 1360 (HKB III s 23). oo Henrik van Telchten (HKB III s 22).

Dotter: Född omkring 1365 (HKB III s 23). oo Peter Munter (HKB III s 17).

Tabell 4

~~GERDT~~: Son till Henrik, tabell 3. Född omkring 1355. Borgare i Reval 1380, rådman 1388-1419, munk 1430 (HKB III s 15ff). 1381 4/3 förvärvade han genom Johannes *Kules* förmedling de två bodar i Visby som ägts av Everhard *Mus* (ZESR 736). oo 1 N *Stoltevot*. oo 2 N, dotter till Åboborgmästaren Vulthard Rosendal. Barn:

1**Henrik**: Född omkring 1380 (HKB III s 15).

Gerdt: Född omkring 1385 (HKB III s 15). Han avled 1430. Rådman och borgmästare i Danzig (HKB III s 28, kopplar honom sannolikt felaktigt till Johannes van der Beke).

2**Hermaneke/Herman**: Född omkring 1390. Studerade i Bologna, var domare i Danzig 1432 (HKB III s 28, kopplar honom sannolikt felaktigt till Johannes van der Beke) och avrättades 1435 (HKB III s 15 anm 8).

Tabell 5

~~HENRIK~~: Son till Henrik, tabell 3. Född omkring 1360 (HKB III s 23). Utflyttad till Dorpat? Barn(?):

Gerhard: Född omkring 1385.

Wenemar: Född omkring 1390. Rådman i Reval 1424 (Bunge s 54).

Tabell 6

~~TIDEMAN/TIDERE~~: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1320. 1367, 2:a kvartalet, betalade han avgift i Brügge för 7 tunnor mjöd (HKB I s 56). Visbyköpman 1368 då han importerade varor på två skepp, nämligen diverse gods, värt 22 mark lübskt (HPZ 105), och en terling värd 30 mark (HPZ 106). Samma år färdade han aska och tjära, värt 16 mark, från Danzig till Lübeck (HPZ II D 1), vilket vittnar om linjen Visby-

Danzig-Lübeck. 1369 förtullade han vax, värt 55 mark preussiskt, i Thorn (Ahnehl s 151). 1375 och 1377/1378 ägde han hus i Danzig, på den senare Portechaisengasse (HKB III s 31). oo(?) N *Bagge*. Barn(?):

Henrik: Född omkring 1350. 1379 fraktade han varor mellan Visby och Lübeck (AGM II s 500). 1399 förde han varor från Visby till Lübeck till ett värde av 88 mark (PzB 1399 p 143). 1413 7/9 gjorde han sitt testamente i Lübeck, med gåvor till kyrkor i Danzig och Visby. I den sistnämnda staden fick Vårfrukyrkan 5 rhenska gulden, svartbröderna och gråbröderna vardera 5 rhenska gulden och de stackars sjuka vid S:t Jörgen 6 rhenska gulden (HS 771 p 467). Enligt detta testamente kan han även ha varit hemmahörande i Danzig. Men om så varit, så måste han ha uppehållit sig i Visby långa perioder.

Johannes: Tabell 7.

Berend: Född omkring 1360. Köpman i Lübeck 1413 1/8 då han gjorde sitt testamente (HS 771 p 465).

Tabell 7

JOHANNES: Son till Tideman(?), tabell 6. Född omkring 1355. Stockholmsköpman 1399 (Koppe 1933 s 118). Borgare i Stockholm 1406-1430, avliden före 1433 (SD I s 589, HS 771 p 465, 467, SMP III sp 14). Barn:

Henrik: Född omkring 1390. Han blev med brodern Berend ihågkommen i farbrödernas testamenten 1413 (HS 771 p 465, 467).

Berend: Född omkring 1395. Han blev med brodern Henrik ihågkommen i farbrödernas testamenten 1413 (HS 771 p 465, 467).

Herman: Född omkring 1400. 1413 ihågkommen i farbrodern Henriks testamente (HS 771 p 467).

Elseke: Född omkring 1390. oo f 1413 Albert Isegrimme (HS 771 p 467).

Tabell 8

JOHANNES: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1335. Omtalad i Lübeck som ung 1351-1358 (LBM II 458, 741). 1357 ägde han fastighet vid Danziger Langmarkt, liksom 1377 och 1382 (Keyser s 504). Danzigborgare 1382-1402 (HKB III s 28ff). oo 1 Margareta N. oo 2 Ursula N. Barn:

Claus: Född omkring 1385 (HKB III s 29).

Gereke: Född omkring 1390 (HKB III s 29).

Henrik: Född omkring 1395 (HKB III s 29).

Tabell 9

ADOLF: Son till Henrik?, tabell 1. Född omkring 1290. Borgare i Visby ca 1315-1350. Barn?:

Arnold: Tabell 10.

Radeke: Född omkring 1325. 1366, 2:a kvartalet, betalade han avgift för 7 tunnor mjöd i Brügge (HKB I s 46). 1367, 1:a kvartalet, betalade han i samma stad avgift för 1 tunna mjöd (HKB I s 54) och s å, 3:e kvartalet, betalade han för 4 tunnor mjöd, jämte Helfin van *Brugge* (HKB I s 58).

Bertolomeus: Född omkring 1330. 1368, 4:e kvartalet, betalade han avgift i Brügge för 14 tunnor mjöd (HKB I s 32 nr 31).

Tabell 10

ARNOLD: Son till Adolf?, tabell 9. Född omkring 1320. Visbyköpman(?) 1367, 3:e kvartalet, då han betalade avgift för mjöd i Brügge, jämte Henrik *Stene* (HKB I s 58). Barn(?):

Alf: Född omkring 1350. (Visby)köpman 1380, då han exporterade varor till Lübeck för 40 mark (PzB 1380).

Tabell 11

TIDEMAN: Son till Henrik(?), tabell 1. Född omkring 1295. Borgare i Stralsund 1320 (SLM I 1). Barn(?):

Tideman: Född ca 1325. I Stralsund 1368-1371 (SLM I 448, 493). Han är eventuellt identisk med Tideman ovan (tabell 6).

Everhard: Född omkring 1330. Flandernhandlare 1367 (HKB III s 13f). Borgare i Stralsund 1384, rådmann 1390-1407 (HKB III s 13f).

Conrad: Född omkring 1335. 1369 flandernhandlare (HKB I s 85).

BECKEMAN

1380-1486

Tysk släkt, närmast motsvarande det svenska "Bäckman", dvs från bäck/vattendrag. I Visby endast känd med två belägg.

GOTSKALL: 1380 förde han femton läster råg till Lübeck (Pfb 1380).

HEMMING: 1486 25/5 fick han 10 mark av Hoborgs tings skatt av tingsdomaren Olof Gerwalds vilka han sedan förde till Visborg slott (C 9 p 71).

BEKENDORP

1295-1327

Tysk släkt, från Beckedorf i Hannover(?), vilken måste ha inkommit senast omkring 1265, med fadern till Leifhard, då denne uppenbarligen varit gift med en gotländska.

LEIFHARD: Född omkring 1265. Visbyborgare omkring 1295-1330. oo(?) N Susse. Barn:

N: Född omkring 1295.

Benedict: Född omkring 1300. 1327 25/12 var han, jämte svågern Johannes Gote och sina bröder Henrik Bekendorpe och Henrik Brekwolt skyldiga Lübeckborgaren Hildebrand Orinch 20 mark penningar, 2 pund råg, 2 pund korn och 2 pund havre (NStB I 145:6).

Henrik: Född omkring 1305. 1327 25/12 var han, jämte svågern Johannes Gote och sina bröder Henrik Bekendorpe och Henrik Brekwolt skyldiga Lübeckborgaren Hildebrand Orinch 20 mark penningar, 2 pund råg, 2 pund korn och 2 pund havre (NStB I 145:6).

Dotter: Född omkring 1295. oo 1 Henrik van Angeren, oo 2 Johannes Gote.

BEKHEM

1325-1384

Tysk släkt, troligen från Beckum i Westfalen (Münsterland). Till Visby senast med fadern(?) till de två kända Visbyköpmännen. Detta torde ha skett på 1320-talet.

HEMMING: Visbyköpman 1369 då han vid fem tillfällen för varor mellan Visby och Lübeck i endera riktning. Först från Visby med redan förtullad fisk (Pfb 1369 p 261v), sedan samma väg med fisk värd 38 mark (Pfb 1369 p 262v), därefter med linnekläde för 44 mark från Lübeck (Pfb 1369 p 264v), så ospecificerat från Visby för 30 mark (Pfb 1369 p 323v) och slutligen diverse värt 40 mark från Lübeck (Pfb 1369 p 392). 1370 förde han diverse värt 20 mark från Visby (Pfb 1370 p 575v) och kläde för 18 mark i motsatt riktning (Pfb 1370 p 578). Slutligen förde han 1380 ospecificerade varor till Lübeck, värda 67 mark (Pfb 1380).

JOHANNES: Visbyköpman 1370 då han införde kläde, värt 72 mark, till hemstaden (Pfb 1370 p 576v). 1380 2/4 överlät han sin del i huset "Hästkvarnen" i Reval till Revalborgaren Winold Woltdorp (ZESR 718). Samma hus, plus ett på lilla gatan vid klostret i samma stad, fick han "i retur" av samme Woltdorp då denne gifte sig med hans syster (ZESR 719). 1378 förde han gods till/från Reval två gånger. Först till ett värde av 6 mark (RevPfb II 223) och sedan 105 mark (RevPfb II 284). 1382 förde han på samma trad varor för 60 pund grote (RevPfb II 1427), 1383 för 16 pund grote (RevPfb II 1846) och 1384 för 47 + 17 pund (RevPfb II 2247).

BELIN

1380-1409

Tysk släkt, med ursprung i något av flera Bellin på tyskt område. Nära till hands ligger något vid Östersjöländan (Mecklenburg, Schleswig-Holstein och Pommern). Jmf också att adelsmän med namnet existerade på Mecklenburgskt område (Sundqvist 1957 s 92). Möjligen var den i Visby omnämnde personen en anförvant till dessa. Troligast förefaller dock, att den i Visby avlidne hänger ihop med de borgerliga i Stralsund (Gereke 1345, ÄSB 2852) eller i Greifswald (Johannes 1368-1390, GrFamN s 102).

HEMMING: Avled i Visby och begravdes hos Visbyfranciskanerna 1409 (B 99 p 69).

BELKOW

1460-1475

Tysk släkt, från något Beelkow (Pommern), Behlkow (ib), Bölkow (Mecklenburg) eller Bölkau (Gross- och Klein- Preussen).

GERALD: Skeppare/skeppsägare då han 1460 förde sitt 30 marksskepp mellan Visby och Danzig (DanPfb I p 37). Son?:

CRUIS: Skeppare/skeppsägare då han 1475 förde sitt 20 marksskepp mellan Visby och Danzig (DanPfb III p 63v).

van **BELL** 1245-1515

Gotländsk släkt, med härstamning antingen från gården Bäls i Bäl socken, eller från annan gård i samma socken, men med härkomstnamnet efter sockennamnet. Uppenbarligen hade man stark inriktning på handeln västerut, då Peter 1368 var flandernhandlare och Peter 1388 och 1393 var hanseatisk brevförare i Holland. Jmf också den "Aschericio dicto Belle" som 1294 var borgare i Gent i Flandern, då han av Hinse Lore i Stralsund, för 33 mark, fick tillgång till dennes hus i Stralsund (ÅSS s 94). I Visby fanns medlemmar av släkten ännu i början av 1500-talet, då två manliga sådana flyttade till Kalmar och Stockholm. Troligen var inte heller Peter den första generationen i staden. Inte minst inriktningen på handeln västerut antyder att man fanns i staden senast i mitten av 1200-talet.

Tabell 1

PETER: Född i Visby(?) omkring 1305. Rådman där 1368, flandernhandlare då han importerade kläde över Lübeck, värt 40 mark (Pfb 1368 p 9v, HPZ 100 har namnet felaktigt "de Velle", ska vara "de Belle"). Son(?):

OLOF: Född i Visby omkring 1335. Borgare där ca 1360-1395. Son(?):

PETER: Född i Visby omkring 1365. 1388 8/10 var han brevbefordrare i hansans ärende till Gelderland, angående hertig Albrekts förlängning av de hanseatiska privilegierna (Niermeijer nr 607 s 331). 1393 30/10 omtalad som brevförare till flera nederländska städer angående återställande av det skepp, tillhörigt Albert Vos, som kapats av Dordrechtborgare (Niermeijer s 676). Barn(?):

Olof: Född ca 1395.

Cort: Tabell 2.

Tabell 2

CORT: Son till Peter(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1400. Han anges 1438 i ett brev av Danzigköpmannen Hans Kolke ha varit en av tre personer som misshandlat denne på rådhuset i Visby (HUB VII 351). Son(?):

OLOF: Född i Visby omkring 1430. Kyrkvård vid Vårfrukyrkan 1476 24/5 (VDA pergbr 1476 24/5). Detta ämbete innehades så gott som alltid av rådmän, men då Olof nämns utan herrtitel så är det osäkert om han var sådan. Säkerligen har han dock invalts i rådet någon tid därefter. Det styrks inte minst av att sonsonen (Peter) varit rådman i Stockholm och släkten alltså ännu på 1500-talet tillhörde samhällets toppskikt. Son(?):

CONRAD: Född i Visby omkring 1460. Borgare där ca 1490-1515. oo 1 NN, oo 2 NN. Barn:

1 **Olof:** Född i Visby ca 1490. Borgare i Kalmar 1523, då han var föreståndare för "alle crystne syele" (KST s 119).

Per/Peter: Född i Visby omkring 1495. Utflyttad till Stockholm kort före 1525, då han var husägare där (SStB 3:III s 249). Rådman i samma stad 1536-1551 (SRR II s 138) och avliden 1553 (SStB 2:III s 3). Arvskifte hölls efter honom 1554 15/12 (SStB 2:III s 109). oo N, dotter till borgaren i Stockholm Raumo-Jöns och hans hustru Anna N (SRR II s 138).

Dotter: Född i Visby omkring 1490. Hennes dotter var 1554 gift med Gorius *Holste* (SStB 2:III s 109).

Dotter: Född i Visby omkring 1495/1500. oo före 1554 med Stockholmsborgaren Sven Galt (SStB 2:III s 109).

2 **Dotter:** Född i Visby omkring 1500/1505. oo före 1554 en Jon Elefsson (SStB 2:III s 109), vilken möjligen är son till Elef *Olofsson*.

BELLERMAN

Gotländsk släkt med namn av ett verb "skälla", "låta högt" (jmf bjällra) och man. Det nordiska dopnamnet och att namnet inte återfinns någon annanstans borgar för det gotländska ursprunget.

ALFRI: 1426 betalade han pundtull i Reval för "xc" fat vin (RevSchiff s 20).

BELTER

1280-1309

Troligen en tysk släkt, ursprungligen bältnakare. I Visby senast omkring 1280, eftersom bomärken utvisar att en dotter till Henrik (tabell 1) måste ha varit gift med Volkwin *Dunevar*.

Tabell 1

HENRIK: Född omkring 1265. Borgare i Visby ca 1295-1325. Hans, eller hustruns gravsten möjligen i Vårfrukyrkan (GG I 131). Barn:

Ludeke: Avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 64).

Stefan: Tabell 2.

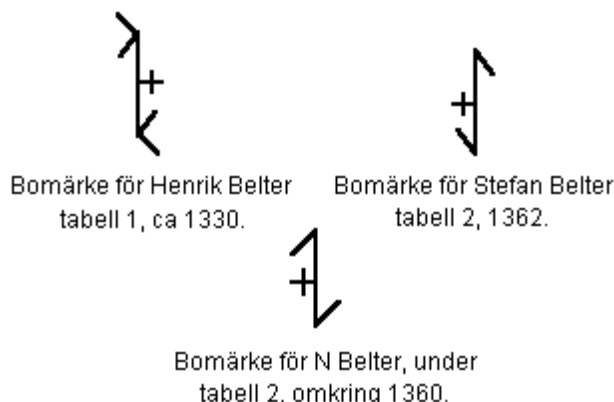
Dotter: Född omkring 1300. Enligt bomärken gift med Volkwin *Dunevar*.

Tabell 2

STEFAN: Son till Henrik, tabell 1. Född i Visby ca 1300. Han avled 1362 1/4 och gravstenen finns nu i Vårfrukyrkan (GG I 70). Barn(?):

Henrik: Född i Visby omkring 1330. Borgare där 1367 24/3, då han nyligen gift om sig med änkan till Henrik *Dammerow* (DS IX 7506). Denna hans hustru är sannolikt identisk med den "Cristina Belters" som avled 1409 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 69).

Dotter: Född omkring 1330. oo N *Ysem* (GGW 653).

BELTER

Här under redovisas kända sannolika yrkesmän, bältnakare.

BOULF: 1486 3/9 erhöill han 1 mark, 1/2 viertung och 2 vita för 14 dagars arbete i "Selstwen" på Visborg slott (C 9 p 84).

BENNE

1415-1437

Släkt som funnits i Visby senast omkring 1415 med fadern till:

LAURENS: Född i Visby omkring 1415/1420. Han skrevs 1437 31/8 in vid universitetet i Rostock jämte Jacob *Prysse* (UnivRo I s 57b).

BENEKE/BENICKE

1450-efter 1600

Gotländsk släkt med namn av diminutivformen för Benedict, Beneke. På 1600-talet fanns flera medlemmar av släkten. Så t ex skomakaråldermannen Jacob Benicke 1625 11/1 (RRprot), Jochum Pettersson 1649-1663 (Vila, Steffens samling vol 35, fasc 158), salige Nils Jacobsson, mester Berndt och Arend 1698 (Vila, Steffens samling vol 35, fasc 158). Släkten i Visby ännu på 1700-talet, då bl a Martin Benik dog 1751 10/4 (GG I 109).

MIRACEL: Han hade före 1460 18/4 hyrt ut ett skepp till Claus van der *Vechte*, vilket beslagtogs i Danzig (Handlingar 204).

BENNIN

1398

Tysk släkt med ursprung i Bennin i Mecklenburg.

HERMIA: Visbyskeppare 1398, då han förde sitt 60-marksskepp till Lübeck (PzfB 1398 p 318). 1399 förde han 4 läster salt och 7 läster tunnor, värda 54 mark, samt kläde värt 20 mark på Gert Wildeshusens skepp (PzfB 1399 p 108). Så utförde han 1 läst tjära, värd 12 mark, till Lübeck (PzfB 1399 p 142v).

BENTHEN

1310-1401

Tysk släkt med ursprung troligen i staden Bentheim. I Visby senast omkring 1340. Troligen inkom man från Münster, där en "Nicolaus de Benethem" var borgare 1222 (WUB III 175).

NICOLAUS: Född ca 1280. Borgare i Visby omkring 1310-1340. Av hustruns frutitel att döma har han också tillhört Visbyrådet. oo *Kunne/Konegund* N, vilken avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 64). Son(?):

WILLEKE: Född i Visby(?) ca 1310/1315. Visbyköpman(?) 1368, då han förde tyg mellan Oldesloe och Lübeck, värt 114 mark (HPZ 853). Son(?):

NICOLAUS: Född i Visby omkring 1240. Han avled i pesten 1401 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 69).

BENZIN

1458-1487

Troligen aldrig en släkt i Visby, men däremot i Lübeck, där bl a Conrad och Johannes är kända redan 1332 (Civilitates 1332:147). Ursprunget var Benzin i Mecklenburg eller Pommern. Visbybelägget är en klerk, vilken troligen inkommit till Visby från Lübeck.

HERMIA: Tycks redan 1458 19/11 ha haft intresse av den Swertingska vicarian i Vårfrukyrkan i Visby (GLS s 489). Tillträdde som klerk av Kammins stift 1465 en tjänst utan prästerlig utövning i samma kyrka, vilken tidigare innehafts av Henrik *Kalven* (Lindströms samling i ViLa, tillägg p 43, KHK Vat p 38v. Jmf Yrwing 1991 s 38 f). Denna inbringade årligen 4 mark silver. Vid detta tillfälle anges han vara klerk av Kammins stift. Nästa gång uppträder han 1469, då han hjälpte några Lübeckborgare på Visborg slott (UBL XI 507). Han anges då inte med herrtitel, vilket gör det troligt att han inte var prästvigd. 1477 vänder han sig till Lübeck, med anledning av att han, enligt egen utsago, blivit utsedd av "de rätta arvingarna" till att tillträda tjänsten vid den Swertingska vicarian i årfrukyrkan (Lreg). Han var då skrivare hos herr Ivar på Visborg slott. Året efter vände han sig i samma ärende till Lübeck (Lreg), men troligen fick han aldrig tjänsten, eftersom han inte tycks ha varit prästvigd. Även 1482 11/5 i detta ärende (KHK Vat p 43v). Troligen är han identisk med den Henrik Skrivare som åren 1485-1487 omtalas inte mindre än 37 gånger i Ivar Axelssons räkenskapsbok; Före 1485 9/5 hade han närvarat då Laurens *Skrivere* uppburit 44 ½ mark, 1 firskilling och 4 vita i skatt från Kräklinge ting som Per *Boge* uppburit (C 9 p 2). 28/5 köpte han 26 mark på skrivarstugan på slottet åt Laurens *Skrivere* (C 9 p 4). 10/6 hade han fört 28 styck basttråd, som vägde 7 skeppspund, från Kalmar till Visborg slott (C 9 p 16). 14/6 köpte han två gravstenar av Hans *Kirkweder* för 6 mark, vilka sändes till Kalmar för att ligga över Olof Erikssons och Erik

Laurissons gravar (C 9 p 16v). Samma datum fick han 3 mark som han lagt ut för frakt av 3 läster salt (C 9 p 16v). 18/6 fick han 10 mark i vita i svenlön (C 9 p 21). 23/6 erhöill han 18 mark att köpa "gamla gutniska" mynt för (C 9 p 22v). 24/6 fick Jacob *Owerskerer* 10 skilling lübskt för rödlask som Henrik låtit skära ut (C 9 p 23). 5/7 köpte han en mortel som vägde 1 lispund och 2 markpund för 11 firskilling till herr Ivar Axelssons behov (C 9 p 24v). 22/8 köpte han en tunna gutniskt öl av Olof *Etelhem* till fru Magdalena Bondes slottsträdgård för 1 mark (C 9 p 29). 2/9 köpte han ett armborst av Björn *Werkmester* för 2 mark 1 firskilling, vilket Ivar Axelsson gav bort (C 9 p 30v). 23/9 skänkte han för länsherrens räkning 1 mark "i guds namn" (till fattiga, C 9 p 32v). 30/9 i samma ärende (C 9 p 33). 21/10 åter i detta ärende (C 9 p 35v), liksom 28/10 (C 9 p 36) och 4/11 (C 9 p 36v). 8/11 köpte han en tunna rovor, för 5 skilling lübskt, att sändas till Danzig (C 9 p 38). 10/11 fick han ut ½ mark för att köpa ½ tunna öl till ungebröderna i franciskanerkonventet (C 9 p 38v). Samma datum köpte han guldråd till Ivar Axelsson för 3 ½ mark (C 9 p 38v). 11/11 gav han 1 mark "i guds namn" (C 9 p 38v). 18/11 köpte han 2 styck kläde för 5 firskilling, som skeppsmännen fick (C 9 p 39v). Samma datum köpte han tre färska laxar för 20 vita (C 9 p 39v). 1486 21/2 tog han av Jens *Massön* 5 firskilling och 5 örar till blått kollar (C 9 p 49v). 7/3 köpte han 1 styck kläde av Herman *Frobisse* för 6 mark som skeppsmännen fick (C 9 p 50v). 10/5 lämnade han 40 mark på Mynttornet till Laurens *Skrivere* (C 9 p 56v). 13/5 lämnade han ytterligare 24 mark till samme Laurens på samma plats (C 9 p 56v). 14/5 fick han 10 mark vita i svenlön (C 9 p 59v). 2/8 fick han, på Ivar Axelssons order, 2 gulden för att göra en guldring till en rådmann i Stockholm (C 9 p 65v). 3/8 fick han av Laurens *Skrivere* gamla gutniska för 10 mark, att bära till Mynttornet (C 9 p 80v). 24/12(?) gav han på samma torn samme Laurens 400 + 50 mark till att utbetala svenlön med (C 9 p 83v). 1487 2/2(?) fick han vintersvenlön med 10 mark vita (C 9 p 95). 23/2 skiftade han 4 mark i offerpenningar (C 9 p 99). 3/3 köpte han för 3 mark tre tunnor öl att ge till "dessa tre kloster" (S:t Nicolai, S:ta Katarina, S:t Jörgen, C 9 p 100v). Samma datum köpte han till slottet 1 skeppspund och 3 ½ lispund humle för 18 mark, 1 firskilling och 1 vit (C 9 p 100v). 15/3 köpte han en lax till Ivar Axelsson för 6 skilling lübskt (C 9 p 101v). 19/3 fick han 1 rhensk gulden, 2 davidsgulden och 1 postelatisgulden med sig på en färd till Danzig (C 9 p 102).

BERENGER

1300-1372

Tysk släkt, med namnet av ett patronymika, Berngers(son). En Beringarius, läkare, avled omkring 1321 och begravdes hos visbyfranciskanerna (B 99 p 60).

JOHANNES: Borgare i Visby 1320, då Rigarådet ur en tunna, tillhörig Berenger och Tideman *Wrede*, mottagit 300 mark silver lübsk vikt, därutöver 66 ½ mark rent silver rigisk vikt, 53 mark och 16 öre i penningar som var i en säck med ett bomärke på, i en stövel 25 mark minus 10 öre, i en penningpung 18 mark penningar, i en likadan penningpung 30 mark penningar minus 1 viertung, vidare rent silver tillhörigt Johannes van *Werle* 22 ½ mark rigisk vikt (RS 1907). Vid samma tillfälle anges att han med Tide Kopenhagen gavs 12 mark penningar och själv 3 mark 2 skilling penningar (RS 1909). Son(?):

JOHANNES: Erhöill 1341 22/2 burskap i Lübeck, då Arnold van Bardewik borgade (Civilitates 1341:18). Sannolikt var detta bara ett temporärt burskap, och han återvände sedan förmodligen till Visby. 1372, 2:e kvartalet, betalade han med Wilhelm *Picksten* avgift för 2 tunnor mjöd i Brügge (HKB I s 123 nr 34). Hans sonson(?)

JOHANNES: Under tyska ordens gotlandsfältåg (1398) var han beväpnad ryttare (HKB III s 36). Säkert nyttjade man hans goda kännedom om gotländska förhållanden som han kanske hade som född på ön. Rådman i Thorn 1411, domare 1414-1420 (HKB III s 36).

BERG

1486-1487

Nationellt obestämbart släkt. Känd endast med en medlem i Visby.

HANS: Lyfte 1486 14/5 7 marks svenlön på Visborg slott (C 9 p 57). Samtidigt erhöill han också 4 marks skeppsmanslön (C 9 p 62). 1487 2/2 lyfte han slutligen åter skeppsmanslön, denna gång 3 mark (C 9 p 97).

van BERGHE

1215-1384

Ursprungligen en gotländsk släkt från någon av flera Bjerges-gårdar. Möjligen finns en förbindelse med *Puke*-släkten, då det ovanliga namnet Kerstian/Kristian återfinns i släkten.

(h)ALFRID: 1232 togs pälsverk från honom i London för engelske kungens räkning, för vilka han erhöll betalning 1250 22/11 med 19 pund 20 penningar (LibRolls III s 315). Hans sons son(?):

KERSTIAN: Född omkring 1275. Borgare i Visby ca 1300-1335. Son(?):

ALMOLF: Född omkring 1305. Avliden före 1369 26/3, då Tzeries van Rode och Andreas Kantzeke var ombud för hans barn, då huset i Reval övergick till svågern, Lambert *Kølnner* (ZESR 306). 1370 22/2 lät samma svåger huset gå vidare (ZESR 340). oo N *Kølnner*. Barn(?):

Kerstian: 1375 e 2/4 sålde han och hans hustru området "Knocken bodenstede", invid Greifswalds nederlag i Falsterbo till Stralsundsborgaren Tideke Dulmenhorst (SLM I 537). Troligen Visbyköpman 1383, då han förde varor värda 42 pund till/från Reval (RevPzf II 1944). 1384 avgjort bland Visbyköpmän då han åter förde varor till/från Reval. Denna gång värda 38 pund grote (RevPzf II 2423). oo f 1375 *Tibbe N* (SLM I 537).

Lodwig: Visbyköpman 1370, då han förde diverse, värt 90 mark lübskt, mellan Visby och Lübeck (PzfB 1370 p 576). 1378 förde han varor till/från Reval värda 420 mark lübskt (RevPzf II 63).

van dem **BEXBNE**
1315-1440

Tysk släkt med ursprung i godset Berge i Westfalen, kreis Soest. Tidigast fanns släkten möjligen i Menden, där Gotfrid och Herman var rådmän 1290 (WUB III 396), eller i Soest, där Gotfrid (1302, BürgBSoest s 85), Johannes (1305, BürgBSoest s 87), Conrad (1305, BürgBSoest s 87) och Gotfrid d y (1311, BürgBSoest s 95) var borgare. Sannolikt från sistnämnda stad inflyttade kort före 1280 Tidrik (tabell 1) till Lübeck (Jmf att sonen Conrad 1348 hade kontakter med Alheid met der Isernhant i Soest, NStB I 25:2). Hans son, med samma namn, flyttade omkring 1310/1315 till Visby och blev rådmän där. Denna värdighet uppnådde ingen av medlemmarna i Lübeck. I Visby fanns medlemmar av släkten kvar ännu 1440, men sedan kan inga fler påvisas. Från Visby kom släkten till Stockholm och denna gren uppnådde högrälset i Norge.

Tabell 1

TIDRIK: Inflyttad från Soest(?) till Lübeck kort före 1280, vilket år han var borgare i sistnämnda stad (Brehmer 1884 s 243). oo ? N Holt. Barn:

Gotfrid: Tabell 2.

Tideman: Tabell 3.

Everhard: Tabell 15.

Conrad: Omtalad som borgare och köpman i Lübeck mellan 1330 och 1358 (NStB I 188:4, LBM I 191, 259, 352, 398, 415, LBM II 458, 659, 711). Dog barnlös.

Tabell 2

GOTFRID: Son till Tidrik, tabell 1. Borgare i Lübeck 1316 2/2 (LBM I 53). Troligen död relativt ung, d v s i 40-årsåldern. Barn:

Tideman: Född i Lübeck omkring 1310. Blev borgare där 1336 4/12 (Civillitates 1336:131).

Gotfrid: Född i Lübeck omkring 1315. Blev borgare där 1339 22/2 (Civillitates 1339:16). Levde och gjorde testamente 1350 3/3 (LBM I 301).

Christina: Omnämnd i Lübeck 1316 2/2 (LBM I 53).

Jutta: I brodern Gotfrids testamente 1350 3/3 (LBM I 301).

Tabell 3

TIDEMAN: Son till Tidrik, tabell 1. Född i Lübeck omkring 1285. Inflyttad till Visby omkring 1310/1315, där han senast 1341 blev rådman, då hustrun bar frutitel vid sin död 1342 21/3 (GG II 484). Själav avled han 1350 i pesten och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 64). oo 1 omkring 1315/1320 med Tale *Ergeste*. oo 2 ca 1343/1344 N *Bagge*(?). Barn:

1 **Everhard:** Tabell 4.

Henrik: Tabell 6.

Conrad/Cord: Född omkring 1330. Skeppsägare 1368 (HPZ 99, s 90). Rådman och hansedagssändebud 1378, jämte Everhard *Doseborch* (HR II 156 § 11). 1379 förde han vid ett tillfälle varor till Reval värda 335 pund (RevPzf II 749). 1380 förde han till samma stad varor för 12 pund grote (RevPzf II 1258) och 1382 för 36 pund grote med kompanjonen(?) Martin *Schutowe* (RevPzf II 1597). 1383 22/8 lånade han, jämte Ulrik *Nienstadt* ut 108 mark och 11 skilling lübskt (NStB II 524:4). Borgmästare och hansedagssändebud 1389 (HR III 443, 443 § 2). Samma år hade tre bröder i Lemgo anspråk på kvarlåtenskapen efter deras fjärde bror, Visbyborgaren Bertold *Humfelt*, vilkens testamentsverkställare Conrad var (HUB IV 933). Dog ogift och torde huvudsakligen ha ärvts av brorsonen med samma namn (tabell 5).

(?)**Dotter:** Född omkring 1320. oo(?) Everhard *Weze* (Jmf dopnamnen hos *Wezes* barn).

(?)**Dotter:** Född omkring 1325. oo(?) N *Ysem*.

2 **Gotfrid:** Tabell 12.

Bernhard: Tabell 14.

Tabell 4

EVERHARD: Son till Tideman, tabell 3. Född i Visby omkring 1315/1320. Känd tidigast 1346 12/9, då första hustrun avled och begravdes vid S:t Hans i Visby (GG II 484). Invald i rådet omkring 1360, vilket utvisas av att andra hustrun bar frutitel (B 38 testamente Nicolaus Vorenholt 1376 1/10). Själav avled han troligen omkring 1371/1372, då hustrun 1376 var änka (B 38 testamente Nicolaus Vorenholt 1376 1/10). oo 1 Margareta (*Brunswik*). oo 2 efter 1346 Beata Vorenholt, född i Stockholm, syster till Västeråsborgaren Hartwik Vorenholt och styvdotter till Everhard van dem *Berghe* (tabell 15). 1376 1/10 blev fru *Christina* - som bodde hos Beata - ihågkommen med 6 mark lübskt i släktingen, den från Stockholm till Wismar utflyttade Nicolaus Vorenholts testamente (B 38 testamente Nicolaus Vorenholt 1376 1/10). 1382 förpantade Beata själv ett hus i Stockholm (SStB 1:I s 33). Barn(?):

1 **Tidrik:** Född omkring 1340. Sannolikt identisk med den Tidrik van Berghen som 1368 var borgare i Erfurt och som var brevisare i Stralsund med Erik *Brunswik* (SLM I 449).

Wassmund: Född omkring 1345. Möjligen identisk med den av släkten som 1370 var med och betalade den nya orgeln i Sundre, på vilken Berghe-vapenskölden finns (Hildebrand III s 378). Han var alltså saluman på den gotländska landsbygden och kanske har han namngivit den försvunna gården Bjerges i Sundre socken.

2 **Cord:** Tabell 5.

Hartwik: Visbyköpman 1379, då han förde varor mellan Visby och Lübeck (PzfB 1379, AGM II s 509).

Henrik: 1381 lånade han, jämte Lübeckborgaren Johannes Wardenberch, 150 mark lübskt av Ludeke Symmenzee (NStB II 461:7). 1398 förde han varor från Visby till Lübeck till ett värde av 20 mark (PzfB 1398 p 319b). 1399 förde han i samma riktning salt för 22 ½ mark (PzfB 1399 p 143b), samt ospecificerade varor för 20 mark (PzfB 1399 p 144a).

Mechtild: Född omkring 1350. oo(?) Henrik *Vos*.

Tabell 5

CORD: Son till Everhard, tabell 4. Född i Visby omkring 1350/1355. Rådsmedlem i samma stad 1400 då han var sändebud till Balticum och Novgorod (LECUB IV 1558). Sittande tysk borgmästare 1402 då fördraget om Gotenhof i Novgorod avslöts mellan Gotlands landsbygd och hanseaterna (SD I 195, 196). 1408 13/7 erhöll han saltsida av tyska orden och dess källarmästare (MT s 495). 1412 och 1417 var han hansedagssändebud (HR VI 68A, 70, 71, 397). 1412 25/9 en av faddrarna vid korinvigningen vid S:ta Katarina i Visby (B 99 p 54). Han avled 1424 3/2 och begravdes i S:t Pers kyrka (GG II 469). oo Mechtild *Vot*. Barn:

(?)**Henrik:** Prästerlig?

Everhard: Rådman i Visby(?) 1429, då han blev medlem i Tafelgilde i Reval (Bunge s 4).

(?)**Jacob:** Skeppare då hans skepp anlände till Reval 1426 (RevSchiff s 18). Köpman 1441 (HUB VII s 419).

Mechtild: 1435 gift med Rotger *Middeldorp* (UBL VII 631).

Beata: Avled 1440 12/6 och begravdes vid fadern och modern i S:t Pers kyrka (GG II 469). oo Visbyrådmannen Hans *Prysse* (UBL VII 631).

Tabell 6

HENRIK: Son till Tideman, tabell 3. Född i Visby omkring 1325. Stockholmsköpman 1368 (HPZ 364, 373, 506, 634). 1375 betalade han två gånger pundtull i Malmö för sill (HGBI s 48, 50). 1380 var han skyldig en Lübeckborgare pengar (NStB II 434:7). Död 1382, då änkan och en son omtalas i Stralsund (SLM IV 221, 252). oo Elisabet *Holthusen*. Barn:

Henrik: Tabell 7.

Peter: Tabell 8.

Bernhard: Född omkring 1360. Präst 1382 och 1388, då han med modern köpte räntor i Stralsund (SLM IV 221, 252). Präst i samma stad 1412-1426 (SLM I 84, SLM V 3).

Lydeka: Tabell 9.

Tabell 7

HENRIK: Son till Henrik, tabell 6. Född omkring 1350. Såld 1383 jord i Sörmland (RA pergbr 1383 3/11). Utflyttad till Lödöse? Barn(?):

Henrik: Borgare i Lödöse 1422 (RA pergbr 1422 28/3).

Tabell 8

PETER: Son till Henrik, tabell 6. Född omkring 1355. Borgmästare i Åbo 1395-1407 (RegAbo 208, SD I s 49, HUB V s 409). Avliden(?) 1414, då Stralsundsborgaren Albert Schinkel, med hustru Tzieke, var skyldiga hans barn 30 mark, 2 bäddar, 2 huvudkuddar, varje dotter 2 par lakanskuddar och därtill de två yngsta, Peter och Jutteke, det nödvändigaste i form av kläder och uppehälle (SLM II 163). Barn:

Henrik: 1414 med syskonen i Albert Schinkels skuld till Peter van Berghes barn (SLM II 163). Borgare i Åbo 1414-1415 (RegAbo 258, 259, 263)

Geseke: 1414 med syskonen i Albert Schinkels skuld till Peter van Berghes barn (SLM II 163).

Jutteke: 1414 med syskonen i Albert Schinkels skuld till Peter van Berghes barn (SLM II 163).

Peter: 1414 med syskonen i Albert Schinkels skuld till Peter van Berghes barn (SLM II 163). Medlem av S:ta Gertruds gille i Stockholm 1420 (Gertrudsgillet 300).

Tabell 9

LYDEKA: Son till Henrik, tabell 6. Född omkring 1365. Borgare i Stockholm 1394-1423 (DRA pergbr 1394 28/2, 1409 9/9, RA pergbr 1422 12/6, 1423 11/12). oo 1 Katarina, dotter till Ingemar Dieken (Vase) av uppländskt frälse (RA pergbr 1423 11/12, ÄOV s 762 ff). oo 2 Apollonia Jönsdotter (Hjorthorn, Gillingstam 1947 s 13 not 6). Barn:

1 **Lydher/Lydeka:** Tabell 10.

Anders: Tabell 11.

Erik: I Stockholm 1423 (RA pergbr 1423 11/12). 1441 edgårdsman i Jönköping (SMR 1304).

Barbara: I Stockholm 1423 (RA pergbr 1423 11/12). Levde ännu 1465 (ÄOV s 762 f). oo 1 Mats Jönsson (Hjorthorn), oo 2 Mats Pedersson, oo 3 Birger Johannesson (Stjärna, DDal III s 195, ÄOV s 763).

Elsbe: I Stockholm 1423 (RA pergbr 1423 11/12). oo 1424 Stockholmsborgaren Herman Rodenkerke (DRA L 28 1424 9/7). Hon levde ännu 1487 (DN XVI s 324).

2 **Anna:** oo 1 1440 Erik Nilsson i Vagn, oo 2 Peder Björnsson (RA pergbr 1423 11/12, ÄOV s 762 ff).

Tabell 10

LYDEKA: Son till Lydher, tabell 9. 1423 i Stockholm (RA pergbr 1423 11/12, ÄOV s 762 ff). Häradshövding i Vallentuna 1431-1432 (ÄOV s 762). Avled före 1443 (ÄOV s 763). oo (?) Gunhild, dotter till norske riksrådet Hakon Agmundsson Bolt och Elin Laurensdotter (Aspenäsätten, Norsk slekthist tidskr VII s 274). Son:

ANDERS: Tidigast omtalad 1464 (ÄOV s 761). Norsk väpnare 1476, norskt riksråd 1483 och riddare samma år. Hövitsman på Tönsbergshus 1490. Dog 1493/1499 (Norsk slekthist tidskr V s 274 ff). oo 1 Kristina Torgautsdotter. oo 2 Metta, dotter till norske riddaren Ivar Jensson Dyre och Kristina Pedersdotter Oxne (Norsk slekthist tidskr V s 275 f). Barn:

2 **Kristina:** Till Kjölberg i Norge. oo danske riksrådet Axel Laurensen (Tott, Norsk slekthist tidskr V s 277).

Tabell 11

ANDERS: Son till Lydeka, tabell 9. Född omkring 1400. I Stockholm 1423 (RA pergbr 1423 11/12). Barn(?):

Henrik: Född omkring 1435. 1492-1494 Svensk köpman i Stockholm eller Söderköping. (Pfb 1492-

1496 I s 99).

Ludeke: Född omkring 1440. 1492 handlade han mellan Lübeck och Skåne (PzfB 1492-1496 I s 99 f).

Tabell 12

Gotfrid: Son till Tideman, tabell 3. Född i Visby omkring 1345. 1361 överlät Stockholmsborgaren Gerhard Wise ett hus i Reval åt honom (ZESR 17). Borgare i Reval ännu 1389 (DESR 202). Död före 1398 (DESR 432). oo NN som i ett tidigare äktenskap var mor till Revalrådmannen Henrik Parenbeke (DESR 432). Hon gifte tredje gången om sig med Laurens *Bergher* (DESR 636). Barn:

Tideman/Tidrik: Barn 1387 (PRS V 90). Präst i Reval 1404-1413 (DESR 524, 708).

Ludolf: Tabell 13.

Gotfrid: I Reval 1411 (DESR 644).

Tabell 13

Ludolf: Son till Gotfrid, tabell 12. Rådman i Reval 1414-1427 (DESR 732, Bunge s 56). Barn:

Tideman: Borgare i Reval 1428-1436 (DESR 958, 1131).

Gotfrid: Borgare i Reval 1451 (DESR 1292).

Tabell 14

Bernhard: Son till Tideman, tabell 3. Född omkring 1348. Borgare i Visby, 1375 handlande på Malmö då han 17/9 detta år betalade pundtull där, för 4 läster sill och dagen därpå för 3 läster (HGBI 1997 s 38). 1400 köpte han fastigheten Fischergrube 15 i Lübeck, som tillhört Lübeckrådmannen Albert *Travelman* (Mag-Q s 318). Samma hus tillföll 1414 änkan och sönerna (Mag-Q s 318). Själv avled han ca 1410 (1413?) och begravdes vid S:t Hans kyrka (GG II 548). oo *Geseke* N. Barn:

Bernhard: Född omkring 1390. 1414 tillföll honom, hans mor och hans bror faderns fastighet i Lübeck (Mag-Q s 318). 1426 15/5 betalade han pundtull i Reval för 1 packe kläde och en korg med ting (RevSchiff s 22). 1465 hade han seglat med skotten Patrick Tempel till Stralsund (SLM V 483).

Hans: Född omkring 1395. Han, hans mor och hans bror erhöll 1414 faderns hus i Lübeck (Mag-Q s 318). 1428 hade han och andra köpmän berövats sill och annat gods av sjörövare (SLM V 52).

Tabell 15

Everhard: Son till Tidrik, tabell 1. I Västerås, där han troligen var rådman ("discretus vir") 1332-1346 (DS IV 2911, UUB pergbr 1333 4/5, DS V 4081). Han kallas också, förmodligen p g a att han ägde hytta, för "Efrardo de Monte Cupri". oo *Beata* N, änka efter N Vorneholt och mor till Västeråsborgaren Harteke Vorneholt (DS VI s 429, 488) och Beata, gift med Everhard van dem *Berghe* (tabell 4). Hon fick 1351 löfte om avlösning av påven (DS VI s 675). 1382 28/9 sålde hon i Västerås "Hartikas vretar" och "Frøsobergh" (A 13 fol 2). Barn:

Evreke Evrekesson: Född omkring 1340. 1378-1413 stor bergsman och underhäradsövding på Kopparberget (SRP I s 428, DDal I s 47, 54, 64, 256-259, II s 7-10, 19, III s 11, 16, 20, 189-190, suppl s 2, 4f, 42, SD I s 356, II s 689, A 13 fol 1, 2, B 19 nr 273). Hans sigill: S[IGILLUM] EWERARDI DE MONTE" (SRP I s 428, SD I s 356). oo Barbro Tomasdatter.

Hans: Tabell 16.

Tabell 16

Hans: Son till Everhard, tabell 15. Född i Västerås omkring 1350. Rådman där 1413 21/1 (SD III s 111) och borgmästare 1419 29/7 (SD III s 491). Hans sigill: "S[IGILL] HANS VAN DEM BERGH". Son(?):

Evreke Hansson: Född i Västerås omkring 1375. Hans dotter 1468 20/7 (SMP I sp 233). Barn:

(?)**Hans Evrekesson:** Tabell 17.

Beata: 1468 20/7 gift med Västeråsrådmannen Erik Andersson (SMP I sp 233).

Tabell 17

Hans Evrekesson: Son till Evreke Hansson(?), tabell 16. Rådman i Västerås 1441 1/2 (SMR 1320). Borgmästare där 1443 2/7 och väpnare 1455 16/6 (SMP I sp 787). Senast 1473 12/4 (SMP I sp 787). oo *Elin* N. Barn:

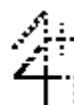
Evert Hansson: Mördad före 1511 27/5 (SMP I sp 787).

Bomärke för Tideman van dem Berghe, tabell 3, 1342.

Bomärke för Cord van dem Berghe, tabell 5, 1424.

Bomärke för Bernhard van dem Berghe, tabell 14, ca 1410.

van dem **BERGHE**
1450-1470

Tysk släkt, inkommen till Visby från Bergen up Zoom i nuvarande Belgien, vilken stads vapen man också förde som sitt eget.

WILHELM: Borgare i Visby i 1400-talets tredje kvartal, då han lät inhugga sköld och namn på nuvarande fastigheten Drottensgatan 10 i Visby. Den nötta inskriften lyder: (HER) WYLHEM VAN DEM BERGE". Kanske är han identisk med den Willem van den Berghe som 1459 31/8 omtalas som vittne i en tvist mellan Brüggeborgaren Peter Jansson och hansans präst, Goswin van Cosfelt (HUB VIII 838). Av den nötta inskriften att döma har han varit rådman i Visby på 1460-talet.

BERGHER
1368-1475

Gotländsk släkt, troligen med ett "husbondenamn" (Melefors s 178 ff, 190 ff) bildat till någon av de Bjergesgårdar som finns på Gotland i Ala, Eksta, Garda, Lau, Lye, Silte, Vamlingbo och Vänge, till Bjerga i Vallstena, eller till Bjer[ge]s i Endre, Guldrupe, Hejnum, Hörsne, Lojsta, Lärbro, Norrlanda, Roma, Stenkyrka, Tofta, Vall, Vallstena eller Västerhejde. Släkten måste ha funnits i Visby senast i mitten av 1300-talet, då Laurens Bergher kan förmodas ha varit född där, då han senare utflyttade till Reval.

PETER: Förde 1368 sitt 17 ½-marksskepp mellan Wismar och Lübeck (HPZ 1163). Samma år förde han samma skepp(?), nu antecknat till 18 mark, mellan Malmö och Lübeck (HPZ 1427). Son(?):

LAURENS: Köpte 1382 7/2 hus intill S:t Olofs kyrkogård i Reval (ZESR 788). Han kallas då "Laurencius Byrgher". Samma år handlade han på Reval till ett värde av 10 pund (RevPzf II 1423). Han skrevs då "Bergher", liksom 1385 (DESR 97). 1387 skrivs han dock "Berghe" (DESR 141), och så även 1410 (DESR 636). oo NN, änka efter N Parenbeke i Reval och Gotfrid *Berghe* (DESR 432, 636).

OLOF: Visbyköpman 1474 då han förde sitt 15-marksskepp, med 18 hästar och 400 fällar, till Danzig (DanPfb III p 9). Samma år förde han ett 20-marksskepp, med 22 hästar, till samma stad (DanPfb III p 20v), och ytterligare något senare återkom han en tredje gång, nu med 24 hästar (DanPfb III p 28). 1475 antecknas han åter i Danzig, nu för en tur med sitt 20-marksskepp, medförandes 7 hästar och 100 clipping (DanPfb III p 44v).

LÜBECK: Handlade mellan Skåne / Danmark och Lübeck 1492-1495 (PzfB 1492-1496 I s 101). Kanske var han då utflyttad från Visby.

BERGERFARE
1369

Troligen tysk. Känd endast genom en representant. Namnet troligen analogt med "Dunefare", dvs "den som far på/till..".

BERNARD: Visbyköpman(?) 1369, då han förde diverse värt 19 mark mellan Visby och Lübeck (PzfB 1369 p 323v).

BERRE
1455-1496

Gotländsk släkt, troligen från Björke socken.

~~HANS/ERIK/HANS~~: 1493 15/8 hade han ½ läst tjära, värd 4 mark, på Jacob Swerts skepp som anlände till Lübeck från Gotland (PzfB 1492-1496 I s 114). Skeppare 1496 2/6 då Hans Decker hade varor i hans skepp, som anlände från Riga till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 286, II s 773).

~~JÖRGEN~~: 1493 1/5 hade han 3 fat talg, värt 30 mark, på Steffen Dirkssons skepp som anlände till Lübeck från Reval (PzfB 1492-1496 I s 114).

~~JACOB~~: 1493 1/8 förde han 1 packe lakan, värd 60 mark, på Gerdt Ovendorps skepp från Lübeck till Reval (PzfB 1492-1496 I s 114).

BERKHEM

1250-1495

Gotländsk släkt, troligen från gården Björkome i Lummelunda eller Väskinde socknar på Gotland, då namnet på en gravsten skrivs "Berkehem". 1486 omtalas också Nicolaus Berkhem (C 9 p 75v) och Olof Berkhem (C 9 p 77), bönder på Gotlands landsbygd som levererade kol till Visborg slott.

~~JOHANNES~~: Född omkring 1250. 1291 22/4 skulle ryssen Iwan i Riga till Johannes de Berken lösa de 6 ½ mark och ½ viertung som han var skyldig denne (RS 623). Troligen har den nasala abbreviaturen missuppfattats. D v s, att namnet ska läsas "Johannes de Berkem". Son(?):

REINER: Son till Johannes, tabell 1. Född omkring 1280. Borgare i Visby ca 1305-1340. Son(?):

~~BERNARD~~: Född omkring 1310. Visbyköpman 1368 då han exporterade 5 mesen koppar och 7 fat järn (HPZ 98) till Lübeck och importerade 6 läster salt från samma stad (HPZ 105). Förmodligen är han identisk med maken till den hustru Berkehem, vars gravstensfragment (från S:t Lars?) nu återfinns i S:ta Katarinas kyrka i Visby (GGW 540). Tydligtvis kompanjon med Johannes Bolte. Barn(?):

Jan: Född omkring 1340. 1380/1381 betalade han 4 skilling 8 penningar i tull i Dordrecht för vin köpt i Woudrichem för vidare befördran över havet (Nierheim s 442 nr 24). Samma tid förde han ut 22 kip "wede" från Dordrecht ut på havet (Niermeijer s 458 nr 1).

Reineke: Född omkring 1345. 1380/1381 betalade han 33 skilling i tull i Dordrecht för 13 "voeder" och 6 rode vin, å 10 pund grote (Niermeijer s 432 nr 4).

~~JOHAN~~: 1495 15/3 hade han 6 ½ stycke vin, värt 420 mark, på Mats Smits skepp från Lübeck till Danzig (PzfB 1492-1496 I s 98).

BERKHOF

1335-1382

Tysk släkt, troligen med ursprung i Dortmund-Berghofen eller Berghofen i Bochum, bägge Westfalen. Säkerligen var Visby-Lübecksläkten befryndad med borgmästaren Johannes Berkhof i Stockholm 1353 (SRR II s 2, SRAP I 130), vilkens son Rotger också är känd 1354 (B 38: NStB 1354 Mathei I).

~~JOHANNES~~: Borgare i Lübeck 1323 20/1, då han borgade för en Volmar van Luneborch som fick burskap i samma stad (Civilitates 1323:22). Son(?):

~~JOHANNES~~: Identisk med någon av de bägge Johannes Berkhof som 1331 6/12 (Civilitates 1331:215) eller 1332 24/6 (Civilitates 1332:86) fick burskap i Lübeck. Därefter utflyttad till Visby, där han avled i pesten 1368 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 67). Samma år dog hustrun ~~Grete~~ och begravdes även hon hos Visbyminoriterna (B 99 p 67). Son(?):

~~ERNARD~~: (Visby)köpman 1382, då han in/utförde varor till/från Reval, värda 170 pund (RevPzf II 1218).

BERNIG

1235-1245

Gotländsk släkt med ursprung i Björke socken. D v s att han i Visby på grund av sitt ursprung kallats "Björking" i staden.

BOTULF: Född omkring 1190. 1235 2/12 erhöll han jämte Peter *Galwe*, Jacob av *Alby* och Sigfrid *Bonde* och andra gotländska köpmän tre års handelslejd på England (HUB I 270). 1245 27/4 erhöll han jämte Botulf *Kreklinger* 94 pund för 4000 pund vax och 64 pund för 6000 gråverk, köpta av dem på marknaden i Lynn vid Margaretafesten samma år (LibRolls II s 298).

BERTOLD

1440-1468

Säkerligen en tysk släkt, med namnet av ett ursprungligt patronymikon, Bertolds/Bertoldsson.

N: Borgare i Visby, död före 1468. Barn:

hans: 1468 hade han och Henrik *Halekow* en tvist med den Preussiske skepparen Lorens Lindenbergh (LECUB XII 578).

Claus: 1468 förde han sitt skepp till Danzig med 30 hästar ombord (DanPfb II p 3).

BERWEDER

1460

Gotländsk släkt, säkerligen med tillnamn tillkommet i staden, vilket den tyska formen tyder på. Det får väl snarast översättas med betydelsen "bärblad".

OLOF: 1460 förde han sitt 20-marksskepp till Danzig med 2 ½ läst fläsk, 3 ½ tunnor talg, 18 tunnor tjära och 1 tunna ost. Dessutom varor för ytterligare fyra befraktare (DanPfb I p 5).

BESERWIA

1370

Troligen gotländsk släkt (belägg saknas i Lübeck och Stralsund), med ett namn som väl närmast torde betyda "bruten kvast". Endast en medlem känd.

JOHANNES: Visbyköpman 1370, då han dels förde diverse värt 18 mark till Lübeck (Pfb 1370 p 575v), dels förde hästar värda 20 mark till samma stad (Pfb 1370 p 576).

BESTESKRÄDER

1385-1443

Släkt av oklart nationellt ursprung, "bäste skräddaren". Endast två medlemmar kända.

M: Känd endast som "Domina ... Bestescrodersche" då hon 1422 anges vara Sune *Bruns* "tjänstekvinna" (SLM IV/599). Möjligen - av frutiteln att döma - moder till:

TIDEKE: Franciskanerbroder som avled 1443 14/4 och begravdes invid Sankt Andreasaltaret (B 99 p 49a). Han skänkte i sitt testamente till konventet ett relikskrin, ett silverkrus, en silversked, ett missale, en dagbok, 10 floriner, 12 mark silver och många ting, som krukor, täcken m m (B 99 p 49a).

BETAR

1474-1486

Gotländsk(?) släkt, "betare" av verbet beta.

JACOB: Visbyköpman 1474 då han då han förde 200 clipping, 2 byttor talg, 2 tunnor smör och 1 tunna fläsk till Danzig (DanPfb III p 4).

MARQUIS: 1486 16/10 fick han 1 mark att köpa redskap för, vilka han skulle använda till att göra fru Magdalena Bondes "skydd" med (C 9 p 87v).

van **BEVERN** 1350-1380

Tysk släkt, med ursprung i ett av flera Bevern på tysk botten, av vilka Bevern i Westfalen verkar troligast. Två medlemmar kända. Möjligen är det samma släkt som den i Riga, där rådmännen Johannes (1286-1315, Böthführ s 48), Timme (1288-1300, Böthführ s 55) och Henrik (1291-1305, Böthführ s 57) är kända.

TIDRIK: Borgare i Visby 1350 då Revalborgaren Henrik Witte borgade för hans handel i Reval (PRS 4:VIII 392).

MITZE: Visbyköpman 1368 då han förde 3 "frusta" Lübskt silver, värt 76 1/8 mark, och 1 tunna, värd 12 mark, till Lübeck (HPZ 389). 1380 förde han ospecificerat till/från Reval (RevPzf II 1801).

BEVERNINGE 1355-1384

Gotländsk släkt(?), kanske med namn från en försvunnen gård "Bä(ve)rninge".

PETER: 1383 gjorde han som skeppsägare och skeppare två vändor med sitt skepp till Reval. Första gången deklarerades hans skepp för 35 mark lübskt (RevPzf II 1840) och den andra gången hade han redan betalat pundtull (RevPzf II 2202). Han kallas första gången endast för "schipher Peter". 1383/1384 seglade hans skepp från Dordrecht till Geervliet (Niermeijer s 533 nr 112) och senare till Dordrecht (Niermeijer s 534 nr 117). Han förde själv 1384 på sitt skepp 50 läster råg, 1 läst sälspeck, 1 tunna werk, 1 tunna harskinn och 10 boda vax till Dordrecht (Niermeijer s 554 nr 134).

BICKINCHUS(EN) 1300-1356

Tysk släkt från Westfalen, inkommen till Visby med Henrik (tabell 2) omkring 1300. Oklart vilken numera försvunnen ort man ursprungligen härstammat ifrån.

Tabell 1

CONRAD: I Westfalen 1285 (WUB III 1286). Barn(?):

Bernhard: Blev 1299 borgare i Dortmund (DUB I s 191).

Henrik: Tabell 2.

Herman: Blev 1304 borgare i Dortmund (DUB I s 222).

Tabell 2

HENRIK: Son till Conrad(?), tabell 1. Född i Westfalen omkring 1270. Inflyttad till Visby omkring år 1300. Borgare där ca 1300-1330. Barn:

Henrik: Tabell 3.

Bertold: Tabell 4.

Elisabet: 1354 20/10 utbetalade Revalborgarna Henrik Witte och Johannes Dydink de pengar som brodern Bertold testamenterat till henne (WSR 909).

Tabell 3

HEINRIK: Son till Henrik, tabell 2. Född omkring 1295. Rådman då han avled 1350 17/8 i pesten (GG II 493). Han begravdes i S:t Hans' kyrka. Hustruns gravsten är i samma kyrka, men namnet är oläsligt (GG II 500). Troligen var hon en dotter till Torkel *Bagge*. Barn:

Henrik: Född ca 1320. Han avled ca 1345 och begravdes i S:t Hans' kyrka (GG II 499).

Christina: 1356 1/6 garanterade kusinerna Herbord *Bickinchus* och Herman *Bagge* med sina hus i Reval hennes egendom i samma stad på 23 mark silver (WSR 925).

Tabell 4

BERTOLD: Son till Henrik, tabell 2. Född omkring 1300. Utflyttad till Reval där han var rådman 1342 och

borgmästare 1353, vilket år han också dog (Bunge s 54, 68). Barn:

Hinse: Blev 1351 borgare i Dortmund (DUB I s 533).

Herbord: I Reval 1354-1356 (WSR 910, 925).

Margareta: I Reval 1346-1354 (WSR 672, 910).

Bomärke för Henrik, tabell 2, ca 1330, Henrik, tabell 3,
1350, samt sistnämndes hustru, ca 1350.

BILVERT

1350-1596

Tysk släkt, från staden Bielefeld i Westfalen. Oklart om personerna med detta namn på 1500-talet tillhörde samma släkt. Ännu på 1600-talet fanns medlemmar av denna släkt i staden, som t ex skepparen Marcus Bilefeld (1649-1675, Domb, GG I 351) och hans son(?) Petter (1661-1692, Taxl, Domb). Möjligen räknar släkten Lyth härstamning från denna släkt, då 1697 "Thomas Lyth Bilefeldt" var husägare i Visby (MeSt 71 s 355).

HENRIK BILWEDE: Blev 1325 7/4 borgare i Lübeck (Civilitates 1346:74). Son(?):

HENRIK: Troligen densamme som 1346 29/9 blev borgare i Lübeck som ung (Civilitates 1325:22). Utflyttad till Visby(?), där han möjligen etablerat sig som köpman 1369, då han förde kläde värt 20 mark mellan Lübeck och Visby (PzfB 1369 p 264). Hans ättling?:

HANS: 1425 betalade han pundtull i Reval för 1 terling kläde, 3 bandtunnor och 3 tunnor av något annat (RevSchiff s 12).

JOHANNES: Känd endast enligt sonens gravsten (GG I 151). Han bör ha varit född någon gång omkring 1490. Son:

DAVID: Präst i Visby. Född där 1526(?), utnämnd till superintendent 1592 16/2 och han avled 1596 27/12 (GG I 151). 1576 lät han iordningställa ett epitafium över vännen och gynnaren Christian *Skriver* (Svahnström 1986 s 91).

BILLERBECKE

1381

Tysk släkt, med härstamning från Billerbeck nära staden Kosfelt i Westfalen.

ALBERT: Skeppare 1381 då han först förde sitt skepp med egna varor för 30 mark till Visby¹ och därefter skepp och varor, värda vardera 50 mark, till Lübeck (PzfB 1381).

BILLINGSHAUSEN

1525

Tysk släkt från Billingshausen i Hannover. Jmf att Hans och Henrik Billingshusen 1492-1496 hade omfattande handel på Lübeck från Stockholm (PzfB 1492-1496 I s 125-128).

HENRIK: 1525 5/11 i Visby, nämnd i en kvittens (Lreg).

BUNDENHÄST

1410-1433

Gotländsk(?) släkt med namn från ett öknamn "bunden häst". Jmf släkten *Lundeberghe*, vilka hade en bunden

häst som vapenbild. Kanske har Andreas anfader varit gift med en kvinna ur denna släkt och därigenom erhållit binamnet?

ANDREAS: Född i Visby omkring 1410/1415. Skrevs 1433 12/10 med andra Visbybor in vid universitetet i Rostock (UnivRo I p 45).

BINGELS

1485

Gotländsk släkt, från Bante- eller Nybingels i Gothem socken.

ANDERS: 1485 23/8 erhöll han och hans "stolbrodher" 4 mark för ett kar de gjort i gamla bryggerhuset på Visborg slott (C 9 p 29v).

BIKENFELDER

1540

Tysk släkt, från något av totalt 8 Birkenfelde på tyskt område.

PETER: Borgare i Visby då han 1540 var Gotlands fullmäktige för att uppbära Gotenhofshyra (RevReg II 302, 303).

BISCOP

1260-1398

Nationellt obestämbart släkt, inkommen till Visby senast omkring 1260. Personer med namnet "Biskop" var vanliga, såväl på tysk som nordisk botten (jmf ex vis Stralsundsborgmästaren Cord Biscop 1425 (SLM IV 666), Olof Biscop i Uppsalatrakten 1358 (SRAP I 379) och Jon Biscop i Snävringe 1394 (SRAP II 2726). Det har därför handlat om flera olika släkter. Jämför också att det finns en gård "Biskops" i Bunge socken. Slakten skulle kunna tänkas komma därifrån, eller kanske snarare ha namngett densamma.

Tabell 1

JOHANNES: Född omkring 1230. Borgare i Visby ca 1260-1290. Barn(?):

Mathias: Tabell 2.

Herman: Franciskanerbroder i Visby. Han avled omkring 1328 (B 99 p 57).

Tabell 2

MATHIAS: Son till Johannes(?), tabell 1. Född i omkring 1260. Borgare i Visby omkring 1290-1320. Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Gobele: Han blev 1318 24/6 borgare i Lübeck (Civillitates 1318:80).

Tabell 3

JOHANNES: Son till Henrik(?), tabell 2. Född omkring 1290. Borgare i Visby. Han avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 64). Barn(?):

Mathias: Tabell 4.

Henrik: Född omkring 1325. Visbyköpman 1368 då han förde 7 läster salt, värda 63 mark, mellan Lübeck och Visby (B 99 p 64).

Tabell 4

MATHIAS: Son till Johannes(?), tabell 3. Född omkring 1320. Avliden före 1381, då Johannes Range var i Stralsund för att betala de 100 mark som änkan var skyldig Lambert Weitendorp (SLM I 670). oo(?) Alheid Range. Son(?):

PETER: 1398 förde han varor mellan Visby och Lübeck, värda 18 mark (PzB 1398 p 319).

BIVALS

1586

ANIS: I Visby domkapitels protokoll 1586 (VDP 2f 32h).

BLASISTA

1444

Förmodligen inget släktnamn, utan endast en bestämning av den kvinna det handlar om, såtillvida att hennes make burit namnet Blasius.

EXTAUD: Avled 1444 7/1, då hon testamenterat 1 mark silver till Visbyfranciskanerna (B 99 p 2).

BLIDEGORID

1486

Gotländsk släkt från antingen en numera försvunnen gotländsk gård, eller med namn från en lokalitet i Visby.

PI: Bryggare, nämnd endast med binamnet 1486 30/6 då han erhöll 2 mark för 2 tunnor gutniskt öl som Peter *Sonnenweder* erhöll då han sjöng sin första mässa i kapellet på Visborg slott (C 9 p 77v).

BLON(EN)BACH

1292-1350

Tysk släkt, troligen med ursprung i staden Blomberg i Westfalen. Till samma släkt hörde säkert Revalrådmannen Gerwin (1314-1325, Bunge s 53) och Dorpatrådmannen Sigfrid (1331, Bunge s 207).

SKALIA: 1292 11/11 hade han, jämte *Eskil*, fordran på Rigaborgarna Johannes Domeniz och Willeke Man, för 44 mark av vilka Johannes var skyldig 23 mark och 1 viertung, Willeke det resterande (RS 695). Han var möjligen rådman.

SIGAUD: En ingift gotländska som avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 65). Möjligen var hennes make:

GERHARD: 1350 29/9 borgensman för Make Oldenborch då denne erhöll burskap i Lübeck (Civilitates 1350:126).

BLONENHOLT

1460-1469

Tysk släkt, från Blumenholz i Mecklenburg.

JACOB: Visbyköpman 1460, då han förde 1 läst fläsk, 1 tunna talg, 4 tunnor ost och 50 clipping till Danzig (DzgPfb I p 5). 1469 uppträder han som skeppare, på ett 10-marksskepp, och skeppade då för egen räkning 4 tunnor fläsk, 6 tunnor ost, 5 tunnor (smör?) och 7 säckar vete till samma stad (DzgPfb II p 57).

BLOCK

1379-1485

Troligen en gotländsk släkt, antingen med namn av substantivet "block", eller med betydelsen "tjock person".

JACOB: 1379 förde han jämte Peter *Thornesson* varor till/från Reval, värda 10 + 9 pund grote (RevPfb II 637).

PETER: 1485 2/12 fick hans hustru av Ivar Axelsson Tott 1 mark (C 9 p 40v).

BLUNDE

1226

Gotländsk släkt, med namn av verbet "blunda".

BOTULF: Gotländsk (Visby)köpman 1226 då han efter klagomål, jämte Pael *Heideby* och *Tomas* och alla köpmän från hela Gotland, blev befriad från avgifter som pålagts dem i England (Curia regis rolls XII 2108, 2402). Jmf *Botulf* 1237.

BLOWEL

1380-1383

Namnet efter ett klapprä. Avsaknaden av det på tysk botten antyder att det rör sig om en Visbygotländsk släkt. Att Peter invandrat från Visby till Åbo antyds av, att han vid båda tillfällena i Reval uppträder bland idel Visbybor.

PETER: 1380 förde han gods till/från Reval värt 25 pund grote (RevPzf II 1537) och 1383 på samma trad för 30 pund grote (RevPzf II 1856). 1388 borgare i Åbo (FMU I s 420).

van BODE/BODE

1330-1495

Gotländsk/svensk släkt, härstammandes från Böda på Öland. Det synnerligen ovanliga namnet Ludlef återfinns också i släkten Smede, vilket tyder på en släktskap.

JOHANNES: Rådman då han avled i pesten 1368 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 67). Hans ättlingar(?):

HENRIK: 1492 hade han 4 läster säd, värda 288 mark, på Henrik Wedemans skepp från Rostock till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 144). S å, 29/8 anlände Peter Nachtraves skepp från Wismar/Rostock till Lübeck med 1 läst säd, värd 72 mark, som tillhörde Bode (PzfB 1492-1496 I s 144). 1493 31/3 förde skeppar Adam 3 ½ läst aska och 1 fat hampa, värt 24 mark, som var Bodes (PzfB 1492-1496 I s 145). 1493 7/4 hade han 11 tunnor tjära, värda 8 mark, på Tomas *Parborns* skepp som kom till Lübeck från Visby (PzfB 1492-1496 I s 145). S å 24/6 förde han 16 tunnor tjära, värda 12 mark, på Jacob *Swerts* skepp på samma trad (PzfB 1492-1496 I s 145). 2/7 återvände skeppet och då hade Bode 1 läst salt, värd 18 mark, på detsamma (PzfB 1492-1496 I s 145). Åter 1/9 detta år, hade han ½ läst salt, värd 9 mark, på *Swerts* skepp från Lübeck till Kalmar/Söderköping (PzfB 1492-1496 I s 145). 1494 hade han 1 läster 10 tunnor tjära på Jacob *Swerts* skepp mellan Gotland och Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 146). 15/7 detta år förde skeppare Kersten Tode åt honom 3 tunnor, värda 36 mark, från Riga till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 145). 1/10 hade han 1 ½ läst säd, värd 108 mark, på Claus Randows skepp som anlände från Wismar/Rostock/Stralsund till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 145). 11/11 förde samme Randow för honom 1 fat "blik", 1 litet fat "manolii", 1 litet fat svavel, 1 tunna alun och ½ "pipen olii", värt 66 mark, från Wismar/Rostock/Stralsund till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 145). 1495 11/11 hade han 1 läst säd, värd 72 mark, på Peter Nachtraves skepp från Wismar/Rostock/Stralsund till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 146).

PETER: 1492 11/11 hade han 1 tunna med kläde, ovärderad, på Olof *Swartes* skepp från Reval till Lübeck (PzfB 1492-1496 I s 146).

LUDLEF: 1493 2/7 hade han 1 kramfat och ½ tunna, värt 100 mark, på Claus Drans skepp som anlände till Lübeck från Wismar/Rostock/Stralsund (PzfB 1492-1496 I s 146). Barn(?):

Dotter: oo(?) *Smede*.

ENNOB: 1495 1/8 anlände Peter Nachtraves skepp med 1 fat humle, värt 18 mark, till Lübeck från Wismar/Rostock/Stralsund (PzfB 1492-1496 I s 144).

BODERER

1200-1375

Gotländsk släkt med yrkesbinamnet Tunnbindare/Bodeker/Doleator.

N: Född omkring 1170. Borgare i Visby ca 1200-1230. Son(?):

OLOF: Född omkring 1200. 1266 ägde sonen hus i Rostock (StBRost s 132). Gift med en tyska. Son:

BODEKER: Född omkring 1230. 1266 hyrde han ut i sitt hus i Rostock (StBRost s 132). Son(?):

ARNOLD: Född omkring 1255. (Visby?)köpman 1289 29/9 då han var skyldig Gerhard Schreder i Riga 10 ½ mark silver (RS 13). Av vapenskölden att döma har han varit rådman omkring 1305-1315. Hans son(?):

WILLEKE: Född omkring 1285. Avled 1348 16/4 och begravdes i S:t Pers kyrka (GG II 488). Hans son(?):

ARND: Född omkring 1315. Visbyköpman 1368, då han förde diverse värt 22 ½ mark mellan Visby och Lübeck (HPZ 681). 1369 förde han åter diverse samma väg. Nu till ett värde av 30 mark (Pfb 1369 p 261v). Samma år förde han salt värt 10 mark i motsatt riktning (Pfb 1369 p 264v). 1375 28/10 betalade han pundtull i Malmö, för 1 lagena sill och 1 "modio" smör (HGBI 1997 s 87).

BODENSWINGE

1340-1369

Tysk släkt med ursprung i Dortmund-Bodenschwingh i Westfalen.

JOHANNES: Visbyköpman 1350 då Revalrådmannen Henrik *Volmesten* borgade för hans och Winand *Sunderes* handel i Reval (PRS 4:VIII 392).

GERWIN: 1369 Visbys ålderman i Brügge (HR I 201).

BÖGE

1455-1496

Gotländsk släkt, med härstamning från Boge socken. Jmf dock den Boge-släkt som fanns i Danzig, där skepparen Peter är känd tidigast 1368 (HPZ 59) och där senare Henrik 1438 var rådman (HUB VII 415 s 211) och Otto 1469 borgmästare (Bidrag III 125), samt Martin 1485 systerson till Visbyborgaren Tidrik *Oldenfelt* (Handlingar 346). Jmf också Claus, som 1368 förde smör, värt 72 mark, mellan Söderköping och Lübeck (HPZ 665) och Johan som 1393 sannolikt var borgare i Stockholm (B 38 NStB). Ingenting hindrar att dessa också hade sitt ursprung på Gotland, även om också kuststräckan Bug i Mecklenburg också bör beaktas.

PETER: Avliden före 1485 9/5, då Laurens *Skrivare* på Visborg slott anger att han uppbar 44 ½ mark, 1 fiertung och 4 witten på "Per Buges conttor", som denne i sitt liv insamlat från Kräklinge ting som skatt (C 9 p 2). Härav kan vi se, att han knappast kan ha varit död någon längre tid. Även 1485 22/6 omnämns han, då Hans *Glasvester* fick betalt för gammalt arbete som han gjort i "Niells Cristiernssöns tid och Per Buges" (C 9 p 22v). Barn(?):

Hans: 1496 hade han 3 tunnor strömming, värda 4 mark, på ett skepp från Skåne till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 228).

BOGÅRD

1487-efter 1600

Gotländsk släkt, med namn av det äldre ordet för kyrkogård. På 1600-talet är fler medlemmar av släkten kända. Så Tomas Bogaard 1649-1669 (Domb), Hans Jacobsson Bogård och hans änka 1661-1686 (Taxl, Domb), Hans Bogård d y 1685-1693 (Taxl), Per Bogård 1687-1700 (Taxl), Mathias Persson Bogardt 1697 (MeSt 71 s 367, 368), Christen Bogardt 1697 (MeSt 71 s 360) och Iffver Bogords höstru 1624 24/2 (RRprot).

LAURENS/LASSE: 1487 21/1 erhöll han 9 skilling lübskt för nio dagars arbete i "stenkullen" vid Visborgs slott (C 9 p 90v). 4/2 erhöll han 14 skilling för tretton dagars arbete på samma plats (C 9 p 98). 18/2 fick han 1 ½ viertung för sex dagar där (C 9 p 98v), 23/2 5 skilling för fem dagar (C 9 p 99v), 11/3 ½ mark för åtta dagar (C 9 p 101v), 1/4 1 ½ mark för tjugo dagar (C 9 p 103v) och 8/4, slutligen, ½ mark för 6 dagars arbete i

"stenkullen" (C 9 p 105). Det är oklart vilken sorts arbete det rörde sig om, och huruvida det var han själv som utförde det. Troligen var det stenhuggararbete och skulle då kunna avse honom själv, eller hans "stenhuggarverkstad". Då emellertid även Botulf *Sleme* och Peder *Finne*, som även utförde annat sorts arbete, erhöll samma lön som Lasse torde det röra sig om eget stenhuggararbete. Dock förefaller Laurens Bogord särskilt ha varit stenhuggare, liksom Botulf *Swerdsliper*, då han och den sistnämnde så gott som uteslutande anlitas för stenhuggeriarbetena för Visborg slott. Hans ättling(?):

KLASSMUS: Gårdsägare i Visby 1586 6/6, då gården norr om hans, som tillhört Jacob *Sudergorde*, skänktes av superintendenten Moritz *Glad* till hospitalet (ViLa pergbr 1586 6/6).

BOIENHAGEN

1300-1363

Tysk släkt, vilken måste ha inkommit till Visby i någon tidigare generation än den kände Johannes. Detta då han hade ett kompanjonsskap med en Visbygotlänning, Peter *Eiste*. Ursprungsorten var Boienhagen i Mecklenburg.

JOHANNES: Gjorde 1363 29/11 sitt testamente i Lübeck (LBM II 1016). Av detta framgår att han var skeppare på ett skepp som han ägde tillsammans med Peter *Eiste*. Till sin kusin på faderssidan (patruus) Henrik *Sinnege* och dennes son gav han 10 respektive 5 mark penningar, till Johannes *Trosts* dotter Wibeke 10 floriner, tjänstekvinnan *Berteke* N 3 floriner. De 10 floriner han förde med sig på resan skulle, om han dog, tillfalla Peter *Eiste* jämte ytterligare 10. Henrik *Remensnider* var skyldig honom och *Eiste* 3 mark penningar gutniskt och Henrik *Gruter* 3 mark i samma mynt och hustrun till *Markward* N 20 öre. *Taleke*, dotter till *Liseken* hade 30 floriner som tillhörde honom och *Eiste*. Uppenbarligen tillhör Boienhagen ett skikt av det lägre borgerskapet. Troligen gift med en syster till Peter *Eiste*.

BOISENBACH

1383

Tysk släkt, möjligen från Bösen-Berg i Harz.

HEINRICH: Visbyborgare(?) då han 1383 förde varor från Lübeck till Visby värda 70 mark (PzfB 1383).

BOCK

1438-1486

Gutnisk(?) släkt, med namnet av Bock, Bagge(?). Jmf också bok att läsa och trädslaget bok.

HANS: 1438 ca 8/11 var han anklagad av en Hans Kolke i Danzig för att jämte Jorger *Basener* och Cort van *Bell* ha misshandlat denne på rådhuset i Visby (HUB VII 351).

JENS: Erhöll 1485 18/6 8 mark vita i svenlön på Visborg (C 9 p 18). Så också 1486 14/5 (C 9 p 57v).

van der BOKEN

1381-1398

Tysk släkt, med ursprung i Gross- eller Kleinbocken i Sachsen. I Lübeck var Sigfrid van Boken rådman 1306-1321 (RL 303). Möjligen hade Visbyborna inkommit från denna stad.

LAMBERT: Visbyköpman 1381 då han förde varor för 25 mark mellan Lübeck och Visby (PzfB 1381). 1383 förde han 8 tunnor smör och 2 tunnor ost, värt 26 mark, mellan Visby och Lübeck (PzfB 1383) och i samma riktning något senare varor för 44 mark (PzfB 1383). Hans son(?):

HANNES: förde 1398 varor mellan Lübeck och Visby värda 22 mark (PzfB 1398 p 318).

BOCKHANER

1383

Tysk släkt, troligen med en härkomstbestämning, -er, på staden Bochum i Westfalen. Jmf *Buchem*.

~~BERND~~: Visbyborgare(?) 1383 då han förde gods värt 36 mark mellan Visby och Lübeck (PzfB 1383).

van BOCHOLT 1270-1384

Tysk släkt, med ursprung i staden Bocholt i Westfalen. I Visby var man befreundade med släkten *Stalbiter*. I Lübeck finns en omfattande släkt med detta namn redan i början av 1200-talet. Så t ex rådmännen Henrik (1227-1250, RL 120) och Rikhard (1229-1240, RL 129). Från denna släkt kom säkerligen den Lundapäst, Henrik Bocholt, som är känd 1238 (DS I 301). Det är oklart om Visbysläkten var en gren av denna släkt. Visserligen är en Conrad Bocholt känd i Lübeck redan 1263 (Brehmer 1884 s 194, nr 194), men det är för lång tid mellan honom och Visbyborgaren med samma namn för att göra ett samband säkert. Då emellertid vägen Lübeck-Visby var vanlig räknas här med att ett samband fanns. I Visby levde 1626 20/6 och 1630 29/5 borgaren Casper van Bougholtz (RRprot), vilken möjligen var en ättling till 1300-talsmedlemmarna.

Tabell 1

~~ARNOLD~~: Borgare i Lübeck före 1263 (Brehmer 1884 s 194, nr 194). Barn:

~~Conrad~~: Tabell 2.

~~Dotter~~: 1263 i Lübeck (Brehmer 1884 s 194, nr 194).

Tabell 2

~~CONRAD~~: Son till Arnold, tabell 1. I Lübeck 1263 (Brehmer 1884 s 194, nr 194). Son?:

CONRAD: Född i Lübeck(?) ca 1240. Inflyttad till Visby omkring 1270. oo(?) N *Stalbiter* (DUB I 555, DUB ErgBd I s 361). Son(?):

~~ALBERT~~: Född i Visby omkring 1275. Borgare där, död före 1341, då brodern, Vrowin *Hogemeie*, ägde att utfå mynt i arv efter honom (DUB I 555). Barn(?):

Conrad: Tabell 3.

Albert: Född i Visby omkring 1310. Erhöll först 1347 24/6 (Civilitates 1347:108) och sedan åter 1351 29/9 (Civilitates 1351:278) burskap i Lübeck.

Tabell 3

CONRAD: Son till Albert(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1300. Borgare där ca 1325-1360. Barn(?):

Conrad: Född i Visby omkring 1330. 1363, 3:e kvartalet, betalade han förbrukningsavgift för 1 (2) läst öl i Brügge (intill Gerhard *Vinke* och Tideman van *Rode*, (HKB I s 37). Borgare och husägare i Visby 1371 29/7, då han jämte Johannes van *Elten*, Hans van *Lenep* och Lodwig *Kranenborch* intygade i ett indrivningsärende (DS X 71).

Evert: Visbyköpman(?) 1378, då han förde gods värt 70 mark till/från Reval (RevPzf II 141). 1382 förde han på samma trad gods för 24 pund grote (RevPzf II 1158), 1383 för 16 pund (RevPzf II 1850) och 1384 för 104 pund (RevPzf II 2308).

BOCKLEN

Lodwig: Borgare och köpman i Reval 1426 (RevSchiff s 17).

BOLE 1375

Obestämbar släkt, möjligen av ursprungligt gutniskt ursprung. Jmf gårdarna Bols i Havdhem och Bole i Lokrume socknar. På tysk botten är dock namnet inte heller direkt ovanligt. Jmf ex vis Lübeckrådmannen Gerhard Bule 1243 (RL 159) och Dortmundborgaren Gobele van Bole 1362 (DUB I s 636).

~~BOLE~~: Gotländsk köpman ca 1275, då han jämte flera andra Visbyköpmän plundrats och dödats av sjörövare (MUB II 903).

BOLEMAN

1325-1383 (efter 1600?)

Tysk släkt, möjligen med namn av en diminutivform på dopnamnet Bole (jmf Tidrik/Tideman). Namnet inte helt ovanligt på tysk botten, men de i Östersjöområdet uppträdande kan ändå misstänkas tillhöra samma släkt, troligen utgången från Neustadt Herford.

Tabell 1

OLRIK: Borgare i Neustadt Herford(?) ca 1260-1295. Barn?:

Henrik: Tabell 2.

Johannes: Rådman i Neustadt-Herford 1322 (WUB VIII 1616).

Tabell 2

HENRIK: Son till Olrik? tabell 1. Borgare i Greifswald 1323 (Nüske s 29). Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Conrad: Tabell 6.

Olrik: Blev 1327 1/9 borgare i Lübeck (Civilitates 1327:137).

Ludeke: Blev 1343 borgare i Stralsund (ÄSB 2734).

Tabell 3

JOHANNES: Son till Henrik(?), tabell 2. Född i Greifswald(?) omkring 1295. Överflyttad till Visby(?) omkring 1325. 1327 omtalad i Lübeck, då hans svärmor, änka efter Heine Causidicus, och hennes son Johannes var skyldiga honom 40 mark penningar (NStB I 128:8). oo N, dotter till Heine Causidicus (Advokat). Barn(?):

Heine: Tabell 4.

Johannes: Tabell 5.

Tabell 4

HENE: Son till Johannes(?), tabell 3. Född i Greifswald(?) ca 1320. Utflyttad med fadern till Visby omkring 1325. Borgare där då han avled i pesten 1368 30/6 och begravdes vid S:t Hans' kyrka (GGW 530). Befryndad med Tideman *Geismar*, troligen över hustrun (AGM II s 371). oo(?), N, dotter till Tideman *Schening*. Barn(?):

Henneke: Son till Heine(?), tabell 4. Född i Visby(?) omkring 1350. Säkerligen är han identisk med den "Boleman" som 1381 förde gods mellan Visby och Lübeck i tre poster, värda 150, 40 och 108 mark (PzfB 1381). 1383 kallas han "Bolleman" då han i samma riktning förde gods för 70 mark (PzfB 1383). Till/från Reval förde han varor i två omgångar 1379. Först för 8 pund grote (RevPzf II 669) och sedan för 12 mark lübskt (RevPzf II 772). 1383 för han åter varor på samma trad, han kallas då för "Henneke Boleman" (RevPzf II 2022). Från honom härstammade möjligen den skraddare Claus Bolleman som 1628 6/5-1651 omtalas i Visby (RRprot, Domb).

Tabell 5

HANS/JAN: Son till Johannes(?), tabell 3. Född i Visby(?) ca 1325. Rådman i Reval 1359-1389 (Bunge s 55). Son(?):

Hans: Borgare i Reval 1403-1423 (DESR 508, 799, 911).

Tabell 6

CONRAD: Son till Henrik?, tabell 2. Borgare i Greifswald(?) ca 1320-1355. Barn(?):

Kort/Koneke: Tabell 7.

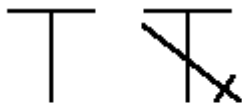
Herman: Köpman 1368 (HPZ 905).

Tabell 7

KORT/KONEKE: Son till Conrad(?), tabell 6. Skeppare och köpman (i Greifswald?) 1368 (HPZ 67, 812, 1039). Barn(?):

Henrik: I Stralsund 1381 (SLM I 668).

Dolkman: I Greifswald 1386 (Nüske s 29).

Bomärken tillhöriga Heine Boleman,
tabell 4, 1368.

BOLLE

1486

Oklart nationellt ursprung. Av substantiv boll. Endast en känd i Visby.

JÖRGEN: Fick 1486 14/5 sommarsvenlön på Visborg slott med 8 mark vita (C 9 p 57v).

BOLXEN

1399

Oklart ursprung och oklar betydelse.

JANNES: Han förde 1399 gods för 9 mark mellan Visby och Lübeck (Pfb 1399 p 142).

BOLTE

1215-1492

Uppenbarligen en gotländsk (eller möjligen ursprungligt svensk eller norsk) släkt. Namnet Bolte har säkerligen uppstått ur patronymikon efter Bolte (tabell 1), vilken i sin tur väl fått det som dopnamn efter en anfaders tillnamn (bolt=pil, jämför vapenskölden), ett mönster som var vanligt på nordisk botten men inte på tysk. Namnet som dopnamn förekommer inte heller på tysk botten (Jmf t ex Hartig) utom hos medlemmar av de med Bolte befryndade bägge släkterna *Limborch*. Genom giften har släkten förtyskats på 1200-talet, men fortsatt att sitta i det gotländska rådet och i den gotländska halvan av rådet, vilket ses av att Bode Bolte 1373 bör ha varit visbygotlänningarnas representant vid förhandlingarna med novgoroderna (jämte den tyske Gerdt van *Wedderen*). Möjligen är Johannes (tabell 2) besläktad med den i Tönsberg(?) boende Alf Jonsson Bolt, far till lagmannen Harald Alfsson Bolt 1330. Gotlänningarna hade ju nära handelskontakter med Tönsberg (jmf *Provest*) och åtminstone de bägge *Limborch*-släkterna (varav en var utgången ur Bolte) hade täta handelsförbindelser på västerhavet.

Tabell 1

BOLTE: Född omkring 1190. Borgare i Visby omkring 1215-1250. Barn:

JOHANNES: Född omkring 1220. Borgare i Visby omkring 1245-1280 och säkerligen rådman omkring 1270-1280. oo N *Limborch*. Barn:

Bolte: Tabell 2.

Tidrik: Född omkring 1255. Se *Limborch*.

Dotter: Född omkring 1260. oo Bode *Limborch*.

Tabell 2

BOLTE: Son till Johannes Bolte, tabell 1. Född i Visby omkring 1250. Borgare där omkring 1275-1310. Troligen rådman omkring 1300-1310. 1295 15/8 hade han fordran på 3 mark silver på en fru Alheid i Riga (RS 60). Möjligen densamma som änkan efter Rigaborgaren Henrik van Peyna, vilken s å, utan datumangivelse,

var skyldig honom 2 mark silver (RS 1295). Död före 1320 (WSR 155). Troligen begravd hos Visbyfranciskanerna, vilka han också bör ha gynnat med ett altare eller dylikt, vilket framgår av ättlingarnas stora intresse för dessas konvent. oo(?) N, dotter till Lydbert *Limborch*. Barn(?):

Bolte: Tabell 3.

Bode: Tabell 4.

Herbord: Tabell 8.

Lydbert: Född i Visby omkring 1290. Visbyfranciskaner, prästbroder, då han avled i pesten 1350 (B 99 p 59).

Degenhard: Född i Visby omkring 1295. Han avled 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 59).

Tabell 3

BOLTE: Son till Bolte(?), tabell 2. Född i Visby(?) omkring 1280. 1320 löste han panten på sitt stenhus i Reval till Tethard *Koninks* barn, för 10 mark silver i penningar (WSR 155). Troligen dog han redan före 1330, eftersom en av sönerna redan 1331 erhöll burskap i Lübeck. Barn(?):

Lydbert: Född i Visby omkring 1305. 1336 4/12 blev han formell borgare i Lübeck (Civilitates 1336:150). Han var rådman i Visby då han avled 1350 (B 99 p 65). Möjligen utsågs han i midfastan s å till detta ämbete, då han inte anges med herrtitel 1350 28/2, då han i Bolte *Limborchs* testamente med brodern Bolte gavs en gård i Schönböcken med utsäde, nöt, hästar och allt tillbehör och därtill allt husgeråd, allt hushållsilver, nämligen glas, skedar och fat (LBM I 299). oo *Gerdeke* N, som också avled 1350 och troligen begravdes med maken hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 65).

Johannes/Henneke: Född i Visby omkring 1305. 1331 29/9 blev han borgare i Lübeck (Civilitates 1331:172, som felaktigt har "Bolce"), där han levde ännu 1338 (NStB I 350:9, Civilitates 1338:122). Han har därefter överflyttat till Riga, där han var rådman 1358-1366 (Böthführ s 78). Troligen är han identisk med den Jan Bolte som 1368 förde varor över Oldesloe (HPZ 515, 870), men möjligen kan det också vara en son. oo N, syster till Lübeckborgaren Henrik Boytin (NStB I 304:6).

Bolte: Född i Visby omkring 1310. Borgare i Visby då han 1350 28/2 gavs en gård i Schönböcken av Bolte *Limborch*, jämte brodern Lydbert (se denne, LBM I 299).

Xulof: Född i Visby omkring 1315. Visbyköpman 1370, då han för "sitt", värt 11 mark, betalade 7 penningar i tull i Lübeck (PfbZ 1370 p 577v).

Tabell 4

BODE: Son till Bolte, tabell 2. Född i Visby omkring 1285. Borgare där omkring 1310-1350. Känd indirekt 1350 28/2, då sonen "Bodo iunior" omtalas (LBM I 299). oo(?) N *Berkhem*. Barn(?):

Lydbert: Tabell 5.

Johannes: Född i Visby omkring 1320. Visbyköpman 1368, då han förde åtta läster och fem fat osmundjärn, värt 252 ½ mark, och tjugotvå "mesen" koppar, värt 213 2/5 mark, mellan Visby och Lübeck (HPZ 98). S å införde han, i motsatt riktning, en läst salt, värd 10 mark (HPZ 105) och på ett annat skepp tre rullar linnetyg och två tunnor med diverse gods, värt 150 mark, med en läst salt för 9 mark (HPZ 106). Han avled samma år och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 66). Tydligtvis var han kompanjon med Herman *Berkhem*.

Bode: Född i Visby omkring 1325. 1350 28/2 gavs han i Bolte *Limborchs* testamente 10 mark penningar (LBM I 299). 1361 var han Visbys ålderman i Brügge (HR I 201). 1368 förde han smör, värt 120 mark, mellan Visby och Lübeck (HPZ 680). Rådman 1373 29/9, då han jämte Gerdt van *Wedderen* och sändebud från Lübeck var i Novgorod och ingick förlikning med Novgoroderna å hanseaternas vägnar (HR II 67, 68). 1374 25/7 antecknades i en tvist som han jämte Henrik *Vlanderer*, Berend van *Dulmen* och Daniel van der *Heide* hade med en Lambrekt van Markede (HR II 77 §9). Kanske är det också han som avses då en "Bolte" 1381 förde gods värt 73 + 100 pund grote till/från Reval (RevPfb II 898). Borgmästare då han avled och begravdes hos franciskanerna 1385 (B 99 p 67).

Tabell 5

LYDBERT: Son till Bode, tabell 4. Född i Visby omkring 1315. Rådman då han 1365 avled och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 66). oo *Ermgard* N, vilken avled 1385 och begravdes hos samma franciskaner (B 99 p 68). Barn(?):

Johannes: Tabell 6.

Peter: Född i Visby omkring 1345. Borgare i Reval 1378-1408 (ZESR 678, 718, PRS V 443).

Tabell 6

JOHANNES: Son till Lydbert(?), tabell 5. Född i Visby omkring 1340. 1378 förde han varor till/från Reval,

värda 162 mark (RevPzf II 59). 1380 förde han sitt skepp till Lübeck (PzfB 1380). Barn(?):

?Lydbert: Tabell 7.

Nicolaus: Född i Visby omkring 1375. Husägare i Lübeck 1409-1414 (Jac-Q s 272).

Tabell 7

LYDBERT: Son till Johannes(?), tabell 6. Född i Visby omkring 1370? Oklart om denne verkligen existerat. Han anges av Lindström (AGM II s 473), med hänvisning till Visbyfranciskanernas necrologium, ha varit borgmästare i början av 1400-talet. Denna notis är dock en uppenbar sammanblandning med den i samma källa antecknade Bode Bolte, vilket namn vid en hastig blick kan tydas som "Lyde". Emellertid uppger Lindström senare året 1412 (AGM II s 509) för en rådman Lydbert Bolte. Möjligt är därför, med tanke på hans genomgående tendens att slå ihop personer med samma namn till en enda, att han sett en källa från 1412 som nämnt en "Dominus Lybertus Bolte". Möjligen identisk med den "Bolte" som 1425 betalade pundtull i Reval för 1 säck humle, 2 packar kläde, 1 läst "swars" och 1 läst talg (RevSchiff s 11). Barn(?):

hans: Född i Visby omkring 1400. Gjorde 1442 2/6 sitt testamente i Lübeck (StALüb).

Claus: Tabell 8.

Peter: Född i Visby omkring 1410. 1441 fick han av Holländarna ersättning för ett halvt skepp och en sextondels, värt 70 pund grote (HUB VII s 453).

Tabell 8

CLAUS: Son till Lydbert(?), tabell 7. Född i Visby omkring 1405. Visbyskeppare 1438, då Holländare från Amsterdam drev hans skepp upp på land i England. Han förlorade därvid sex läster aska, en läst skiftesträ, en läst tjära á fjorton tunnor och två läster mjöl (HUB VII s 445). Tillsammans värt 42 ½ pund. 1440 hade han gods för 30 mark på det skepp som holländarna plundrade för skepparen Marcus Maes nära Köpenhamn (HUB VII s 448). 1441 fick en Gerdt Engelbrecht ersättning för sexton tunnor mjöl, värt 6 pund, som holländarna tagit ur Boltens skepp (HUB VII s 452). Han avled 1469 15/3 (GG I 302). Barn(?):

Claus: Född omkring 1435. 1492 hade han ½ packe nederländskt, värt 150 mark, på Michel Drans skepp från Lübeck till Stralsund/Stettin (PzfB 1492-1496 I s 163).

Tabell 9

HERBORD: Son till Bolte, tabell 2. Född i Visby omkring 1290. Borgare där då han avled i pesten 1350 22/8 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 28, 65). Till dessa testamenterade han 5 mark silver (B 99 p 28). oo Gherborch, troligen dotter till Winrik van Weze. Barn(?):

Degenhard: Tabell 10.

Johannes: Född i Visby omkring 1320. Franciskaner, möjligen i Lübeck, då han 1352 24/7 blev ihågkommen i en Telse Seleges testamente (LBM II 476). Förmodligen hade han, åtminstone tidigare, varit i Visbykonventet.

Tabell 10

DECELIARAD: Son till Herbord(?), tabell 9. Född i Visby omkring 1320. Borgare i Visby 1350 28/2, då han jämte Andreas *Limborch* i Bolte *Limborchs* testamente gavs en fjärdedel i de två hus som den sistnämnde återköpt från sin syster (LBM I 299). Han avled 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 67). Barn(?):

Herbord: Född i Visby omkring 1345. Visbyköpman 1378, då han förde gods, värt 225 mark, till/från Reval (RevPzf II 259). 1380 betalade han 1 öre och .. mark rigiskt i pundtull för sitt gods i Reval (RevPzf II 1547). 1382 förde han till samma stad gods värt 120 pund (RevPzf II 1274). Han avled 1397 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 69).

BOLWIDER

1231

Gotländsk släkt, sannolikt från en fursvunnen gård Bolvide.

PETER: 1231 sålde han kläde på marknaden vid S:t Ives i Huntingdon för 46 skilling 10 ½ penningar, vilket han ersattes för 1250 25/11 (Lib Rolls III s 321).

BOMBARD

1315-efter 1600

Tysk släkt, från något av flera Baumgarten i Tyskland. I Visby har släkten funnits senast omkring 1300 och personer med detta namn levde i staden ännu på 1600-talet. Så ex vis Theus Bomgaard 1624 9/3 (RRprot), kyrkvärden Jöran Bomgård 1649-1671 (Domb) och pastorn Peder Bomgård 1671 (Domb).

Tabell 1

~~ERIC/BERT~~: Född omkring 1225. Rådman i okänd stad ca 1278 (ÄSS s 19). Son(?):

ARNOLD: Född omkring 1255. Borgare i okänd stad ca 1280-1315. Barn(?):

Johannes: Tabell 2.

Arnold: Född omkring 1295. Präst, avliden före 1354 9/8, då Margareta *Brakel* hade en summa pengar i Lübeck som tillfallit henne genom arv (DS VI 5046).

Tabell 2

JOHANNES: Son till Arnold(?), tabell 1. Född omkring 1285. Borgare i Visby(?) ca 1315-1345. Barn(?):

Arnold: Född omkring 1315. Gjorde 1368 15/9 testamente i Rostock, då han var skyldig Johannes *Brakel* i Stockholm 13 mark svenskt (DS IX 7773).

Claus: Tabell 3.

Tideke: Tabell 4.

Johannes: Född omkring 1330. Borgmästare i Linköping 1390 (SRAP II 2490).

Tabell 3

CLAUS: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1320. Visbyköpman(?) 1368, då han förde smör värt 33 mark mellan Visby och Lübeck (HPZ 686). 1375 betalade han vid fyra tillfällen pundtull för sill i Malmö (HGBI 1997 s 27, 28, 38, 40). Son(?):

~~HEMMING~~: Född omkring 1350. Känd endast genom omnämmandet av sonen 1425 (SLM III 236). Son:

JOHANNES: Född omkring 1380. I Stralsund 1419-1425 (SLM II 398, III 236). Barn(?):

Nicolaus: Född omkring 1410. Omtalas 1466 i Stralsund (SLM V 672).

Tabell 4

TIDEKE: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1325. 1359 borgare i Visby(?), då han i Lübeck, till Markward Sulleveld och Johannes Demelowe, avstod alla tillgångar som fanns efter (de avlidna) hustrun Margareta *Brakel* och dottern (NStB I 847:4). oo 1 Margareta *Brakel*. oo 2 NN. Barn:

1 **Cie/Lucia**: Avliden före 1359, då fadern avstod de tillgångar som fanns efter henne och modern i Lübeck (NStB I 847:4). Hennes farbror(?):

2 **hans**: Tabell 5.

Tabell 5

HANS: Son till Tideke(?), tabell 4. Född omkring 1360. 1419 15/12 som bud till Reval (DESR 846). Son(?):

~~TIDRIK/TIDEKE~~: Född omkring 1385/1390. 1432 27/6 överlät Revalrådmannen Wenemar van der Beke en gård i Reval, vid Strandporten intill "Selboden", i vilken han dock behöll 15 mark för en årlig ränta om 1 mark att utbetalas av Tideke (DESR 1034). Troligen rådman 1435, då han för stadens del deltar i undersökningarna angående tvisten mellan kyrkoherdarna Gotskalk *Kruse* (i Vårfrukyrkan) och Tidrik *Magher* (Lreg). I samma ärende skrev han samma år ett brev (Lreg). Son(?):

TIDRIK: Född omkring 1315/1320. Han skrevs 1438 7/4 in vid universitetet i Rostock (UnivRo I s 59a) men har sedan sannolikt varit borgare i Visby. Barn(?):

hans: Född omkring 1445. 1492 hade han 5 tunnor ost, ½ läst fläsk och 100 lammfällar, värt 23 mark, på Morten Arnds skepp från Skåne till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 163). 1493 21/10 anlände hans skepp från Wismar/Rostock/Stralsund till Lübeck (Pfb 1492-1496 II s 553, IV s 1759). S å seglade han i motsatt riktning (Pfb 1492-1496 IV s 1759).

Mattes/Tewus: Född omkring 1450. 1492 24/8 hade han 4 läster salt på eget skepp från Lübeck till Königsberg (Pfb 1492-1496 I s 163). 1493 seglade han Lübeck-Königsberg och betalade 8 skilling i tull för sitt skepp (Pfb 1492-1496 IV s 1759). 1494 samma trad (Pfb 1492-1496 IV s 1759).

ficke: Född omkring 1450. 1492 8/10 hade han 2 läster strömning på eget skepp till Lübeck från Skåne (Pfb 1492-1496 I s 163. IV s 1759).

Peter: Född omkring 1455. 1494 borgare i Reval (PRS V 1164).

BONDARVE

1485

Gotländsk släkt, troligen från Bondarve i Burs, Fole eller Follingbo, men kanske också ett namn analogt med *Burearve* och *Moppsarve*. D v s, att det är tillkommet för att beteckna en arvinge till en med dop- eller binamn "Bonde" (Jmf Bonde). Om han härstammat från Follingbo (eller Fole?) kan det tänkas att han inte var Visbybo utan bonde.

~~ERIK~~: Han erhöll 1485 6/12 1 marks lön för att hann "huggit" på slottet i 9 dagar, för 4 vita om dagen (C 9 p 41).

BONDE

1235

Gotländsk släkt, möjligen från Bönde i Lau, men troligen med yrkesbinamn.

~~SIGFRID~~: (Visby)gotländsk köpman då han 1235 2/12, jämte Jacob *Alby*, Botulf *Berkem* och Peter *Galve*, erhöll tre års handelslejd i England (HUB I 270).

BÖNE

1215-1495

Gotländsk släkt, med namn av subst "böna", som fanns i Visby senast omkring 1215.

Tabell 1

~~JOHANNES~~: Född omkring 1215. 1243 28/11 erhöll han 10 mark från engelska hovet (Lib Rolls II s 199). 1248 10/1 levererade han 107 stora läster sill till samma hov, för vilket han erhöll 224 pund 14 skilling (Lib Rolls III s 160). Rådman i Visby(?) 1256, då han i Rostock betalade 7 mark och därtill 22 skilling för vin, som togs ut av Florinus (StBRost s 54). Son:

LAURENS: Född omkring 1250. Borgare i Visby omkring 1275-1285. oo N van *Molen* i hennes andra äktenskap (gift först Arnold *Raseborch* och sedan Winand *Kure*). Barn:

Johannes: Tabell 2.

Dotter: Född omkring 1285. oo Gerdt *Raseborch* (LBM I 83).

Dotter: Född omkring 1285. oo Erik, *Petri* (LBM I 83).

Tabell 2

~~JOHANNES~~: Son till N, tabell 1. Född i Visby omkring 1280. Omtalad 1327 10/3, då hans barn ihågkoms i Herman *Kures* testamente (LBM I 83). 1342 1/1 erhöll han burskap i Lübeck (Civilitates 1341:173). Barn:

Laurens: Född omkring 1305. Prästerlig?

Godeke: Tabell 3.

Taseke: Född omkring 1305. 1327 10/3 ihågkommen i farbrodern Herman *Kures* testamente då hon tilldelades 10 mark penningar (LBM I 83). oo(?) Sigfrid *Megedeborch*.

Tabell 3

~~GODEKE~~: Son till Johannes, tabell 2. Född i Visby omkring 1310. 1327 10/3 i farbrodern Herman *Kures* testamente då han dels var verkställare, dels tilldelades 50 mark penningar (LBM I 83). oo(?) N *Munster*. Barn(?):

Johannes: Tabell 4.

Heine: Född omkring 1340. 1390 var han en av dem som gick i god för, att Arnold van *Munsters* bröder inte skulle driva processen vidare mot dennes mördare, Stralsundsborgaren Jörgen Brunswik (SLM I 850).

Tabell 4

~~JOHANNES~~: Son till Godeke(?), tabell 3. Född i Visby omkring 1335. Visbyköpman 1380, då han förde varor på skeppare *Dumens* fartyg mellan Lübeck och Visby och var skyldig tull för Schimmesse (PzfB 1380). Samma år förde han, jämte Gereke *Osenbrugge* och Bernt van *Dulmen* varor till/från Reval, värda 22 pund grote (RevPzf II 1631). Son(?):

HENRIK: Född omkring 1365. Borgare i Visby ca 1390-1425. Son(?):

JOHAN: Född i Visby omkring 1395. Han dog ca 1455 och begravdes i S:t Clemens (GGW 558d). Son(?):

NICOLAUS: Född omkring 1425. Borgare i Visby ca 1450-1485. Barn(?):

Claus: Född omkring 1455. 1492 13/5 förde han 1 schimmese, 2 tunnor talg, 1 tunna hudar, 2 droge tunnor och 1 ½ läst tjära, värt 72 mark, på Botulf *Schutt*es skepp från Visby till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 168). S å, i samma riktning, förde han 1 läst ost, 1 läst fläsk och 2 tunnor smör, värt 60 mark (Pfb 1492-1496 I s 168). 1494 30/3 på samma trad med 1 schimmese, ½ läst ost, ½ läst tjära, värt 72 mark (Pfb 1492-1496 I s 168). 1493 15/6 förde han 1 läst sill och 1 schimmese, värt 54 mark, från Ålborg till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 169). 1494 1/9 förde han 2 tunnor ost och 1 schimmese, värt 40 mark, till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 169). 1494 9/10 fraktade han 2 läster sill, värd 48 mark, från Skåne till travestaden (Pfb 1492-1496 I s 169). 1495 25/7 fördes 2 läster salt för 36 mark i motsatt riktning (Pfb 1492-1496 I s 169). 1495 11/11 fraktades 1 ½ läst sill och 1 tunna talg, värt 42 mark, från Skåne till Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 169).

Kersten: Född omkring 1460. 1492 förde han 3 fat lin, värt 54 mark, mellan Riga och Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 170). S å 1/10 förde han 2 styck vax från 6 skeppspund mellan Wismar/Rostock och Lübeck (Pfb 1492-1496 I s 170). 28/10 s å förde han 1 fat lin för 18 mark från Lübeck till Riga (Pfb 1492-1496 I s 170).

Johan: Född omkring 1465. 1493 7/4 förde han 1 fat, värt 24 mark, mellan Lübeck och Skåne (Pfb 1492-1496 I s 169).

BONENBURG

1585

Tysk släkt, från byn Bonenburg i Westfalen.

HANS: Kyrkvärd vid stadskyrkan 1585 (Gotländskt arkiv 1933 s 59).

BONENBODE

1383

Tysk släkt, med betydelsen "gode påven".

ALBERT: Visbyköpman(?) 1383, då han jämte Herman Upmeger förde gods för 150 mark till Lübeck¹. I samma riktning, samma år, förde han själv varor för lika mycket (Pfb 1383).

BONICAR

1381

Släkt med namn av verbet banka. "Bankare".

HENRIK: Visbyköpman(?) 1381 då han förde gods värt 100 mark mellan Visby och Lübeck (Pfb 1381).

BONSACK

1240-1547

Gotländsk släkt, "bönsäck", som bör ha funnits i Visby redan före mitten av 1200-talet. Från Visby utgick släkten till Kalmar och Lübeck.

Tabell 1

HENRIK: Borgare i Visby som avled ca 1320 och begravdes i S:t Hans' kyrka (GG II 459). Hans son(?):

JOHANNES: Född i Visby omkring 1300. Borgare där ca 1325-1360. Son(?):

WILHELM: Född omkring 1330. Visbyköpman(?) då han 1375 betalade pundtull i Malmö för sill (HGBI 1997 s 85).

Henrik: Tabell 2.

Claus: Född i Visby(?) omkring 1365. Gjorde 1408 2/3 sitt testamente i Lübeck (StALüb).

Radeke: Född i Visby(?) omkring 1370. Borgare i Kalmar(?) 1408 (KTB s 15).

Tabell 2

HENRIK: Son till Johannes(?), tabell 1. Född i Visby(?) omkring 1360. Omtalad i Stralsund 1415, en av tre testes för Henrik Mumpeler (SLM II 189). Son(?):

JOHANNES: Född i Visby omkring 1390. Rådman 1437 11/7 och kyrkvård vid Vårfrukyrkan (RA pergbr 1437 11/7). Barn(?):

Henrik: Född i Visby omkring 1420.

Olof: Tabell 3.

Laurens: Tabell 4.

Hans: Tabell 5.

Tabell 3

OLOF: Son till Johannes(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1425. Borgare i Visby 1474, då han förde 300 klipping till Danzig (DanPfb III p 4). Av hustruns frutitel att döma har han varit rådman i Visby. oo Elisabet Halekow. Barn(?):

Hans: Född i Visby omkring 1455. 1523 kyrkoherde i Hangvar (Lreg).

Olof: Född i Visby omkring 1460. Borgare där då han 1487 17/4 fick 13 vitten för 13 lass han kört från stranden till Visborg slott (C 9 p 108).

Tabell 4

LAURENS: Son till Johannes(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1430. 1452 10/6 skrevs han in vid universitetet i Rostock (UnivRo I s 95). Bacchalaureus in artibus 1456 (UnivRo I s 110). Troligen präst. Son(?):

Hans/Johannes: Född i Visby omkring 1470. 1514 abbot i Roma kloster, då han anklagades för att ha mördat munken Nicolaus (Wallin 1747 s 44). 1519 4/10 sigillerade han (AGM II s 21). 1523 11/8 lånade Severin Norrby av abboten i Roma 12 lamm som Dede ting betalat (RB 1523 p 74). 1547, i hög ålder, kyrkoherde i Halla pastorat (AGM I s 16).

Tabell 5

HANS: Son till Johannes(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1435. Utflyttad till Lübeck, tunnbindare och borgare där 1462-1478 (Mar-Q s 561, 585, 600, 616). Han avled före 1499 (NSTB VI s 327). oo **Tafelke N**, omgift med Lübeckborgaren Hans Hinkelman (Mar-Q s 616 f). Son:

HANS: Född i Lübeck omkring 1495. Barn 1502 (Mar-Q s 616 f). Borgare där 1529-1538 (Mar-Q s 603, 612, 617). Död före 1547 (Mar-Q s 603). oo **Engel N**, änka 1547 (Mar-Q s 603). Barn:

Hanseke: I Lübeck 1547 (Mar-Q s 603).

Laurenseke: I Lübeck 1547 (Mar-Q s 603).

Katrineke: I Lübeck 1547 (Mar-Q s 603).

Anneke: I Lübeck 1547 (Mar-Q s 603).

BONSTETE

1320-1368

Tysk släkt, ursprungligen från byn Bodenstedt i Braunschweig. Släkten inkommen till Visby senast med fadern till Albert och hans syster.

ALBERT: Borgare i Visby då han och system avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 64).

HENRIK: Troligen Visbyköpman 1368 då han förde diverse värt 50 mark (HPZ 201), 4 ½ tunnor värda 75 mark (HPZ 850) och tyg värt 205 mark (HPZ 852) i tre omgångar från Oldesloe till Lübeck.

BUNTMAKER

Yrkesbinamn, buntmakare. En Olof Bundtmager avled under 1600-talets första hälft och begravdes vid

stadskyrkan (GG I 149). Möjligen en ättling till nedanstående Måns.

MÅNS: Före 1531 hade han skänkt fyra förgyllda spännen till S:t Lars kyrka, vilka detta år innehades av rådet (AGM II s s 391).

BÖRDELUND

1486

Gotländsk släkt, från Bölungs i Källunge socken (IAR s 498). Möjligen rör det sig här om en bonde. Då emellertid överlägset flest av arbetskarlarna vid Visborg slott var tagna bland arbetskraft i staden förefaller det mest sannolikt att nedanstående Jon också var därifrån, och att hans släkt alltså härstammade från Bölungs i Källunge. Jmf också att en ättling, Hans Börlande, var borgare i Visby 1628 4/11 och 1629 7/7 (RRprot).

JON: 1486 13/5 erhöll han 5 skilling och 1 vitten i lön för 4 dagars arbete vid Visborg slott (C 9 p 55v).

BORDER

1265-1381

Tysk släkt, troligen från en ödetomt norr Stolzenau vid floden Weser (Sundqvist 1957 s 104). Troligen var Visbysläkten besläktad med den i Rostock.

Tabell 1

CONRAD: Född i Visby(?) omkring 1265. Borgare i Visby omkring 1290, då hans sigill tillverkades. Inskrift: S[GILLUM] CONRADI BORDER (Personsigill 1290, GF inv nr C 1339). Barn(?):

Conrad: Född i Visby omkring 1295. Borgare i Rostock 1336-1350 (MUB VIII s 584, X s 376). Han avled före 1354 (MUB XIII s 461).

Johannes: Tabell 2.

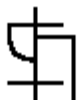
Tabell 2

JOHANNES: Son till Conrad(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1300. Borgare där, avliden före 1366 25/3 (DS IX 7313). oo Hildegund *Dapper*. Barn:

Conrad: Född i Visby omkring 1330.

Hunold: Född i Visby omkring 1335. Borgare där 1361 2/1 då morbrodern, Nicolaus *Dapper* till honom testamentarade 30 mark penningar (LBM II 860). Visbyköpman 1378, då han till/från Reval förde gods värt 72 mark (RevPzf II 67). På samma trad förde han året efter varor värda 130 mark (RevPzf II 491).

(?) **Bertold:** Född i Visby(?) omkring 1340. 1381 förde han gods, värt 20 pund, till/från Reval (RevPzf II 982).

Bomärke tillhörigt Conrad Border,
tabell 1, ca 1295.

van BORN

1381

Tysk släkt, troligen från ett av flera Born på tysk botten.

WERNER: Visbyköpman(?) 1381, då han förde varor från Visby till Lübeck, värda 127 pund grote (PzfB 1381).

BORGE, se Burge

BORGER

Tysk(?) släkt, med namn av (stads)borgare.

JONAN: Visbyköpman 1383 då han uppenbarligen som kompanjon till Drewus van *Werle* i två omgångar utförde varor från Gotland till Lübeck. I första vändan till ett värde av 7 ½ mark, i den andra till 10 mark (Pfb 1383).

van **BORKUMEN**
1350-1384

Tysk släkt, troligen från Borkum på ön Borkum i Ostfriesland.

FAEDRIK: Visbyköpman(?) 1370 då han förde redan förtullat gods från Visby till Lübeck (Pfb 1370 p 575v).
Son(?):

BEREND: Visbyköpman(?) 1384, då han på Berend Zotes skepp förde gods till/från Reval, värt 36 pund (RevPfb II 2314).

van **BORKEN**
1350

Tysk släkt från ett av flera Borken på tysk botten.

Ɑ: Visbyborgare "Borkane" 1350 17/11, då Revalrådmannen Conrad van Reine borgade för hans och Evert *Gildehus'* handel i Reval (PRS 4:VIII 392).

BORNHOLM
1369 / 1451-efter 1600

Förmodligen personer som inte alla inbördes varit besläktade. Den Claus som är känd 1369 kanske ska kopplas ihop med t ex Henrik i Stralsund 1335 (ZSS 1109). De på 1400-talet och senare kända skulle däremot kunna vara av danskt ursprung och en och samma släkt. På 1600-talet levde t ex Nils och Rasmus Borighollem 1625-1627 (RRprot), Magdalena Thomasdotter Bornholm 1673 (Domb) och Nils Rasmusson Bornholm 1691-1700 (Domb).

CLAUS: Visbyskeppare(?) 1369, då han förde sitt redan förtullade skepp till Lübeck (Pfb 1369 p 324).

HANS: 1451 klagade Danzig på att han ur Kaspar Muskes skepp tagit 8 hästar, värda 80 mark preussiskt, vilka sedan gått vidare till kung Erik och hans folk på Gotland (HUB VIII 1162 §6).

MANS: 1485 23/12 erhöll han 10 mark i vitten i svenlön på Visborg slott (C 9 p 47). 1486 14/5 fick han lika mycket i ny svenlön (C 9 p 59).

BORRE
1320-1486

Gotländsk släkt med namn av ett äldre "borr" (storpratare, Rietz s 66). Jämför också Olof Borre, rådman i Lund 1390 (SRAP II 2467).

JONANNE: Visbyborgare då han avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 65).

SVEN: 1485 18/6 erhöll han 10 mark i vitten i svenlön på Visborg slott (C 9 p 18). 1485 23/12 (C 9 p 45v) och 1486 14/5 (C 9 p 58) erhöll han lika mycket i svenlön.

BORRENTEN
1398

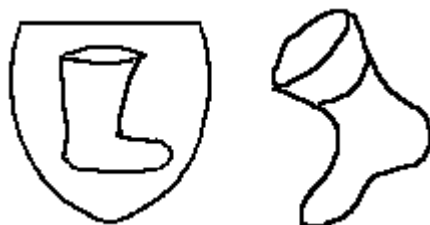
JACOB: Visbyköpman(?) 1398 då han förde gods från Gotland till Lübeck, värt 18 mark (Pfb 1398 p 319v).

van **BORSTEL**
1400-1430

Tysk släkt, från Borstel i Rehnlandet. Visbyborna var säkerligen befreundade med Revalrådmannen och borgmästaren Cost van Borstel 1414-1458 (Bunge s 56).

JOHAN DUSE[SSON]: Visbyborgare(?) då han 1432 26/1 rekommenderades hos de tyska köpmännen i Brügge av Revalrådet, jämte Hans *Duseborch*, då han var fullmäktig för Revalborgaren Bertold Sanders (LECUB VIII 547). Avliden före 1435 1/10, då Lübeckrådet rekommenderade Bertold Borstel angående kvarlåtenskap efter Johan i Visby (HUB VII 293 anm2).

BOT
1185-1406

Gotländsk släkt, troligen med namn av subst "stövel". Slakten fanns i Visby redan på 1100-talet och var kvar där ännu 1612(?), då Anna, Olof Bots kvinna, avled (GG I 153).

Tabell 1

SIGGE: Född omkring 1155. 1201 var han medlem av Dordrechts hansa, då Greve Tidrik VII av Holland och grevinnan Adelheid förordnade, att ingen fick sälja "laken" i Dordrecht som inte var wantsnider eller medlem i Dordrechts borgerskaps hansa (Niermeijer nr 11). Hans sons sons sonson(?):

PETER: Född omkring 1265. Borgare i Visby ca 1290-1325. Troligen rådmän omkring 1315-1325, då sonen förde en ärvd vapenbild (Personsigill 1325, Statens historiska museum inventarie nr 12040). Barn(?):

Henrik: Tabell 2.

Claus: Född omkring 1300. Erhöll 1330 25/4 ett burskap i Lübeck (Civilitates 1330:77).

Tabell 2

HENRIK: Son till Peter(?), tabell 1. Född omkring 1300. Borgare i Visby ca 1325-1360. Känd enligt sitt sigill, från omkring 1325, med omskriften: *SIGILLUM HENRICI DICTI BOTEN* (Personsigill 1325, Statens historiska museum inventarie nr 12040). Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Peter: Född omkring 1330. 1383/1384 förde han in 1 läst (gotländsk) sälspeck 2 schimmesse bockfällar och harskinn från havet till Dordrecht (Niermeijer s 518 nr 124). Något senare, samma tid, förde han 1 tunna lin från Dordrecht till Ammers (Niermeijer s 520 nr 5). Ännu något senare 1383/1384 förde Engelke Nachtergal på hans skepp skepp 1 fat osmund, 4 boda vax, 4 tunnor smör och 11 fat sälspeck från Dordrecht till Geervliet (Niermeijer s 532 nr 81), Tideman *Grevenhoff* förde 9 mesen koppar, 19 fat sälspeck, 10 tunnor smör, 4 boda vax och 15 packar hudar (Niermeijer s 532 nr 82) plus 10 mesen koppar (Niermeijer s 532 nr 89) och Tomas *Wardman* 4 läster sälspeck och 14 tunnor smör på samma skepp (Niermeijer s 532 nr 83). Något senare förde han själv förde 31 tunnor smör, 2 tunnor talg och 4 schimmesse från Dordrecht till Geervliet (Niermeijer s 533 nr 96) och Johannes *Gernegrot* 5 ½ läst och 1 tunna smör från Dordrecht till Geervliet (Niermeijer s 533 nr 112). Engelbrekt Nachtegal förde 5 mesen koppar från Dordrecht till Geervliet på Bots skepp (Niermeijer s 534 nr 115). 1384 förde Bot på sitt skepp från havet till Dordrecht 8 läster smör, 1 ½ läst sill, 24 mesen koppar, 6 läster sälspeck, 13 tunnor osmund, 8 boda vax, 1 tunna verk och 3 schimmesse bockfällar (Niermeijer s 550 nr 113).

Claus: Född omkring 1335. Visbyborgare 1385, då han avled i pesten och begravdes hos Visbyfranciskanerna (99 p 67).

Tabell 3

Johannes: Son till Henrik(?), tabell 1. Född omkring 1325. 1367, 2:a kvartalet, betalade han förbrukningsavgift för 7 tunnor öl i Brügge och uppträder jämte Gerdt van der *Heide* (HKB I s 56). Visbyköpman 1368 då han förde salt, utan angivet värde, från Lübeck till Visby (HPZ 1135). 1383/1384 köpte(?) han 3 ½ rode vin från Woudrichem i Dordrecht för vidare frakt till Geervliet, roden á 11 pund grote och uppträder även då jämte Gerdt van der *Heide* (Niermeijer s 508 nr 3). Vid samma tillfälle köpte han 5 rode vin från Woudrichem i Dordrecht för vidare frakt till Strienemonde, roden för 9 pund grote (Niermeijer s 510 nr 16). oo(?) N van der *Heide*. Barn(?):

Henrik: Född omkring 1350. Prästerlig?

Gerhard: Född omkring 1355. Betalade 1380/1381 20 skilling för 6000 sparrar som han införde (Niermeijer s 458 nr 17).

Johannes: Född omkring 1360. Visbyborgare(?) 1406 9/6, då han jämte Wilken *Schafbo* och Hans Sasse var i Wismar för arv till Mathias *Vischer* (Lreg). Kanske är det hans gravsten, med en inuggen stövel, som återfinns i Vårfrukyrkan (GG I 63).

Dotter: Född omkring 1370. oo Wilken *Schafbo*.

Bomärke tillhörigt Johannes
Bot(?), tabell 2.

BOTGER(S)

1335-1413

Gotländsk släkt med namn av ett ursprungligt patronymika, Botgersson. Slakten måste ha funnits i Visby senast med farfadern till Markward. D v s senast omkring 1300.

OLOF: Borgare i Visby ca 1335-1370. Son(?):

Markward: Visbyköpman(?) då han 1388, 1:a kvartalet, betalade avgift för 1 tunna öl i Brügge (HKB I s 175). Barn(?):

Olof: Visbyborgare(?) 1413 2/6, då han var i Reval för att uppbära arv som tillkom hans hustru (PRS V 498).